

PATVIRTINTA

Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-77
(Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2021 m. gruodžio 27 d. sprendimo Nr. T- 248
redakcija)

1 a forma

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021–2023 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

SAVIVALDYBĖS APLINKOS ANALIZĖ

IŠORĖS APLINKOS ANALIZĖ

POLITINIAI IR TEISINIAI VEIKSNIAI

Tarptautiniai, valstybės lygmens veiksniai. 2010 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino strategiją „Europa 2020“, kuri yra Europos Sąjungos dešimtmetė užimtumo ir augimo strategija. Ji pradėta įgyvendinti siekiant sudaryti sąlygas pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui. Strategija „Europa 2020“ siekiama augimo, kuris būtų: pažangus (veiksmingesnės investicijos į švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas), tvarus (ryžtingas perėjimas prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos) ir integracinis (daug dėmesio darbo vietų kūrimui ir skurdo mažinimui).

Strategijoje iškelti penki pagrindiniai tikslai, kurių pagrindu nustatyti nacionaliniai siekiai, kuriuos Lietuva turi pasiekti iki 2020 metų pabaigos:

1. Užimtumas: 75 % 20–64 metų žmonių turėtų turėti darbą.
2. Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra: 3 % ES BVP turėtų būti investuojama į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą.
3. Klimato kaita ir energetikos tvarumas: šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turėtų būti sumažintas 20 % (arba net 30 %, jei tam bus tinkamos sąlygos), palyginti su 1990 m. rodikliais; 20 % energijos turėtų būti gaminama iš atsinaujinančiųjų šaltinių energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti padidintas 20 %.
4. Švietimas reikėtų užtikrinti, kad mokyklos nebaigiančių moksleivių dalis nebūtų didesnė nei 10 %; reikėtų užtikrinti, kad ne mažiau kaip 40 % 30–34 metų asmenų turėtų aukštąjį išsilavinimą.
5. Kova su skurdu ir socialine atskirtimi: reikėtų bent 20 mln. sumažinti skurde gyvenančių ir socialiai atskirtų žmonių arba žmonių, kuriems tai gresia, skaičių.

Atsižvelgiant į strategijoje „Europa 2020“, Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ iškeltus prioritetus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų apibrėžtus veiklos prioritetus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1003, neatidėliotini Vyriausybės veiklos prioritetai buvo susiję su Lietuvos stabilios ekonomikos augimo skatinimu, skaidraus, atviro ir efektyvaus viešojo valdymo, energetinio efektyvumo ir energetinio saugumo didinimu, švietimo, mokslo, kultūros ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimu, viešojo saugumo

stiprinimu, ES užsienio politikos ir šalies gynybos ir saugumo stiprinimu. Šių prioritetų įgyvendinimui itin svarbią reikšmę turės ES struktūrinių fondų parama.

ES struktūrinės paramos panaudojimas.

Sanglaudos politika yra laikoma vienu pagrindinių Lietuvos narystės ES privalumų, o ES fondų investicijos yra pripažįstamos svarbiu Lietuvos ūkio ekonomikos varikliu. Svarbiausi iššūkiai Lietuvai šiuo laikotarpiu yra: netikėtai ištikusios krizės dėl COVID-19 pandemijos pasekmių šalinimas bei ekonomikos ir socialinių sistemų atsparumo krizėms didinimas, lėta Lietuvos ekonomikos transformacija link aukštesnės pridėtinės vertės, socialinė atskirtis ir nelygybė, kuri pandemijos metu tapo dar gilesnė, netolygi švietimo kokybė, lėtas švietimo skaitmenizavimas, prasti Lietuvos gyventojų bendros sveikatos rodikliai, ekonominiai ir socialiniai regioniniai skirtumai, nepakankamas TEN-T junglumas ir saugumas, spartėjanti klimato kaita, taršus transporto sektorius. Atsižvelgiant į išvardintus iššūkius, ES fondų investicijos po 2021 m. bus koncentruojamos į ES Bendrųjų nuostatų reglamente nustatytus 5 politikos tikslus:

Pažangesnė
Europa

Žalesnė Europa

Geriau sujungta
Europa

Socialiai
atsakingesnė Europa

Piliečiams
artimesnė Europa

ES struktūrinių fondų parama Lietuvai 2021–2027 m. teikiama pagal Lietuvos 2021–2027 m. ES fondų investicijų veiksmų programą ir jos prioritetus, skirtus programai įgyvendinti:

- *Stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiąsias technologijas;*
- *Pasinaudoti skaitmeninio teikiama nauda piliečiams, įmonėms ir vyriausybėms;*
- *Stiprinti MVĮ augimą ir konkurencingumą;*
- *Ugdyti pažangiajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingus įgūdžius;*
- *Gerinti skaitmeninį junglumą;*
- *Skatinti naudoti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones ir mažinti šiltnamio dujų išmetimus;*
- *Skatinti naudoti atsinaujinančiąją energiją;*
- *Kurti pažangiąsias elektros energijos sistemas ir tinklus, taip pat energijos kaupimo vietas lygmeniu sprendimus už TEN-E ribų;*
- *Skatinti prisitaikymą prie klimato kaitos, rizikos prevenciją ir atsparumą nelaimėms, atsižvelgiant į ekosistemos pagrįstus metodus;*
- *Vandens prieinamumo ir tvaraus vandens išteklių valdymo skatinimas;*
- *Skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos ir tausiai išteklius naudojančios ekonomikos;*
- *Skatinti biologinę įvairovę, žaliąją infrastruktūrą miesto aplinkoje ir mažinti taršą;*
- *Skatinti darnų įvairiarūši judumą miestuose;*

- *Kurti tvarų, atsparų klimato kaitai, pažangų, saugų ir įvairiarūšį transeuropinį transporto tinklą;*
- *Kurti tvarų, atsparų klimato kaitai, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regiono ir vietos judumą, įskaitant geresnes galimybes naudotis TEN-T ir tarpvalstybinį judumą;*
- *suteikti daugiau galimybių įsidarbinti visiems darbo ieškantiems asmenims, visų pirma jaunimui ir ilgalaikiams bedarbiams, taip pat neveikliems žmonėms, propaguoti savarankišką darbą ir socialinę ekonomiką;*
- *Didinti švietimo ir mokymo sistemų kokybę ir rezultatyvumą;*
- *Didinti švietimo prieinamumą sudarant vienodas galimybes gauti kokybiškas ir įtraukias švietimo ir mokymo paslaugas;*
- *Skatinti lanksčias kompetencijų kėlimo, kvalifikacijos įgijimo ir persikvalifikavimo galimybes;*
- *Gerinti švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą kiekvienam paslaugas tobulinant infrastruktūrą (ERPF);*
- *Kultūros vaidmens stiprinimas vystant ekonomiką, socialinę įtrauktį ir socialines inovacijas;*
- *Skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes ir aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinamumą;*
- *Suteikti daugiau vienodų galimybių už prieinamą kainą laiku gauti kokybiškų ir tvarių paslaugų; modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, be kita ko, siekti, kad būtų socialinės apsaugos galimybių;*
- *Didinant socialinę ir ekonominę marginalizuotų bendruomenių, migrantų ir nepalankias sąlygas turinčių grupių integraciją įgyvendinant integruotas priemones, įskaitant aprūpinimą būstu ir socialinių paslaugų teikimą (ERPF);*
- *Gerinti sveikatos priežiūros sistemų ir ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumą, rezultatyvumą ir tvarumą;*
- *Užtikrinant vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis plėtojant infrastruktūrą, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą (ERPF);*
- *Inovatyvūs sprendimai;*
- *Integruotos socialinės, ekonominės ir aplinkos vietos plėtros skatinimas, puoselėjant kultūros paveldą ir saugumą, įskaitant kaimų ir pajūrio vietas, taip pat pasitelkiant bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą.*

Regiono lygmens. Regioninė politika formuojama atsižvelgiant į Europos Sąjungos regioninės politikos prioritetus ir tikslus. Regioninė politika glaudžiai siejasi su ES struktūrine politika, kurios tikslas – finansinėmis priemonėmis ir nacionalinių regioninių politikų koordinavimu mažinti ES valstybių ekonominio ir socialinio išsivystymo skirtumus. Kol rengiamas ES prioritetų įgyvendinimo planas, regiono lygmenyje remiamasi Vilniaus regiono plėtros planu 2014-2020 m.

Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalys „Įvadas“, „Regiono socialinės ir ekonominės būklės analizės pagrindiniai duomenys“, „Strategija“ patvirtintos Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 51/IS-5 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalių tvirtinimo“. Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalis „Priemonių planas“ patvirtinta Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. 51/IS-22 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano dalies „Priemonių planas“ tvirtinimo“. Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apskrities skyrius yra parengęs 2014–2020 metų Vilniaus regiono plėtros planą, kurio tikslas yra numatyti pagrindines Vilniaus regiono socialines – ekonomines plėtros kryptis, apibrėžti veiklos prioritetus, tikslus, uždavinius ir priemones jiems įgyvendinti. 2014–2020 metų prioritetai:

1 prioritetas. Tvari ir konkurencinga regiono ekonomika.

2 prioritetas. Aukšta gyvenimo kokybė.

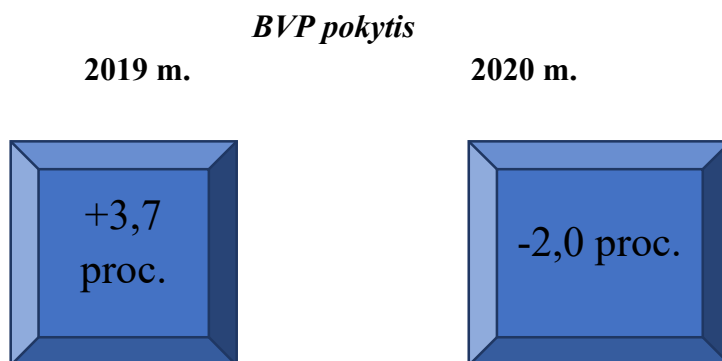
Savivaldybės lygmens. Planuojant Švenčionių rajono savivaldybės veiklą, atsižvelgiama į Vyriausybės 2012 – 2016 metų programą ir jos įgyvendinimo prioritetines priemones, Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“ ir 2014 – 2020 nacionalinę pažangos programą, skirtą Lietuvos pažangos strategijai „Lietuva 2030“ įgyvendinti, Lietuvos 2004 – 2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos strategiją, pagrindinius 2014 – 2020 m. programavimo laikotarpio dokumentus nacionaliniu lygmeniu, t.y. Partnerystės sutartį ir Veiksmų programą, kitų valstybinių ir nacionalinių strategijų nuostatas, taip pat į numatomus Vilniaus regiono plėtros plano prioritetus ir tikslus.

EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Bendrieji ekonominiai rodikliai.

Rengiant Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą 2021–2023 m. laikotarpiui, svarbu žinoti bendras šalies ekonomikos raidos tendencijas.

Remiantis Lietuvos banko duomenimis, BVP 2020 m. turėtų kristi 2 procentais, o 2021 m. - didėti 1,9 proc. 2020 metų tiek pasaulio tiek ir Lietuvos ekonomikos aktyvumui būdingi itin dideli svyravimai – juos lėmė koronaviruso (COVID-19) pandemija. Ji didelį poveikį padarė svarbiausiai Lietuvos prekybos partnerei – euro zonai. Prognozuojama, kad šiemet euro zonos realiojo bendrojo vidaus produkto (BVP) kritimas bus vienas didžiausių išsivysčiusių ekonomikų grupėje. Europos Sąjungos (ES) finansinė parama, orientuota į investicijas ir reformas, bus ypač svarbi. Eurosistemos vykdoma skatinamoji pinigų politika taip pat prisideda prie palankesnių tiek valdžios, tiek privačiojo sektoriaus finansavimosi galimybių.

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020 m. gruodžio mėn. duomenimis prognozuojami pagrindiniai makroekonominiai, kainų, darbo rinkos rodikliai 2020-2023 metų laikotarpiui pateikiami 1, 2, 3 lentelėse.

1 lentelė. Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2019	2020	2021	2022	2023
Bendrojo vidaus produkto (toliau BVP) palyginamosiomis kainomis pokytis, procentais	4,3	-1,5	2,8	3,1	3,1
BVP palyginamosiomis kainomis, mln. Eur	4329,4	42656,7	43872,3	45241,5	46635,7
BVP to meto kainomis pokytis, procentais	7,3	-0,6	4,3	5	5,1

BVP to meto kainomis, mln. Eur	48797,4	48491,5	50578,4	53084,1	55790,1
Darbo našumo (BVP palyginamosiomis kainomis vienam užimtam gyventojui) pokytis, procentais	4,1	0,4	2,1	2,2	3,2
Namų ūkio vartojimo išlaidos	3,3	-3,4	3,0	3,1	3,4
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	0,1	6,2	2,5	0,2	0,2
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	6,2	-5,2	4,7	3,9	4,4
Prekių ir paslaugų eksportas	9,5	-2,2	6,4	5,6	5,6
Prekių ir paslaugų importas	6,3	-6,3	6,7	6,3	6,3

2 lentelė. Kainų rodikliai (pokytis procentais)

Rodiklio pavadinimas	2019	2020	2021	2022	2023
BVP defliatorius	2,8	0,9	1,4	1,8	2,0
Namų ūkių vartojimo išlaidų defliatorius	2,1	1,0	1,4	1,8	2,0
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidų defliatorius	9,9	7,5	4,0	2,0	2,0
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo defliatorius	3,0	1,7	1,7	1,7	1,7
Eksporto (prekių ir paslaugų) defliatorius	0,9	-4,7	1,0	1,6	1,5
Importo (prekių ir paslaugų) defliatorius	-0,7	-6,3	0,8	1,5	1,3
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	2,2	1,0	1,4	1,8	3,0

3 lentelė. Darbo rinkos rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2019	2020	2021	2022	2023
Užimtų gyventojų skaičius (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), tūkst. asmenų	1378,4	1352,9	1362,6	1374,4	1373,1
Užimtų gyventojų skaičius (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), pokytis procentais	0,3	-1,9	0,7	0,9	-0,1
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), procentais	6,3	8,8	8,2	7,2	6,6
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Eur	1296,4	1417,4	1475,9	1542,7	1619,9
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentais	8,8	9,3	4,1	4,5	5,0
Darbo užmokesčio fondas, mln. Eur	17216,9	18295,1	19242,6	20294,0	21417,5
Darbo užmokesčio fondo pokytis, procentais	10,9	6,3	5,2	5,5	5,5

Šaltinis: www.finmin.lt (Ekonominės raidos scenarijus: <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>)

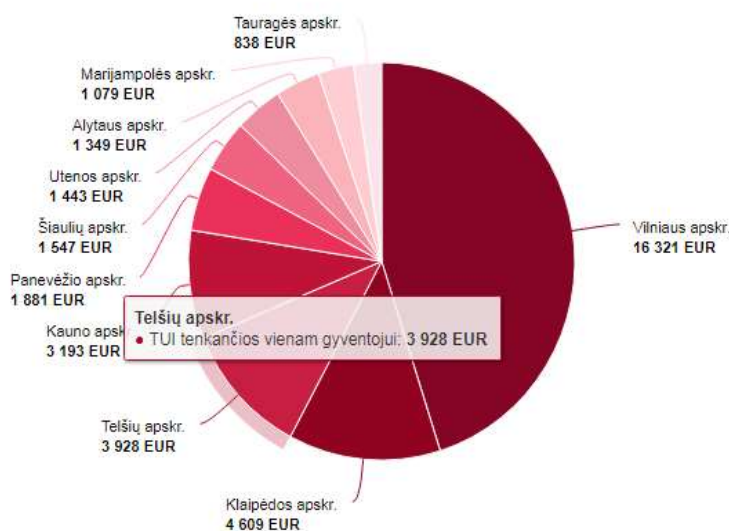
Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)

2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sukauptosios tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Lietuvoje sudarė 18,6 mlrd. EUR ir, palyginti su 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, padidėjo 9,5 proc. Sostinės regione padidėjo 11,6 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 4,2 proc. TUI vienam Lietuvos gyventojui išaugo 9,5 proc. ir sudarė vidutiniškai 6,6 tūkst. EUR. Vienam gyventojui Sostinės regione teko 16,3 tūkst. EUR TUI, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 2,6 tūkst. EUR.

Daugiausia Sostinės regione investavo Švedijos (21,6 proc. visų regiono TUI), Estijos (19,1 proc.), Nyderlandų (17,3 proc.) ir Kipro (6,4 proc.) investuotojai, o Vidurio ir vakarų regione – Lenkijos (13,7 proc.), Vokietijos (12,2 proc.) ir Danijos (11,7 proc.).

Sostinės regione daugiausia investuota į finansinės ir draudimo veiklos (4,7 mlrd. EUR), nekilnojamojo turto operacijų veiklos (2 mlrd. EUR), didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos (1,7 mlrd. EUR) bei profesinės, mokslinės bei techninės veiklos (1,4 mlrd. EUR) įmones, o Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – į apdirbamosios gamybos (2,5 mlrd. EUR), nekilnojamojo turto operacijų veiklos (563,6 mln. EUR) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos (472 mln. EUR) įmones.

TUI 2019 m., tenkančios vienam gyventojui, pagal apskritis (Eur)

Šaltinis: <https://osp.stat.gov.lt/informaciniai-pranesimai?articleId=6841561>

Lietuvos tiesioginių investicijų (TI) srautas užsienyje 2020 m. trečiąjį ketvirtį sudarė 68,6 mln. EUR, tai nulėmė padidėjusios investicijos į nuosavybės priemones (36,7 mln. EUR) ir reinvesticijas (32,2 mln. EUR). Didžiausi teigiami investicijų srautai užfiksuoti Estijoje (37,3 mln. EUR) ir Latvijoje (32,3 mln. EUR), o neigiami – Švedijoje (18,4 mln. EUR) ir Baltarusijoje (15,6 mln. EUR). Didžiausi investicijų srautai buvo finansinės ir draudimo (22,4 mln. EUR) veiklos įmonėse.

TI pajamos, Lietuvos investuotojų uždirbtos užsienyje sudarė 43 mln. EUR. Daugiausia pajamų gauta iš investicijų Latvijoje (24,5 mln. EUR) ir Estijoje (18,7 mln. EUR), o pagal ekonominės veiklos rūšis – iš didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos įmonių (25 mln. EUR).

Lietuvos sukauptosios TI užsienyje 2020 m. rugsėjo 30 d. buvo 4,5 mlrd. EUR. Lietuvos TI į ES valstybes nares sudarė 87,6, į euro zonos šalis – 73,7 proc. visų Lietuvos TI užsienyje. Daugiausia investuota Latvijoje (1 mlrd. EUR), Kipre (856,2 mln. EUR) ir Estijoje (845,3 mln. EUR).

Švenčionių rajono ekonominiai rodikliai

Vienas iš svarbiausių konkurencingumo ekonominių rodiklių yra **tiesioginės užsienio investicijos** (toliau – TUI). Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. pab. Švenčionių rajono savivaldybėje TUI siekė 92,17 mln. Eur, lyginant su 2018 metais (kai jos sudarė 78,27 mln. Eur.)

pastebimas padidėjimas (2015 m. - 57,91 mln. Eur, 2016 m. – 64,22 mln. Eur, 2017 m. - 66,83 mln. Eur).

Vilniaus apskrityje – 13391,45 mln. Eur. Apskrityje daugiausiai TUI pritraukė Vilniaus miesto (12735,08 mln. Eur) ir Vilniaus rajono (322,28 mln. Eur.), mažiausiai Šalčininkų rajono (3,03 mln. Eur.) ir Širvintų rajono (0,98 mln. Eur) savivaldybės.

4 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos metų pabaigoje, mln. Eur

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Lietuvos Respublika	13910,82	14739,09	15341,52	16360,56	16959,32	18563,74
Vilniaus apskritis	999,48	10611,87	11301,99	11630,22	11995,29	13391,45
Elektrėnų sav.	82,65	10311,87	105,25	104,65	99,36	97,90
Šalčininkų r. sav.	0,80	95,78	1,32	1,84	2,64	3,03
Širvintų r. sav.	1,68	1,22	1,90	1,93	2,53	0,98
Švenčionių r. sav.	55,83	58,88	65,17	66,83	78,27	92,17
Trakų r. sav.	49,15	57,81	50,22	75,38	52,22	70,72
Ukmergės r. sav.	40,62	48,26	54,58	52,65	57,49	69,29
Vilniaus m. sav.	9596,04	9878,75	10838,06	11089,99	11398,96	12735,08
Vilniaus r. sav.	166,71	169,93	185,49	236,95	303,82	322,28

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Vienam Švenčionių rajono savivaldybės gyventojui 2016 m. TUI teko– 2653 Eur, 2017 m. – 2798 Eur., 2018 m. – 3346 Eur, o 2019 m. - 4020 eur. Nuo 2013 m. iki 2018 m. TUI vienam gyventojui padidėjo 43,65 proc. Vienam Vilniaus apskrities gyventojui 2015 m. – 11.804 Eur, 2016 m. – 14.037 Eur., 2017 m. – 14.441 Eur., 2018 m. – 14.799 Eur., 2019 m. - 16.321 Eur. Tiesioginių užsienio investicijų tenkančių vienam gyventojui 2013 – 2018 m. Vilniaus apskrityje, padidėjo 26,83 proc. Tarp apskrities savivaldybių, mažiausiai TUI teko vienam Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojui (2015 m. – 38 Eur, 2016 m. – 42 Eur, 2017 m. – 59 Eur., 2018 m. – 85 Eur, 2019 m. - 99 Eur) bei Širvintų rajono savivaldybės gyventojui (2015 m. – 76 Eur, 2016 m. – 120 Eur, 2017 m. – 124 Eur., 2018 m. – 165 Eur, 2019 m. - 65 Eur).

5 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje, Eur

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Lietuvos Respublika	4762	5103	5387	5825	6070	6644
Vilniaus apskritis	12374	12804	14037	14441	14799	16321
Elektrėnų sav.	3420	3998	4428	4411	4195	4082
Šalčininkų r. sav.	24	38	42	59	85	99
Širvintų r. sav.	42	76	120	124	165	65
Švenčionių r. sav.	2171	2338	2653	2798	3346	4020
Trakų r. sav.	1470	1751	1536	2320	1604	2173
Ukmergės r. sav.	1100	1335	1548	1532	1694	2069
Vilniaus m. sav.	17684	18176	19	20645	20645	22667
Vilniaus r. sav.	1743	1785	1933	1454	3086	3218

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Sostinės regione daugiausia investuota į finansinės ir draudimo veiklos (4,7 mlrd. EUR), nekilnojamojo turto operacijų veiklos (2 mlrd. EUR), didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos (1,7 mlrd. EUR) bei profesinės, mokslinės bei techninės veiklos (1,4 mlrd. EUR) įmones, o Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – į apdirbamosios gamybos (2,5 mlrd. EUR), nekilnojamojo turto operacijų veiklos (563,6 mln. EUR) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos (472 mln. EUR) įmones.

Materialinės investicijos – išlaidos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, sukurti ir esamam materialiajam turtui atnaujinti (jo vertei padidinti). Įskaitomas finansinės (išperkamosios) nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas.

Išankstiniais duomenimis, 2019 m. šalies materialinės investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą buvo 9.157.037 EUR. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausias investuotojų dėmesys teko pagrindiniams šalies miestams – Vilniui, Kaunui ir Klaipėdai. Vilniaus miesto savivaldybei teko daugiausiai materialinių investicijų (3.084.078 tūkst. EUR), Kauno miesto savivaldybei – 1.039.109 tūkst. EUR, Klaipėdos miesto savivaldybei – 1.163.412 EUR. Mažiausiai materialinių investicijų teko Zarasų rajono (9.363 tūkst. EUR), Skuodo rajono (11.524 tūkst. Eur), Kalvarijos (13.209 tūkst. Eur), Pagėgių rajono (12.122 tūkst. EUR), Birštono (10.191 tūkst. Eur) savivaldybėse, Rietavo (7.505 tūkst. Eur)

2019 m. Švenčionių rajono savivaldybėje MI siekė 47.079 tūkst. Eur.

6 lentelė. Materialinės investicijos to meto kainomis, tūkst. Eur

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Vilniaus apskritis	2724475	2882711	2937523	3591119	3678303
Elektrėnų sav.	62870	69918	45180	90801	66239
Šalčininkų r. sav.	21693	14208	20544	37578	28352
Širvintų r. sav.	12820	19442	14831	25395	24132
Švenčionių r. sav.	27396	23529	25961	44997	47079
Trakų r. sav.	68276	62368	55671	82982	62701
Ukmergės r. sav.	35198	33117	41782	47315	49265
Vilniaus m. sav.	2266812	2403959	2482925	2996503	3084078
Vilniaus r. sav.	229410	256170	250619	265548	316457

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Mažėjantis darbingo amžiaus gyventojų skaičius ir pandemijos plitimas lėmė užimtų asmenų skaičiaus mažėjimą šalyje. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 m. III ketvirtį užimti buvo 1,34 mln. šalies gyventojų. Nedarbo lygis buvo 0,7 proc. didesnis nei 2019 m. tą patį laikotarpį. Užimtųjų skaičius minėtu laikotarpiu mažėjo visose ekonominės veiklos srityse, išskyrus statybos sektorių.

Užimtumo tarnybos duomenimis 2021 m. sausio 1 d. šalyje buvo 277,1 tūkst. darbo neturinčių asmenų (16,1 proc. visų šalies darbingo amžiaus gyventojų). 2020 m. gruodį Užimtumo tarnybos informacinėje sistemoje registruota 22,5 tūkst. darbo pasiūlymų. Į Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo skyrius per gruodžio mėnesį kreipėsi 22 tūkst. darbo neturinčių asmenų. Užimtumas suteiktas 25,7 tūkst. asmenų.

7 lentelė. Darbo rinkos rodikliai 2020 m. gruodį

		2020-12	Lyginant su praeitų metų atitinkamu laikotarpiu	
			sk.	%
Įregistruota bedarbių	Per mėnesį	21995	129	0,6
	Nuo metų pradžios	337241	71034	26,7
Laisvos darbo vietos	Įregistruota per mėnesį iš viso	22466	-3996	-15,1
Įdarbinimas	Iš viso nuo metų pradžios	217046	37508	20,9
Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės	Pradėjo dalyvauti priemonėse per mėnesį	2052	-131	-6
Profesinė reabilitacija		0	-8	-100
Pradėjo dalyvauti užimtumo didinimo programose		51	26	104
Veikla pagal verslo liudijimą		6868	1814	35,9
Išduota leidimų įdarbinti užsieniečius		659	-44	-6,3

Šaltinis: Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (<https://uzt.lt/darbo-rinka/situacijos-apzvalga/>)

VERSLAS

Vieni svarbiausių rodiklių, apibūdinančių verslo situaciją ir gyventojų verslumo lygį, yra bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius tenkantis tūkstančiui gyventojų. 2021 m. Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 394 ūkio subjektai. Lyginant su praėjusiais metais, jis išaugo 9 vnt. Analizuojant 2017 – 2021 m. laikotarpį, pastebimas įregistruotų ūkio subjektų ir veikiančių ūkio subjektų skaičiaus didėjimas. 2021 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje veikė 108 258 ūkio subjektai (neįskaitant fizinių asmenų, užsiimančių ekonomine veikla), jie sudarė 43 proc. visų Juridinių asmenų registre įregistruotų ūkio subjektų. VĮ Registrų centro duomenimis, 2020 m. Lietuvoje buvo įregistruoti 13 342 ūkio subjektai, tai 5 proc. daugiau negu 2019 m. Daugiausia naujai įregistruotų ūkio subjektų buvo Vilniaus m. savivaldybėje, mažiausiai – Birštono savivaldybėje. Veikiančių ūkio subjektų skaičius, palyginti su 2020 m. pradžia, padidėjo 0,7 proc.

Sumažėjo didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje veikiančių ūkio subjektų (neįskaitant fizinių asmenų) – 382. Kitoje aptarnavimo veikloje jų skaičius tiek pat išaugo. Nors ir sumažėjęs, prekybos sektorius išsaugojo lyderio poziciją. Beveik ketvirtadalis ūkio subjektų (22,5 proc.) vykdė didmeninę ir mažmeninę prekybą, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontą.

8 lentelė. Įregistruoti ir veikiantys ūkio subjektai 2018 - 2021 m.

	Įregistruotų ūkio subjektų skaičius				Veikiančių ūkio subjektų skaičius			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Lietuvoje	225667	232729	240 719	250519	104117	105093	107 444	108 258
Vilniaus apsk.	101105	104999	109 257	114330	41624	41817	42 999	43 627
Švenčionių raj.	858	881	919	965	379	370	385	394

9 lentelė. Veikiančių ūkio subjektų dalis, palyginti su visais įregistruotais ūkio subjektais 2016 - 2021 m.

	Veikiančių ūkio subjektų dalis, palyginti su visais įregistruotais ūkio subjektais, proc.					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lietuvoje	44,0	47,5	46,1	45,2	44,6	43,1
Vilniaus apskrityje	41,2	43,1	41,2	39,8	39,4	38,2
Švenčionių rajone	39,0	44,2	44,2	42,0	41,9	40,83

Švenčionių rajono savivaldybėje dominuoja įmonės, kuriose dirba iki 4 darbuotojų. Iš 2021 m. pradžioje savivaldybėje veikusių ūkio subjektų, tokių įmonių buvo 204 vnt., ir tai sudarė 67,74 proc. visų veikiančių ūkio subjektų. Šios tendencijos rajone atitiko bendras šalies ir Vilniaus apskrities tendencijas (šalyje 2021 m. pradžioje veikė 58 790 ūkio subjektai (67,03 proc.), kuriose dirbo iki 4 darbuotojų, Vilniaus apskrityje – 25958 ūkio subjektai (69,88 proc.). 2021 m. pradžioje 13,62 proc. Švenčionių rajono savivaldybės įmonių (41 vnt.) dirbo 5–9 darbuotojai, 9,97 proc. įmonių (30 vnt.) dirbo 10–19 darbuotojų, 4,99 proc. įmonių (15 vnt.) dirbo 20–49 darbuotojai, 2,66 proc. įmonių (8 vnt.) dirbo 50–99 darbuotojai, 0,66 proc. įmonių (3 vnt.), kuriose dirbo 150-249; 1 įmonė, kurioje dirbo 150-249 darbuotojai ir viena įmonė, kurioje dirbo virš 1.000 darbuotojų.

10 lentelė. Veikiantys ūkio subjektai pagal darbuotojų skaičiaus grupes Vilniaus apskrityje 2021 m.

Iš viso pagal darbuotojų skaičių	Vilniaus apskritis	Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus m. sav.	Vilniaus r. sav.
Iš viso	37145	414	424	285	301	614	647	31799	2661
0-4	25958	257	273	191	204	426	408	22375	1824
5-9	5392	72	59	37	41	81	97	4587	418
10-19	2843	32	44	35	30	45	65	2383	209
20-49	1859	26	32	16	15	36	47	1546	141
50-99	566	11	13	2	8	15	18	462	37
100-149	184	5	3	3	0	5	7	149	12
150-249	143	6	0	1	2	3	4	116	11
250-499	114	3	0	0	0	2	1	104	4
500-999	50	2	0	0	0	1	0	45	2
1000 ir daugiau	36	0	0	0	1	0	0	32	3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Ūkio subjektai, turintys nuo 0 iki 9 darbuotojų, sudarė 84,40 proc. visų veikiančių ūkio subjektų, ūkio subjektai, kuriuose dirba daugiau kaip 250 darbuotojų, – 0,5 proc.

Daugiausia apdirbamosios gamybos įmonių yra didžiųjų šalies miestų savivaldybėse – Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos. Didžioji dalis veikiančių įmonių visose apskrityse ir miestų savivaldybėse užsiima

didmenine ir mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontu, transporto ir saugojimo veikla. Toks ūkio subjektų pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis jau daugelį metų išlieka beveik nepakitęs.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, Švenčionių rajone 2021 m. pradžioje iš visų veikusių ūkio subjektų daugiausia ūkio subjektų užsiėmė didmenine ir mažmenine prekyba (76 ūkio subjektai, 2020 m. veikė 73), apdirbamąja gamyba (37 ūkio subjektai, 2020 m. - 37) ir kita aptarnavimo veikla (46 ūkio subjektai, 2019 m. - 44), statyba (36 ūkio subjektai), žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (26 ūkio subjektai), mažiausiai – administracine ir aptarnavimo veikla (15 ūkio subjektų), vandens tiekimu, nuotekų valymu, informacija ir ryšiais (5 ūkio subjektai), viešuoju valdymu ir gynyba; privalomuoju socialiniu draudimu (4 ūkio subjektai), elektros, dujų, garo tiekimu ir oro kondicionavimu (3 ūkio subjektai), kasyba ir karjerų eksploatavimu (2 ūkio subjektai), finansine ir draudimo veikla (0 ūkio subjektų).

STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS

Statyba yra svarbi kiekvienos šalies ir kiekvienos smulkesnės teritorijos ekonominiam augimui, ji skatina paklausą daugelyje kitų ūkio sričių.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis per 2019 m. statybos darbų atlikta 13 proc. daugiau nei 2018 metais. 2019 m. šalyje atlikta statybos darbų už 3 390 534 mln. EUR to meto kainomis, tai, pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką, 0,8 proc. palyginamosiomis kainomis mažiau nei antrąjį ketvirtį.

2020 m. trečiąjį ketvirtį baigti statyti 1 676 nauji gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, tai 3,3 proc. daugiau nei 2019 m. atitinkamą ketvirtį. Per ketvirtį pastatyta 1 539 nauji gyvenamieji namai su 3 198 būstais, iš jų 54,2 proc. – individualiuose namuose. 50,6 proc. pastatytų naujų negyvenamųjų pastatų pagal bendrąjį plotą buvo Vilniaus m. sav., 6,6 – Kauno m. sav., 6,3 proc. – Trakų r. sav. Per ketvirtį pradėta statyti 2 124 nauji gyvenamieji namai su 4 752 būstais, iš jų po 50 proc. – individualiuose ir daugiabučiuose namuose. Pradėtų statyti naujų būstų naudingasis plotas sudarė 452,3 tūkst. m² ir buvo 94 proc. didesnis nei 2019 m. trečiąjį ketvirtį. Taip pat pradėti statyti du nauji gyvenamosios paskirties pastatai (bendrabučiai), skirti gyventi įvairių socialinių grupių asmenims, kurių naudingasis plotas sudarys 0,5 tūkst. m².

2020 m. trečiąjį ketvirtį išduota 222 leidimai naujiems negyvenamiesiems pastatams statyti, tai 2,8 proc. daugiau nei 2019 m. atitinkamą ketvirtį. Leistų statyti negyvenamųjų pastatų numatytas bendrasis plotas – 20,9 proc. mažesnis nei prieš metus. Daugiausia pagal bendrąjį plotą leista statyti pramoninių pastatų ir sandėlių (50,5 proc.) bei kitos paskirties pastatų (15,1 proc.).

Gyvenamasis būstų fondas 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 1041,8 butų (0,7 proc.) ir sudarė 1 483 041 būstų, remdamasis valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenų bazės duomenimis, praneša Lietuvos statistikos departamentas.

Būstų plotas buvo 101 435 tūkst. m² ir per metus padidėjo 995,8 tūkst. m² (0,98 proc.). Privati nuosavybė sudarė 97,98 proc. gyvenamojo būstų fondo, likusi dalis priklausė valstybei ir savivaldybėms.

Šalyje daugiausia buvo dviejų (19,28 proc.) ir trijų (21,54 proc.) kambarių būstų: mieste – atitinkamai 37,8 ir 25,1 proc., kaime – atitinkamai 24,6 ir 30,4 proc. Vidutinis vieno būsto dydis sudarė 69,1 m² ir, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, šiek tiek padidėjo. Vidutinis vieno būsto dydis mieste sudarė 62,9 m², kaime – 81,4 m².

Vidutinis privataus būsto dydis sudarė 69,5 m²: mieste – 63,3 m², kaime – 81,7 m². Valstybės ir savivaldybės būstai buvo mažesni – vidutinis vieno būsto dydis siekė 49,1 m²: mieste – 45,5 m², kaime – 60,9 m².

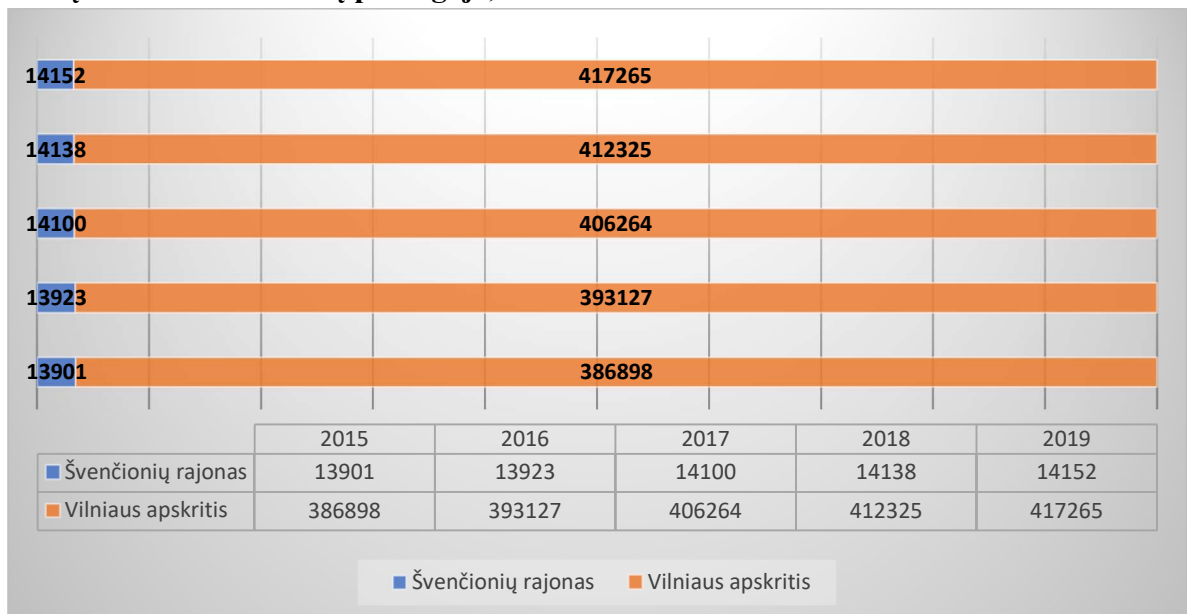
66,65 proc. visų šalies būstų buvo mieste, iš jų 61,7 proc. – didžiuosiuose šalies miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje), 33,2 proc. – kaime.

Gyvenamojo būstų fondo naudingasis plotas labiausiai padidėjo Klaipėdos (4,2 proc.), Kauno (2,7 proc.) ir Vilniaus (2,6 proc.) rajonų savivaldybėse. Privačios nuosavybės būstų skaičius labiausiai padidėjo Klaipėdos (3,6 proc.), Kauno (2,4 proc.) ir Vilniaus (1,9 proc.) rajonų savivaldybėse. Valstybei ir savivaldybėms priklausančių būstų padaugėjo Tauragės rajono (4,1 proc.), Vilniaus miesto (2,5 proc.) ir Klaipėdos rajono (2,1 proc.) savivaldybėse.

Daugiausia naudingojo ploto vienam gyventojui teko Vilniaus m. sav. - 140,9 m², Ignalinos rajono (66,3 m²), Visagino - 62,0 m², Utenos - 60,3 m², Molėtų - 59,7 m². Mažiausiai – Elektrėnų - 27,8 m², Vilniaus r. sav- 29,1 m², Varėnos - 29,7 m² savivaldybėse.

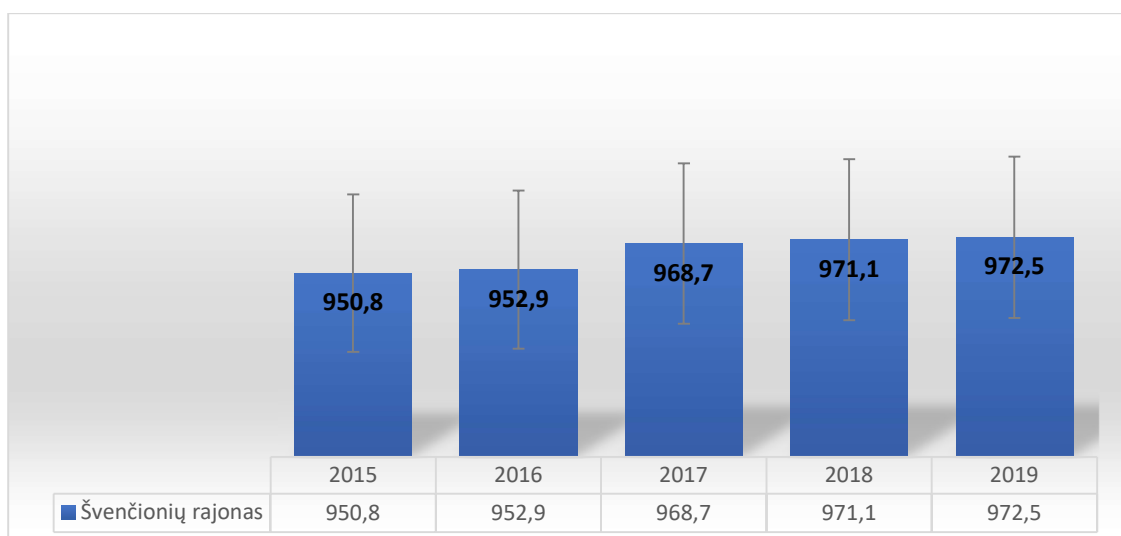
2019 m. vidutiniškai vienam Lietuvos gyventojui teko 36,7 m² naudingojo ploto, o tai sudaro 0,4 m² daugiau nei 2018 metais.

Būstų skaičius 2019 metų pabaigoje, vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

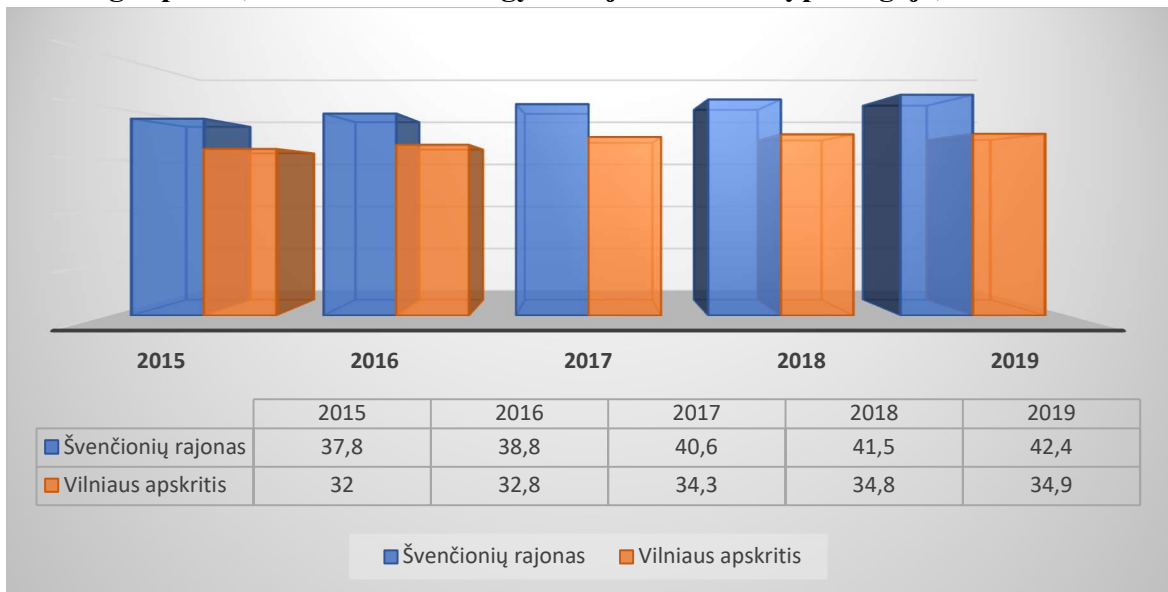
Gyvenamasis būstų fondas metų pabaigoje mieste ir kaime, tūkst. m²

Iš pateiktų duomenų pastebima tendencija, kad būstų skaičius Švenčionių rajone linkęs augti (nuo 2015 m. išaugo 1,8 proc., arba 251 būstais iki 14 152 būstų. Gyvenamasis būstų fondas taip pat nežymiai auga.

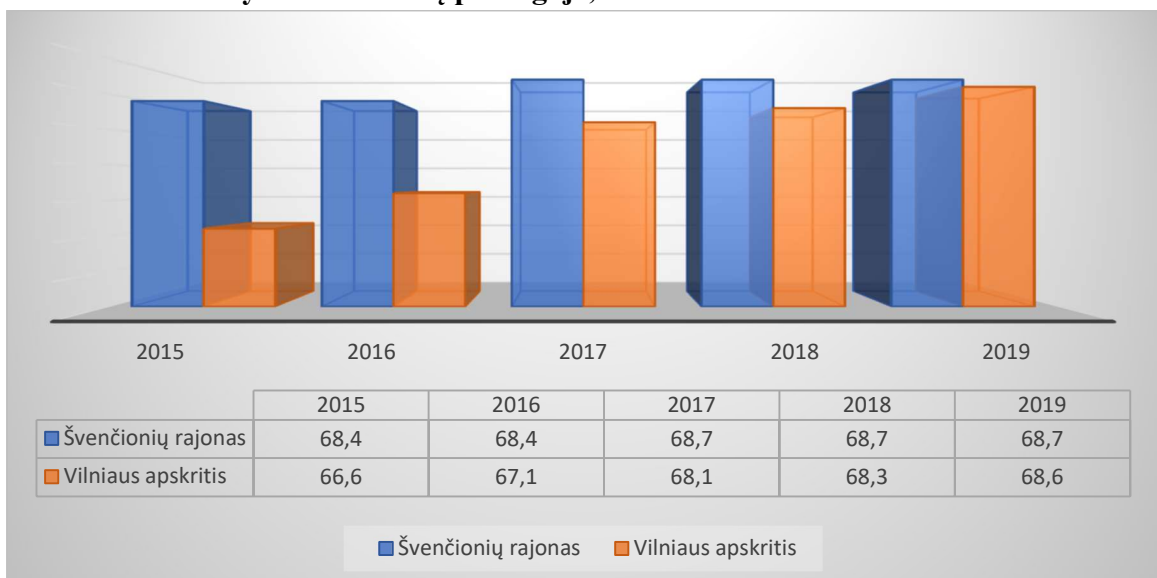
2019 m. pabaigoje gyvenamasis būstų fondas Švenčionių rajono savivaldybėje sudarė 972,5 tūkst. m² (2018 m. – 971,1 tūkst. m²), šalyje – 102 430,8 tūkst. m², Vilniaus apskrityje – 28 606,7 tūkst. m². 2015–2019 m. laikotarpyje gyvenamasis fondas Švenčionių rajono savivaldybėje augo 2,28 proc. (2015 m. - 950,8 tūkst. m², 2016 m. - 952,9 tūkst. m², 2017 m. – 968,7 tūkst. m², 2018 - 971,1 tūkst. m²), Vilniaus apskrityje augo 10,93 proc., atitinkamai augo ir visose apskrities savivaldybėse.

Naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui 2019 metų pabaigoje, m²

Daugiausia naudingo ploto Vilniaus apskrityje, kuris tenka vienam gyventojui fiksuojama Vilniaus rajono savivaldybėje (44,5 m²), Širvintų rajono savivaldybėje (42,7 m²), Švenčionių rajono savivaldybėje (42,4 m²) ir mažiausiai – Vilniaus miesto savivaldybei (32,0 m²).

Vidutinis būsto dydis 2019 metų pabaigoje, m²

Vidutinis būsto dydis Švenčionių rajono savivaldybėje išlieka stabilus. Didžiausias vidutinis būsto dydis iš Vilniaus apskrities savivaldybių fiksuojamas Vilniaus rajono (95,7 m²), ir Trakų rajono (76,4 m²) savivaldybėse, mažiausias – Vilniaus miesto savivaldybėje (63,4 m²).

11 lentelė. Atlikti statybos darbai

Atlikta statybos darbų, tūkst. eurų			
	2015	2016	2017
Iš viso	2474716	2278909	2563712
Vilniaus apskritis	871060	844845	919754
Švenčionių r. sav.	11916	12583	15658

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

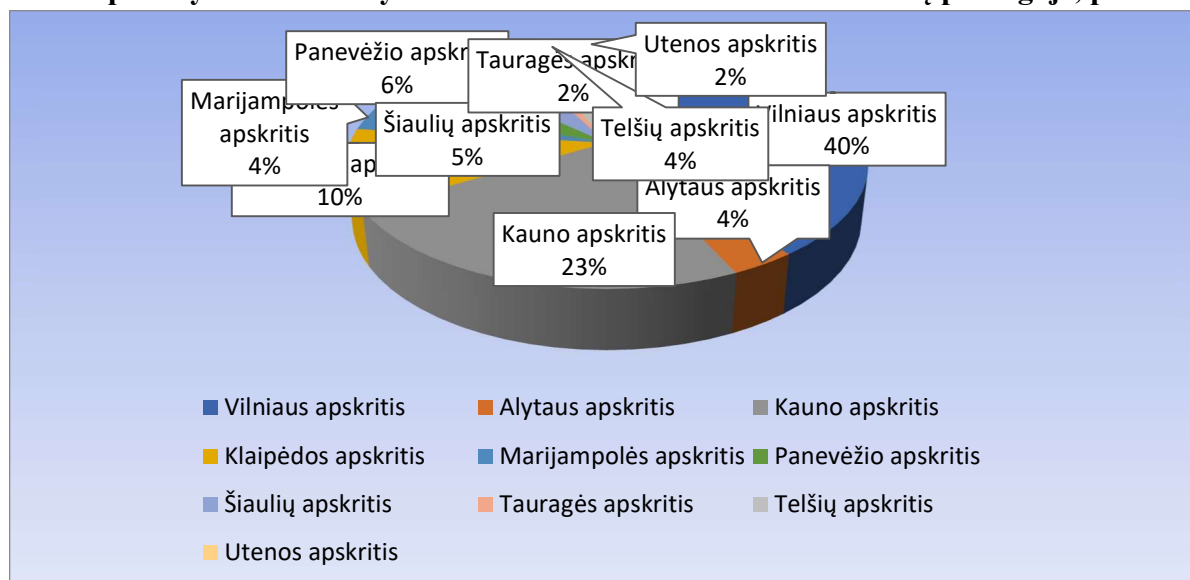
Atliktų statybos darbų pokyčiai to meto kainomis 2020 metų III ketvirtį, proc

	2020 m. III ketvirtį, palyginti su				2020 m. sausio–rugsėjo mėn., palyginti su	
	2020 m. II ketvirčiu pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką	2020 m. II ketvirčiu	2019 m. III ketvirčiu pašalinus darbo dienų skaičiaus įtaką	2019 m. III ketvirčiu	2019 m. sausio–rugsėjo mėn. pašalinus darbo dienų skaičiaus įtaką	2019 m. sausio–rugsėjo mėn.
Šalyje	-0,1	16,7	-6,6	-6,4	-3,3	-3,4
Pastatai	-4,0	7,3	-17,5	-17,7	-9,0	-9,2
gyvenamieji	6,0	7,6	-1,4	-2,6	3,2	2,2
negyvenamieji	-8,7	7,1	-24,2	-24,0	-14,5	-14,4
Inžineriniai statiniai	4,1	26,3	5,4	6,2	4,1	4,2

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

2020 m. sausio–rugsėjo mėn. statybos darbų šalyje atlikta už 2,4 mlrd. EUR. Palyginti su 2019 m. sausio–rugsėjo mėn., jų atlikta 3,3 proc. mažiau (nepašalinus – 3,4 proc.). Gyvenamųjų pastatų statybos darbų dalis sudarė 16,8 proc. – jų atlikta už 160 mln. EUR, tai, pašalinus darbo dienų skaičiaus įtaką, 1,4 proc. mažiau nei 2019 m. trečiąjį ketvirtį (nepašalinus – 2,6 proc.). Negyvenamųjų pastatų statybos darbų dalis sudarė 30 proc. visų šalyje atliktų darbų – jų atlikta už 285,5 mln. EUR, tai, pašalinus darbo dienų skaičiaus įtaką, 24,2 proc. mažiau nei 2019 m. trečiąjį ketvirtį (nepašalinus – 24 proc.).

Šalies apskrityse atlikti statybos darbai to meto kainomis 2019 metų pabaigoje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

2020 m. gauta 30 gyventojų prašymų įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą. 2020 m. sausio 1 d. į sąrašą savivaldybės socialiniam būstui išsinuomoti buvo įrašytas 81 asmuo ir šeimos, jų šeimos narių skaičius – 183 (2019 m. sausio 1 d. į sąrašą savivaldybės socialiniam būstui išsinuomoti buvo įrašytas 51 asmuo ir šeimos, jų šeimos narių skaičius – 126).

2020 metais 11 šeimų (asmenų), turintys teisę į savivaldybės socialinį būstą, buvo aprūpintos socialiniu būstu (2019 m. – 17 šeimų (asmenų)).

TRANSPORTAS

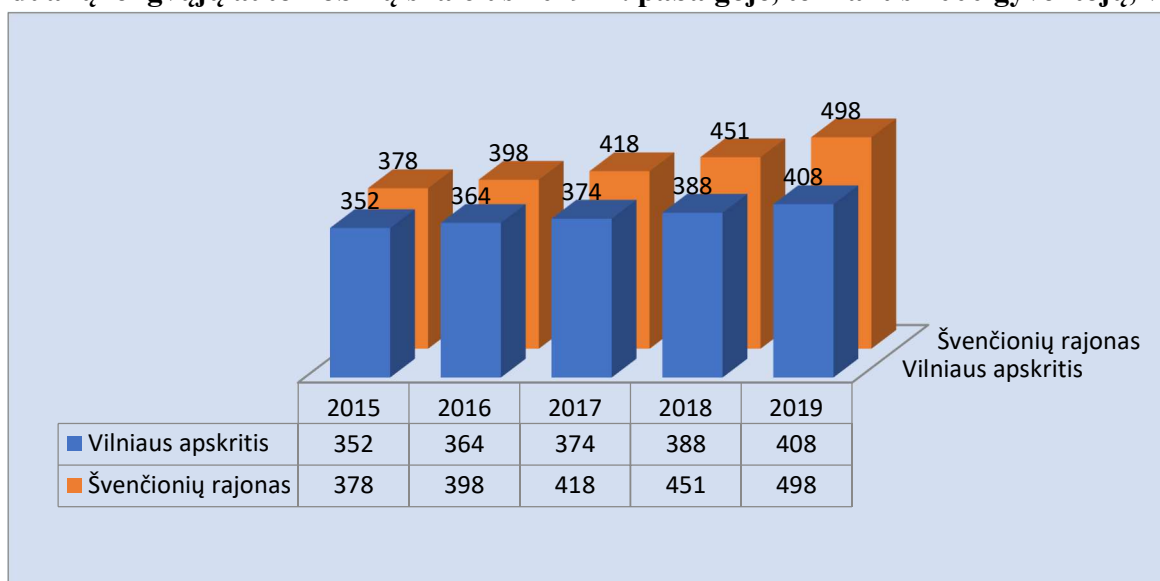
2019 m. šalyje buvo 1 302 385 tūkst. registruotų individualių lengvųjų automobilių (2018 m. – 1 227 903). Per metus šis skaičius išaugo 6,07 proc.

Individualių lengvųjų automobilių skaičius 2019 m. pabaigoje, vnt.

Šaltinis: Lietuvosstatistikosdepartamentas (www.stat.gov.lt)

Individualių lengvųjų automobilių skaičius 2019 m. pabaigoje, tenkantis 1000 gyventojų, vnt.

Šaltinis: Lietuvosstatistikosdepartamentas (www.stat.gov.lt)

Daugiausia iš Vilniaus apskrities savivaldybių lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų yra fiksuojamas Širvintų (539), Švenčionių (498) rajono savivaldybėse, mažiausias Vilniaus miesto (373), Vilniaus rajono (471) ir Šalčininkų rajono savivaldybėse (491).

Švenčionių rajono savivaldybėje 2020 metais buvo įregistruota 14 831 kelių transporto priemonė (3968 daugiau nei 2019 m.).

12 lentelė. Automobilių kelių ilgis 2019 metų pabaigoje, km

Kelių su danga ilgis, km	<i>Visi keliai, km</i>	72 108
	<i>Valstybinės reikšmės keliai, km</i>	21 238
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	50 870
Kelių su patobulinta danga ilgis, km	<i>Visi keliai, km</i>	26 218
	<i>Valstybinės reikšmės keliai, km</i>	15 121
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	11 097
Žvyro kelių ilgis, km	<i>Visi keliai, km</i>	45 890
	<i>Valstybinės reikšmės rajoniniai keliai, km</i>	6 117
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	39 773
Grunto keliai	<i>Visi keliai, km</i>	12 978
	<i>Valstybinės reikšmės keliai, km</i>	0
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	12 978

Dviračių takų ilgis Vilniaus apskrityje – 204,6 km.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis miestų gatvių ilgis 2019 m. pabaigoje: Pabradė – 43 km; Švenčionėliai – 47 km; Švenčionys – 34 km.

Miestų gatvių tankis: Pabradė – 4 km/km², Švenčionėliai – 8km/km²; Švenčionys – 5 km/km².

2020 m. trečiąją ketvirtį visų rūšių transportu vežta 45,5 mln. tonų krovinių, tai 3,5 proc. daugiau nei 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu. Palyginti su 2019 m. trečiuoju ketvirčiu, išaugo krovinių vežimas Lietuvos oro linijų bendrovių lėktuvais – 2,9 karto, kelių transportu – 4,8 proc., vidaus vandenų transportu – 4,4 proc., geležinkelių transportu – 1,4 proc. Mažiau krovinių vežta jūrų transportu – 0,9 proc.

Visų rūšių transporto krovinių vežimo apyvarta 2020 m. trečiąją ketvirtį, palyginti su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 4,5 proc. Bendroje krovinių vežimo apyvartoje kelių transporto apyvarta sudaro 76,7 proc., geležinkelių – 23,3 proc.

2020 m. antrąją ketvirtį visų rūšių transportu vežta 41,5 mln. tonų krovinių, tai 2,6 proc. mažiau nei 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. keleivių vežimo autobusais paslaugas nustatytais vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais galiojančiais tvarkaraščiais Švenčionių rajono savivaldybėje teikia UAB „Transporto centras“.

Keleivių vežimo paslaugas Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje teikia 6 vežėjai:

2020 metais didžiąją dalį keleivių, virš 80 %, vietinio priemiestinio (reguliaraus) susisiekimo maršrutais vežė UAB „Transporto centras“. Penki vežėjai: UAB "Svirka", UAB „Meteorit turas“, IĮ „Sėknija“, UAB „Molėtų autobusų parkas“ ir UAB „Utenos autobusų parkas“ teikė keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo maršrutais.

TURIZMAS

Švenčionių rajono „turistinis produktas“ – tai gamta, jos teikiamos pramogos ir malonumai. Pagrindiniai turizmo komponentai – sportinės ir laisvalaikio pramogos, nakvynė gamtoje ar neįprastoje kaimo aplinkoje, nacionalinė virtuvė, etnografiniai patiekalai, civilizacijos laikais neįprastas susisiekimas (pėsčiomis, dviračiais, valtimis, baidarėmis ir pan.). Didelę dalį turistinio patrauklumo apsprendžia archeologijos, istorijos, dailės ir gamtos paminklai, kurių galima aptikti kiekviename Švenčionių rajono bažnytkaimyje.

Švenčionių rajono savivaldybės miškingumas – 56,6 proc. Tinkamiausi poilsiavimui yra sausi ir normalaus drėgnumo pušynai, iš dalies tinkami – sausi mišrūs bei lapuočiai miškai, sausi beržynai, sausi eglynai bei kiti lapuočių miškai. Rajone teka nemažai upių ir upelių, išsidėstę poilsiui ir rekreacijai tinkami ežerai. Rajono vandens telkiniai svarbūs turizmo plėtrai, ypač formuojant rekreacines zonas. Saugomos teritorijos Švenčionių rajone užima 53.548 ha. Rajone išsidėstęs vienas nacionalinis (Aukštaitijos) ir 3 regioniniai parkai (Asvejos, Labanoro ir Sirvėtos), 11 valstybinių draustinių, 2 biosferos poligonai, vienas atkuriamasis sklypas, 2 gamtos paminklai, 25 valstybiniai gamtos paveldo objektai, 2 savivaldybės gamtos paveldo objektai. Miškų masyvų, tvenkinių, upių ir jų slėnių, kitų natūralių biotopų, kurie užtikrina biologinę įvairovę ir jos išsaugojimą, gausa yra svarbus veiksnys, lemiantis teritorijos kraštovaizdžio estetinę vertę.

Iš viso Švenčionių rajone 4 galimi turizmo maršrutų tipai: automobilių, dviračių, vandens ir pėsčiųjų maršrutai. Švenčionių rajone esantys turizmo informacijos ir lankytojų centrai aktyviai dirba kuriant naujus turizmo maršrutus.

1. Kaltanėnai–Švenčionys–Adutiškis–Šventos k.–Švenčionys–Kaltanėnai;
2. Kaltanėnai–Švenčionys–Pavoverė–Zalavas–Pabradė–Dubingiai (Molėtų r.)–Labanoras Kaltanėnai;
3. Kaltanėnai–Kulionys (Molėtų r.)–Utena–Leliūnai (Utenos r.)–Sudeikiai (Utenos r.) Kaltanėnai;
4. Kaltanėnai–Bavainiškė–Šventa Palūšė (Ignalinos r.)–Ginučiai (Ignalinos r.)–Saldutiškis (Utenos r.)–Labanoras–Kaltanėnai;
5. Švenčionys–Kančiogina–Mielagėnai–Tverečius (Ignalinos r.)–Vosiūnai (Ignalinos r.)–Didžiasalis (Ignalinos r.)–Senasis Daugėliškis (Ignalinos r.)–Ceikiniai (Ignalinos r.)–Šventa–Švenčionys;
6. Kaltanėnai–Salakas (Zarasų r.)–Zarasai (Zarasų r.)–Šlyninka (Zarasų r.)–Lelūnai (Utenos r.)–Utena (Utenos r.)–Kaltanėnai;
7. Pabradė–Abejučiai–Padubingė–Žingiai–Purviniškiai–Baluošos (Baluošų) ežeras–Purviniškiai – Leikštinio ežeras–Kabakėlis–Trabučiai–Pabradė;
8. Pabradė–Abejučiai–Padubingė–Leikštinio ežeras–Trabučiai–Pabradė;
9. „Dubingių miško takais“;
10. „Pietrytinis Asvejos žiedas“;
11. Šventa – Lino verdėnė;
12. Palūšė–Ignalina–Antagavė–Garbūnai–Kamša–Rėkučiai–Pervieniškės–Reškutėnai–Raudonė – Kretuonys–Kaltanėnai–Motiejūnai–Palūšė;
13. Palūšė–Gaveikėnai –Vaišniūnai–Šuminai–Strazdai–Vaišnoriškė–Daunoriai–Tauragnai–Kirdeikiai–Paukojė–Ginučiai–Ladakalnis–Šakarva–Kaltanėnai–Kretuonys–Reškutėnai–Antagavė–Ignalina;
14. Cirkliškis–Švenčionys–Šventa;
15. Švenčionys–Labanoras;
16. Švenčionys–Reškutėnai;
17. Cirkliškis–Švenčionys–Kaltanėnai.

Dviračių maršrutai

Švenčionių rajone iš viso siūloma 11 dviračių maršrutų:

1. „Ten, kur gimsta Žeimeną...“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Luknos k.–stovyklavietė prie Keruočio ežero –Liedelės k.–Pagilūtės k.–Kuklių k.–Kaltanėnų mstl.;
2. „Kiauna į Žeimeną“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Luknos k.–stovyklavietė prie Keročio ežero–Liedelės k.–Pagilūtės k.–Terpežio k.–Kiauneliškio k.–Pakiaunio k.–Linkmenų mstl.–Berniūnų k.–Kaltanėnų mstl.;
3. „Labanoras–grios vidury“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Luknos k.–Antaliedės I k.–Paluknio k.–Labanoro mstl. 21–Terpežio k.–Pagilūtės k.–Kuklių k.–Kaltanėnų mstl.;
4. „Mažasis Kaltanėnų dviračių takas“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Buivydu k.–Bruknynės vandens malūnas–Kaltanėnų mstl.;
5. „Didysis Kaltanėnų dviračių takas“: Kaltanėnų mstl.–Pakretuonės k.–Rėkučių k.–Reškutėnų k.–Kretuonių k.–Kaltanėnų mstl.;
6. Vakarinis mėlynasis pėsčiųjų ir dviračių takas;
7. Sirvėtos regioninio parko mažasis šeimos dviračių takas;
8. Dauguvos–Nemuno takoskyros dviračių takas (sutampa su pažintiniu pėsčiųjų taku);
9. „Dubingių miško takais“;
10. „Pietrytinis Asvejos žiedas“;
11. Pabradė – Abejučiai – Padubingė – Palaumenys – Laumenos ežeras – Trabučiai – Pabradė.

Vandens maršrutai

1. Žeimenos ir Kiaunos upėmis: Kaltanėnai–Šakališkė–Kukliai–Kaltanėnai;
2. Žeimenos upe ir Žeimenio ežeru: Kaltanėnai–Ožkiniai–Kretuonėlės ištakos į Žeimenio ežerą;
3. Lakajos vandens kelias;
4. Žeimenos upe (Kaltanėnai – Švenčionėliai);
5. Žeimenų ežeru ir Žeimenos upe (Kaltanėnai – Švenčionėliai);
6. Žeimenos upe (Švenčionėliai – Liūlinė);
7. Kiaunos upe (Pakiaunys – Šakališkė);
8. Lakajos upe (Lakaja – Vilkaslastis – Liūlinė);
9. Kiaunos upe ir Žeimenos upe (Pakiaunys – Švenčionėliai);
10. Žeimenos upe ir Neries upe (Kaltanėnai – Švenčionėliai - Skirgiškės);
11. Kiaunos upe ir Žeimenos upe (Pakiaunys – Švenčionėliai – Liūlinė).

Pėsčiųjų maršrutai

1. Seniškio k. – Luknos k. (Pažintinis gamtinis takas palei Žeimenos upę, Žeimenos botaniniame zoologiniame draustinyje);
2. Peršokšnos gamtinis pažintinis takas;
3. Labanoro girios pažintinis takas;
4. Sirvėtos regioninio parko pažintinis pėsčiųjų takas;
5. Pažintinis pėsčiųjų mitologinis takas.
6. Cirklišio pažintinis miško takas
7. Pažintinis Žeimenos takas
8. Istorinis maršrutas Partizanų takais
9. Turistinis maršrutas „Švenčionių krašto žydų paveldo pėdsakais

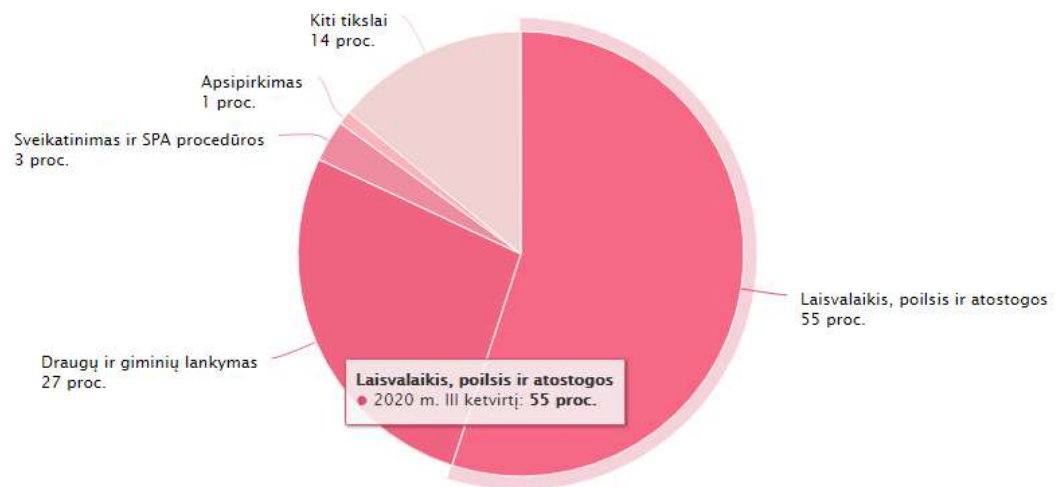
Labiausiai lankytinos vietos:

1. Lino verdenės šaltinis;
2. Sirvėtos regioninio parko lankytojų centras;
3. Kačėniškės piliakalnis;
4. Pažintinis mitologinis takas;
5. Nalšios muziejus;
6. Labanoro regioninio parko lankytojų centras;
7. Cirklišio dvaro rūmai;
8. Labanoro miestelis ir jo apylinkės;
9. Kaltanėnų miestelis ir jo apylinkės;
10. Lygumų apžvalgos bokštas.

MAITINIMO ĮSTAIGOS	
<i>Restoranai</i>	2
<i>Kavinės</i>	17
<i>Picerijos</i>	2
APGYVENDINIMAS	
<i>Viešbučiai ir svečių namai</i>	4
<i>Kaimo turizmo sodybos</i>	25
<i>Poilsio namai</i>	3
<i>Stovyklavietės</i>	30
ARCHEOLOGINIAI OBJEKTAI	24
ARCHITEKTŪRINIAI OBJEKTAI	18
INŽINIERINIAI OBJEKTAI	4
GAMTOS PAMINKLAI	27
MUZIEJAI	2
APŽVALGOS BOKŠTAI	4
ISTORINĖS, MEMORIALINĖS VIETOS	24

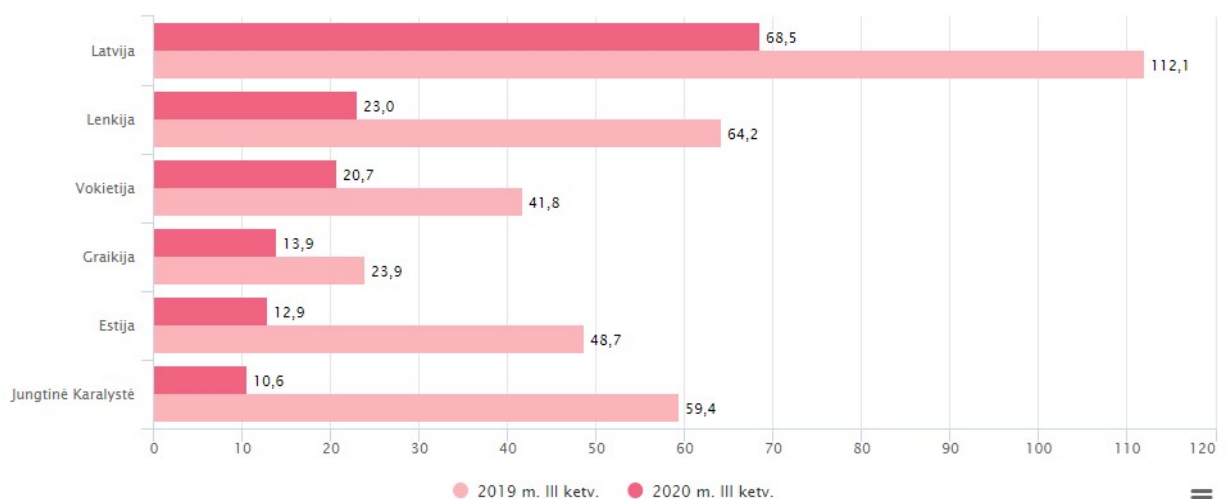
Kaip skelbia Statistikos departamentas šalies gyventojų kelionių su nakvyne skaičius po Lietuvą 2020 m. trečiąją ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2019 m. ketvirčiu, sumažėjo 1,6 proc. ir sudarė 910,5 tūkst. kelionių, vienadienių kelionių skaičius sumažėjo 33 proc. ir sudarė 2,5 mln. kelionių. 2020 m. liepos–rugsėjo mėn. šalies gyventojų kelionė Lietuvoje vidutiniškai truko 2,68 nakvynės. Po Lietuvą keliaus gyventojai išleido 84,1 mln. EUR. Per vieną asmeninę kelionę šalies gyventojai vidutiniškai išleido 92 EUR, per verslo kelionę – 93 EUR.

Asmeninės kelionės pagal tikslus 2020 m. III ketvirtį.

Šaltinis: Lietuvosstatistikosdepartamentas (www.stat.gov.lt)

Didžiausi Lietuvos turistų kelionių srautai užsienyje

Šaltinis: Lietuvosstatistikosdepartamentas (www.stat.gov.lt)

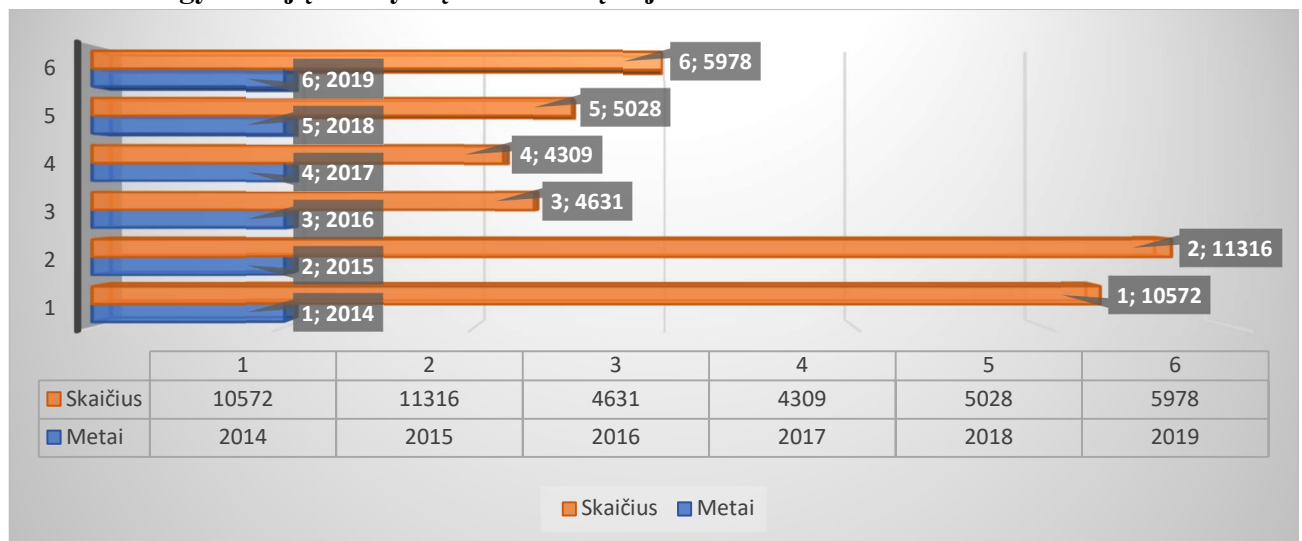
Į užsienį 2020 m. trečiąją ketvirtį keliavo 164,2 tūkst. šalies gyventojų, arba 73,6 proc. mažiau nei per tą patį 2019 m. laikotarpį, vidutinė kelionės užsienyje trukmė buvo 6,6 nakvynės.

13 lentelė. Apgyvandinimo įstaigų skaičius | vnt., Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose | vnt. 2019 m.

Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės	Apgyvandinimo įstaigų skaičius vnt.					
		2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
	Lietuvos Respublika	2319	2686	2971	3616	3754
	Vilniaus apskritis	476	606	745	975	905
	Švenčionių r. sav.	23	23	25	16	19
	Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose vnt.					
	Lietuvos Respublika	6581192	6992675	7364924	8091647	8946758
	Vilniaus apskritis	2185570	2312404	2369106	2619284	2931760
	Švenčionių r. sav.	11612	6519	4690	5651	6083

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Lietuvos gyventojų nakvynių Švenčionių rajone skaičius 2014 – 2019 m.

Šaltinis: Lietuvosstatistikosdepartamentas (www.stat.gov.lt)

Remiantis pateiktais duomenimis Švenčionių rajone pastebimas Lietuvos gyventojų nakvynių Švenčionių rajone skaičiaus padidėjimas, tačiau ženklus apgyvendinimo įstaigų skaičiaus sumažėjimas.

14 lentelė. Švenčionių rajono turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose | asmenys, 2015 – 2019 m.

	Turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose asmenys		
	Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės		
	Visi turistai	Lietuvos gyventojai	Užsieniečiai
2014	4516	4464	52
2015	5006	4801	205
2016	4077	3082	995

2017	1716	1665	51
2018	2635	2486	149
2019	3733	3709	24

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

15 lentelė. Vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose | vnt. Švenčionių rajone 2014 – 2019 m.

Vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose vnt.	
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės	
2014	594
2015	510
2016	480
2017	371
2018	370
2019	314

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Remiantis Statistikos departamento duomenimis 53 proc. vietinių turistų nakvojo viešbučiuose, svečių namuose arba moteliuose, nuomojamame būste – 24, sanatorijose ir sveikatinimo įstaigose bei pas gimines ir draugus – po 6 proc., poilsio nuosavame būste – 3 proc., kitur – 8 proc.

Populiariausia transporto priemonė buvo lengvasis automobilis – juo keliavo 90 proc. šalies gyventojų. Autobusu keliavo 6 proc. turistų, traukiniu ir kita transporto priemone – po 2 proc.

2020 m. trečiąją ketvirtį po Lietuvą keliaavę šalies gyventojai savo keliones vertino labai gerai (67 proc.) ir gerai (32 proc.), patenkinamai (1 proc.).

Kaip pagrindines priežastis, dėl kurių nevyko į keliones po šalį, Lietuvos gyventojai įvardijo nepakankamas pajamas (27 proc.), nenorą keliauti (24 proc.), sveikatos problemas (17 proc.), saugumo stoką (14 proc.), šeimines pareigas (vaiko, ligonio priežiūrą) (13 proc.), didelį užimtumą (4 proc.) ir kitas priežastis (1 proc.).

Iš vienadienių kelionių 92 proc. kelionių buvo asmeniniu tikslu, verslo tikslu – 8 proc.

16 lentelė. Viešbučių ir motelių numerių ir vietų užimtumas | proc. 2014 – 2019 m.

Viešbučių ir motelių numerių užimtumas proc.						
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	48,7	49,3	51	53,7	55,2	55,9
Sostinės regionas	56,9	59,7	61,7	63	61,8	61,9
Švenčionių r. sav.	41,5	12	16,9	34,8	16,5	15,4

Viešbučių ir motelių numerių užimtumas proc.						
Viešbučiai ir svečių namai						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	49,0	49,8	51,7	54,3	55,7	56,4

Sostinės regionas	57,2	60,4	62,4	63,7	62,3	62,2
Švenčionių r. sav.	<i>41,5</i>	<i>12,0</i>	<i>16,9</i>	<i>34,8</i>	<i>16,5</i>	<i>15,4</i>

Šaltinis: Lietuvosstatistikosdepartamentas (www.stat.gov.lt)

Kultūros vertybių registro duomenimis, 2021 m. sausio mėn. Lietuvoje iš viso buvo 25876 registruoti nekilnojamieji objektai (2020 m. – 25724) ir 18097 objektų, kuriems yra nustatytos vertingos savybės (2020 m. – 17894). 2020 m. Kultūros vertybių registre iš viso buvo užregistruota 435 (2016 m. buvo 671) kultūros vertybės. Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje šiuo metu yra 538 nekilnojamosios ir 200 kilnojamosios kultūros vertybės. Nors Švenčionių rajone kultūros paveldo objektai yra įtraukti į lankytinų vietų sąrašus, tačiau pastebima, kad ne visi objektai yra tinkamai pritaikyti turistų poreikiams. Dėl menkos priežiūros, restauravimo darbų, neišvystytų paslaugų, turistų lūkesčiai nėra pilnai tenkinami ir patys objektai nėra jiems patrauklūs. Švenčionių rajone veiklą vykdo Nalšios muziejus ir jo Reškutėnų filialas.

INŽINERINĖ IR ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA

Švenčionių rajono savivaldybėje centralizuotą šilumos tiekimą vykdo UAB „Fortum Švenčionių energija“. UAB „Fortum Švenčionių energija“ įkurta 2001 metais. Pagrindinės įmonės veiklos kryptys – šilumos ir karšto vandens gamyba, tiekimas ir pardavimas gyventojams, įmonėms ir įstaigoms Švenčionių, Švenčionėlių ir Pabradės miestuose. Bendros investicijos – 6,67 mln. Eurų skirta naujiems ir jau esantiems katilams (8,5 MW biokuro ir 3,8 MW dujų) atnaujinti. Įmonėje dirba 26 darbuotojai.

Įmonė eksploatuoja 5 katilines: po 2 Pabradės ir Švenčionių miestuose, vieną Švenčionėlių mieste. Visuose daugiabučiuose, kuriems yra tiekama centralizuota šiluma, yra įrengti ir veikia individualūs, automatizuoti šilumos punktai. 2019 m. įmonė eksploatavo 13650 m nuosavybės teise bendrovei priklausančių šilumos trasų, 729 m savivaldybei priklausančių šilumos trasų ir 851,4 m kitiems vartotojams priklausančių šilumos trasų. Vartotojams apie 76,9 proc. teikiamos šilumos yra pagaminta naudojant biokurą, 22,5 proc. – gamtines dujas ir 0,7 proc. - krosnių kurą.

Taip pat Pabradės mieste centralizuotą šilumos tiekimą vykdo UAB „Pabradės komunalinis ūkis“. Bendrovė šilumos tiekimą vykdo Kranto g. 4 daugiabučiam namui ir Pašto g. 6A.

Šiuo metu Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklai vykdyti išduotos dvi licencijos 2 įmonėms: UAB „Vilniaus vandenys“ ir UAB „Pabradės komunalinis ūkis“.

UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ vandens išgavimas 2019 m

PABRADĖ IR APYLINKĖS

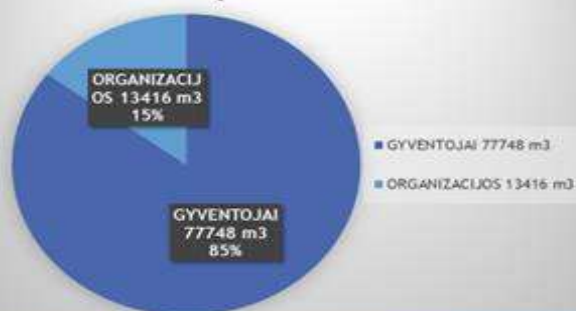

VISO PATIEKTA 242177 m³

ABONENTAI-172723 m³

VISO IŠGAUTA 254293 m³

ŠVEČIONIŲ PADALINYS

VISO PATIEKTA 91164 m³

ABONENTAI-13416 m³

VISO IŠGAUTA 102327 m³

Šaltinis: UAB „Pabradės komunalinis ūkis“

Eil. Nr.	TECHNOLOGINIAI RODIKLIAI	Matavimo vienetai	2019 m.	2018 m.
NUOTEKŲ SURINKIMAS				
1	SURINTŲ NUOTEKŲ KIEKIS CENTRALIZUOTAI TINKLAIS	tūkst. m³	238,967	232,535
2	ASENIZACINĖS MAŠINOMIS	tūkst. m³	14,986	18,479
3	SAVO VALYKLOSE IŠVALYTŲ NUOTEKŲ KIEKIS	tūkst. m³	22,397	22,317
4	Kanalizavimo paslaugų vartotojų ir abonentų skaičius	vnt.	1021	1003
5	Iš šio skaičiaus: butų skaičius	vnt.	758	758
6	individualių namų skaičius	vnt.	196	196
7	abonentų skaičius	vnt.	49	49
NUOTEKŲ VALYMAS				
8	IŠVALYTŲ NUOTEKŲ KIEKIS	tūkst. m³	22,397	22,317

Šaltinis: UAB „Pabradės komunalinis ūkis“

OBJEKTAI	Bendrovės techniniai rodikliai	Pabradė	Švenčionys	VISO
	Vandenviečių skaičius vnt.	9	27	36
	Gręžinių skaičius vnt.	15	31	46
	Nuotekų valyklos	(1-biologinio valymo įrenginiai)	(5-biologinio ir 1 –infiltracijos laukas)	7
	Vandentiekio tinklų ilgis km.	23,3	203,0	226,3
	Nuotekų tinklų ilgis km.	4,2	23	27,2
	Naudojamų bokštų skaičius vnt.	2	1	3

Šaltinis: UAB „Pabradės komunalinis ūkis“

Vandentiekio ir nuotekų tinklų padaugėjo apie 0,5 km (Gaspariškių g., Pabradėje).

Bendrovė, vadovaudamasi patvirtintu geriamojo vandens programinės priemonės planu, atliko 147 vandens tyrimus. Dėl Lietuvoje kilusios problemos „Arsenas“ papildomai buvo atlikti visų vandenviečių arseno tyrimai. Arseno mūsų aptarnaujamose vandenvietėse nebuvo aptikta.

2019 m. dėl įgyvendinamo vandentvarkos projekto Švenčionių r., buvo pastatyti vandens gerinimo įrengimai Pabradės m., Vilniaus g. vandenvietėje, Magūnų, Sarių, Šventos, Trūdų-Mėžionėlių, Milkuškų kaimuose. Bendrovė kartu su Švenčionių rajono savivaldybe, papildomai įrengė dvejus vandens gerinimo įrenginius Cirkliškio, Bačkininkų kaimuose. Visose naujose įrengtose valyklose planuojama išvalyti papildomai apie 65 tūkst. m³/metus.

Elektros paskirstymo tinklai Švenčionių rajono savivaldybėje išvystyti gerai. Didžioji dalis elektros tinklų perdavimo linijų yra geros būklės. Savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, elektros energiją gyventojams tiekia AB „Energijos skirstymo operatorius“.

APLINKOSAUGA

Remiantis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos duomenimis per 2020 m. gauti 19 875 pranešimai. Lyginant su 2018 metais - tai 8,8 procentais daugiau nei 2019 metais. Daugiausia pranešimų – net 9251 – buvo apie laukinių gyvūnų susidūrimus su transporto priemone, apie galimus žvejybos pažeidimus informuota 1 904 kartus.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2018 m. žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje susidarė 884,9 tūkst. tonų atliekų, palyginti su 2016 m., jų kiekis sumažėjo 1,5 proc. 2018 m. miško kirtimų, daržininkystės ir mišrios komunalinės atliekos sudarė 67.2 proc. visų susidariusių atliekų (2016 m. – 75,6 proc.). 2018 m. didžiausia (30,8 proc.) susidariusių atliekų dalis sunaudota ūkiuose. Daugiausia ūkiuose sutvarkyta terminio apdorojimo ir deginimo šlako, pelenų ir daržininkystės atliekų.

36,2 proc. susidariusių atliekų buvo perduota atliekų tvarkytojams, didžiausią jų dalį sudarė gruntas ir akmenys, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, lijaliniai vandenys ir stiklo atliekos. 13,9 proc. susidariusių atliekų buvo perduota kitiems naudotojams, didžioji jų dalis – miško kirtimų atliekos.

Dalis atliekų buvo sudeginta – dažniausiai energijai gauti. Iš viso buvo sudeginta 9,5 proc. žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje susidariusių atliekų, daugiausia – medienos ir medienos pakuočių atliekų.

3 proc. susidariusių atliekų buvo pašalinta ūkiuose, pvz., užkasta žemėje ar išversta karjeruose. Ne visos susidariusios atliekos buvo sutvarkytos – 2018 m. pabaigoje buvo likę 6,6 proc. nesutvarkytų atliekų.

Lietuvos pramonės įmonių išlaidos aplinkos apsaugai 2019 m. siekė 220,4 mln. EUR ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 24,9 proc.

Išlaidos vandens išteklių apsaugai sudarė didžiausią aplinkos apsaugai skirtų išlaidų dalį. 2019 m. jos siekė 148,2 mln. EUR ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 32,2 proc. Oro apsaugai pramonės įmonės skyrė 38,2 mln. EUR, t. y. 50,7 proc. daugiau nei 2018 m., atliekoms tvarkyti – 31,3 mln. EUR (12,7 proc. mažiau), kitai aplinkos apsaugos veiklai – 2,7 mln. EUR (17,2 proc. mažiau).

Įmonių investicijos į aplinkos apsaugą 2019 m., palyginti su 2018 m., padidėjo 51,3 proc. ir siekė 106,2 mln. EUR – tai sudarė 48,2 proc. visų pramonės įmonių išlaidų aplinkos apsaugai. Investicijos į oro apsaugą siekė 35,4 mln. EUR ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 57,9 proc., į vandens išteklių apsaugą – 69,1 mln. EUR (59,9 proc. daugiau), investicijos atliekoms rinkti ir tvarkyti – 1 mln. EUR (30,2 proc. mažiau).

Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo įmonių investicijos sudarė 57,3 proc. visų pramonės investicijų į aplinkos apsaugą, elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo – 17,4 proc. Iš apdirbamosios gamybos didžiausią investicijų dalį aplinkos apsaugai skyrė maisto produktų gamybos įmonės – 21,2 mln. EUR.

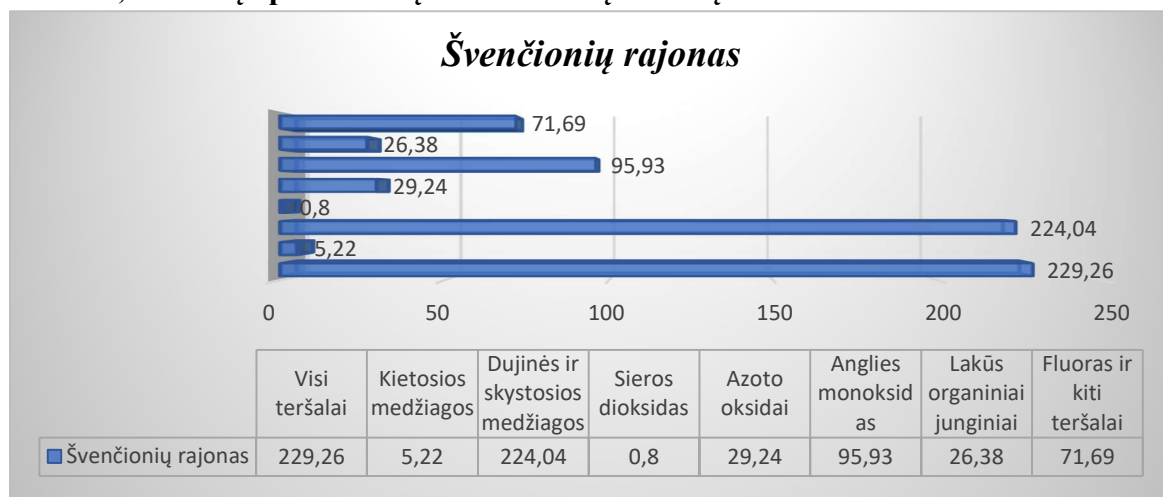
2019 m. iš stacionarių taršos šaltinių išmesta 63,298 tūkst. tonų teršalų: anglies monoksido – 23,70 tūkst. tonų, sieros dioksido – 9,96, lakiųjų organinių junginių – 14,15 tūkst. tonų.

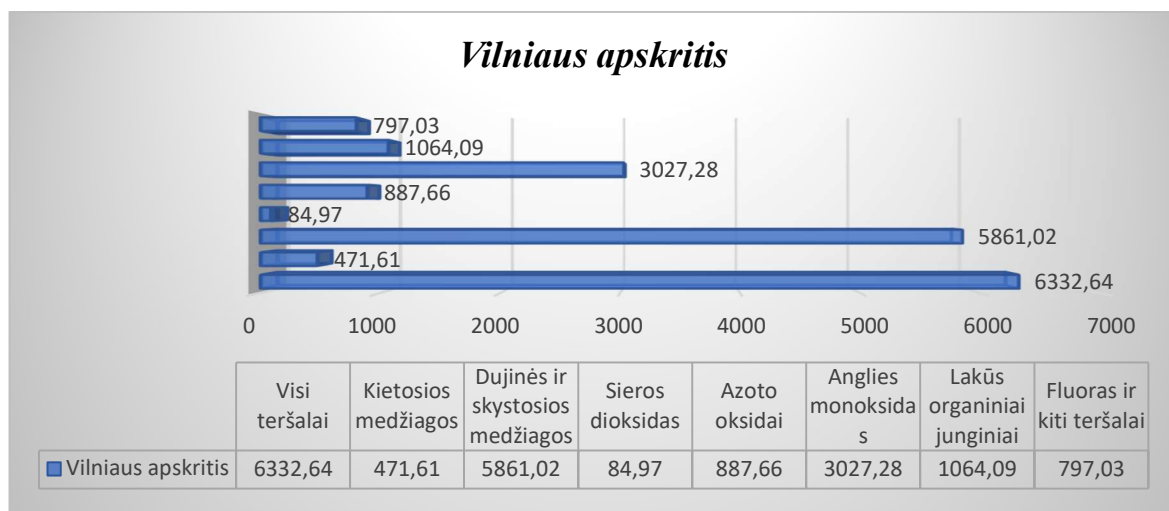
2019 m. daugiausia teršalų, išmetamų iš stacionarių taršos šaltinių, buvo Mažeikių rajono (21 679,07 t), Kauno (4 645 t), Akmenės (4 306 t), Jonavos (3 459 t), Vilniaus miesto (3 433 t) savivaldybėse.

2019 m. vienam šalies gyventojui teko 67 kg susidariusių pavojingų atliekų, arba 12 kg daugiau nei 2017 m. (55 kg).

Pagrindinis oro teršalų emisijos į atmosferą šaltinis Švenčionių rajono teritorijoje, kaip ir didžiojoje Lietuvos teritorijos dalyje, yra autotransportas. Didžioji dalis tokios taršos tenka autotransportą koncentruojantiems tranzitiniams intensyvaus eismo keliams, gatvėms, jų sankryžoms ir jų aplinkai.

Teršalai, išmesti į aplinkos orą iš stacionarių šaltinių 2019 metais

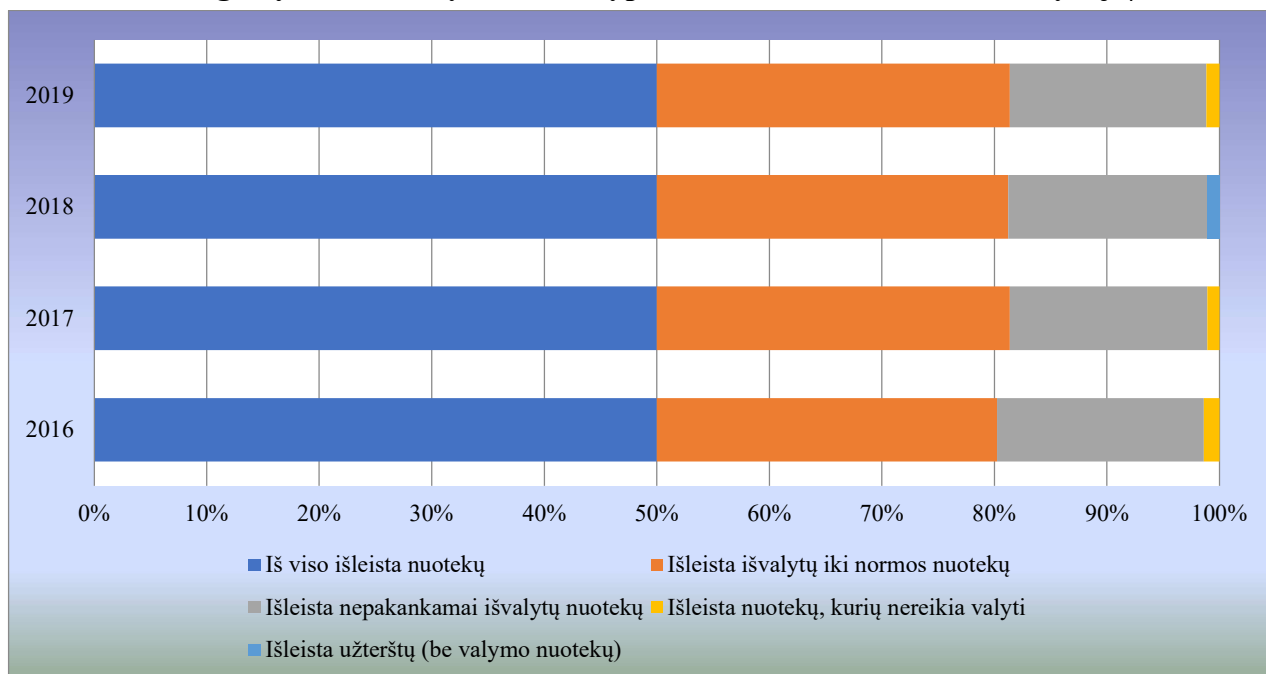
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Iš pateiktų duomenų matyti, kad 2019 m. Švenčionių rajono savivaldybėje į atmosferą iš viso buvo išmesta 229,26 t teršalų. Lyginant su 2018 metais jų kiekis nežymiai sumažėjo (buvo išmesta 238,06 t teršalų). Tai sudaro 3,62 proc. visų Vilniaus apskrityje į aplinkos orą išmestų teršalų.

Aplinką Švenčionių rajono savivaldybėje labiausiai teršia dujinės ir skystosios medžiagos. 2019 m. dujinės ir skystosios medžiagos sudarė 224,04 t, anglies monoksidas – 95,93 t.

Mažiausias teršalų kiekis iš apskrities savivaldybių fiksuojamas Šalčininkų r. ir Trakų r. savivaldybėse, didžiausias Vilniaus m., Vilniaus rajono, Ukmergės ir Elektrėnų savivaldybėse.

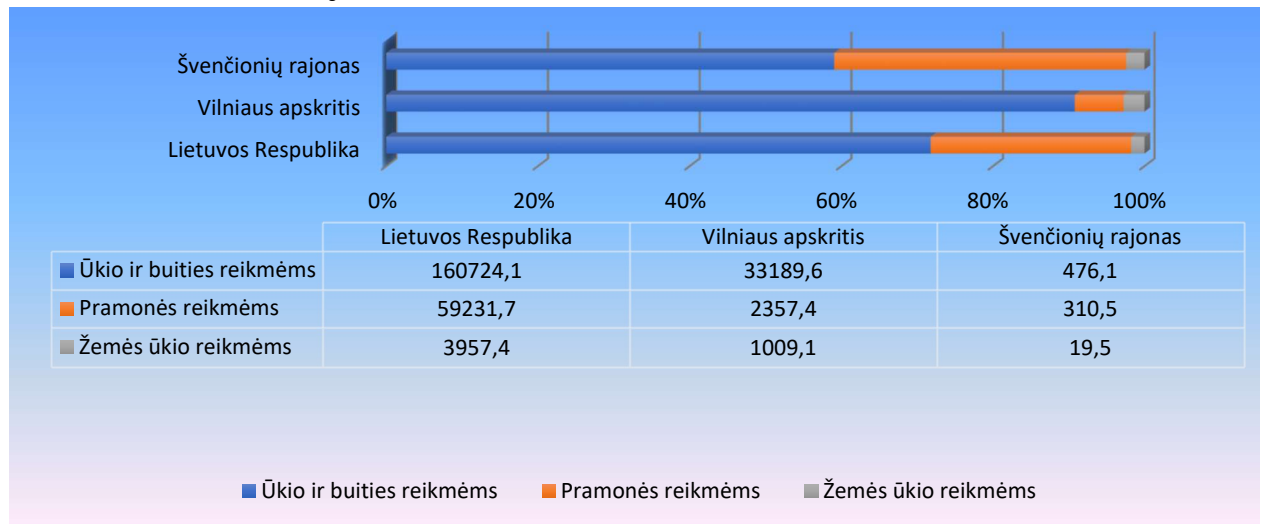
Ūkio, buities ir gamybos nuotekų išleidimas į paviršinius vandenis Švenčionių raj. | tūkst. m³

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Oro kokybei didelę neigiamą įtaką taip pat daro vietiniai taršos šaltiniai: keliamos dulkės nuo gatvių, individualių namų šildymas, žolės bei žaliųjų atliekų deginimas.

Vandens sunaudojimas 2019 m., tūkst. m³

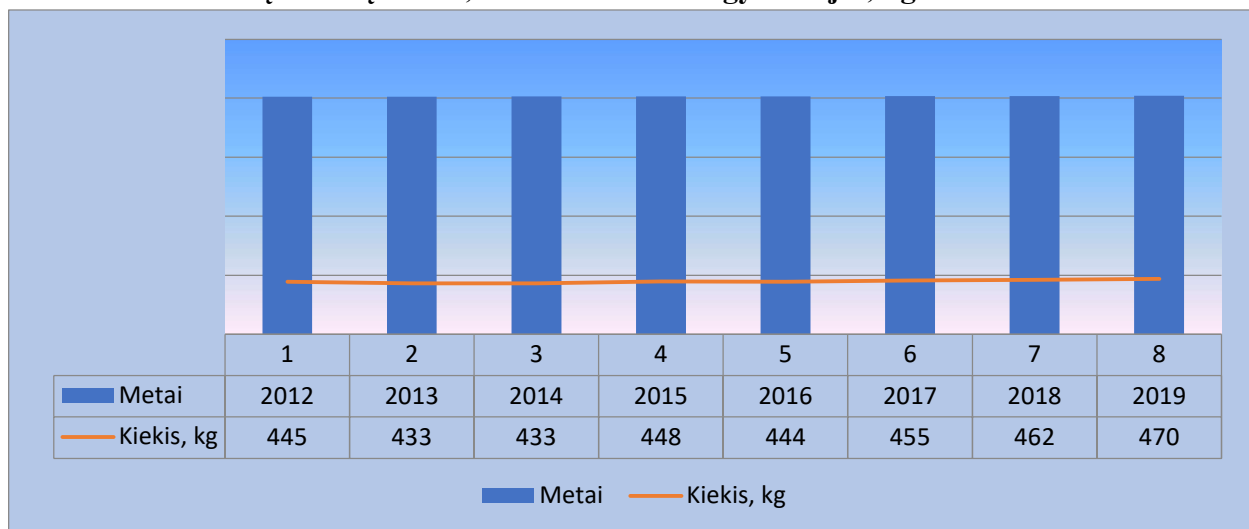

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Statistikos departamentoduomenimis 2019 m. Švenčionių rajono savivaldybėje buvo sunaudota 822,4 m³ vandens (2018 m. – 827,7 m³ vandens). Švenčionių rajone sunaudoto vandens kiekis sudaro 1,33 proc. Vilniaus apskrityje sunaudoto vandens ir 0,031 proc. Lietuvoje sunaudoto vandens. Pastebima ryški tendencija, kad tiek visoje Lietuvoje, tiek apskrityse sunaudojamo vandens kiekis ženkliai didėja.

Aplinkosaugos klausimais 2019 metais iš fizinių ir juridinių asmenų gauta ir išnagrinėta 275 prašymai ir skundai, iš jų 261 prašymas dėl saugotinių medžių kirtimo, 2 skundai dėl kaimyniniuose žemės sklypuose per arti pasodintų želdinių, 4 prašymai dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos miškui prevencinių priemonių diegimo, 8 prašymai dėl vilkų padarytos žalos ūkiniam gyvūnams kompensavimo. Išduotas 201 leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams, išsiųsta 30 raštų, kad leidimai nereikalingi, ir 30 raštų, kad leidimai neišduodami. Utenos gyvūnų globos draugija išvežė 58 beglobius gyvūnus: 13 šunų ir 45 kates, Astos Adomavičiūtės IĮ ir IĮ „Vetrasa“ sterilizavo/kastravo 36 benames kates (pagal „Pagauk-sterilizuok-paleisk“ programą).

Komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, kg

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistema yra integrali regioninės sistemos dalis. Komunalinių atliekų tvarkymą Vilniaus regiono savivaldybėse koordinuoja UAB „VAATC“. Toliau buvo tobulinama vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą

mokesčių sistema. Vadovaujantis Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklėmis, pakeistomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 681 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 711 „Dėl Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“, rajono savivaldybės taryba 2020 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T-200 pakeitė Švenčionių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatus ir pripažino netekusiais galios Švenčionių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą administravimo tvarkos aprašą ir Švenčionių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lengvatų taikymo tvarkos aprašą.

2020 m. išsiųsti 31453 Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą mokėjimo pranešimai, tame tarpe 30618 fiziniams asmenims, 835 juridiniams asmenims. Lyginant su 2019 m., pastebimas mokėjimo pranešimų skaičiaus didėjimas, nes buvo gauta daugiau prašymų perskaičiuoti, patikslinti pranešimus dėl įvairių priežasčių (dėl lengvatų suteikimo, NT objekto laikino nenaudojimo, NT pardavimo ir kt.).

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (atliekų surinkimas ir transportavimas, aprūpinimas konteneriais ir kt.) rajone teikia UAB „Švenčionių švara“ ir UAB „Pabradės komunalinis ūkis“.

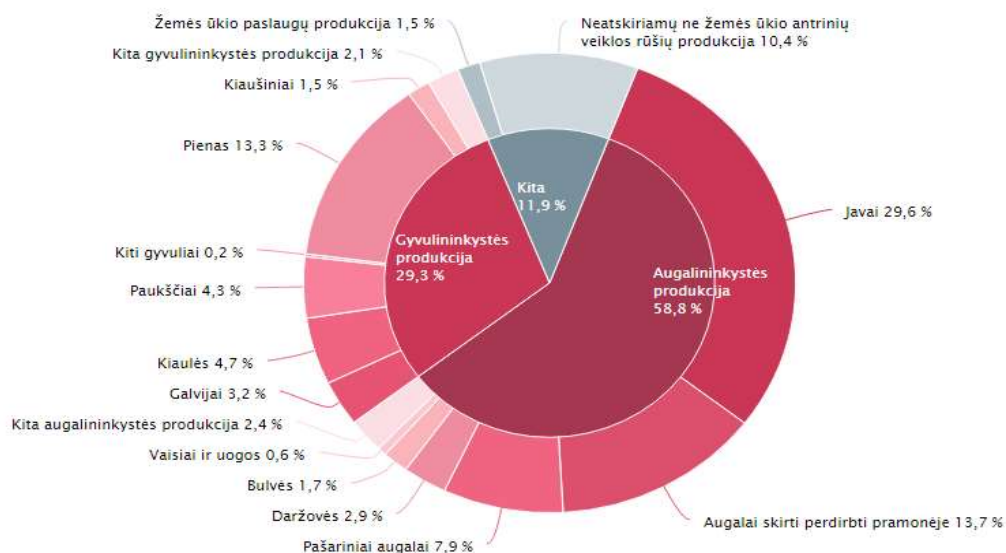
ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ

2020 m. žemės ūkio produkcijos pagaminta už 2,62 mlrd. EUR, arba 5,2 proc. daugiau nei 2019 m., remdamasis išankstiniais duomenimis, praneša Lietuvos statistikos departamentas.

Augalininkystės produkcijos vertė padidėjo 9,9 proc. Tam įtakos turėjo 13 proc. gausesnis žemės ūkio augalų derlius. Labiausiai išaugo vaisių ir uogų (80,6 proc.), avižų (47,6 proc.), rapsų (33,9 proc.) ir kviečių (16,1 proc.) derlius. Mažėjo cukrinių runkelių (12,6 proc.) ir rugių (7,7 proc.) derlius. Augalininkystės produktų supirkimo kainos mažėjo 2,8 proc. Daugiausia krito bulvių, cukrinių runkelių ir avižų supirkimo kainos – atitinkamai 28,5, 19,1 ir 10,1 proc., o labiausiai didėjo vaisių ir uogų supirkimo kainos – 12,1 proc.

Gyvulininkystės produkcijos vertė mažėjo 2,9 proc. Tam įtakos turėjo 2,1 proc. sumažėjusios gyvulininkystės produkcijos supirkimo kainos, iš jų labiausiai smuko paukščių (4,1 proc.), kiaulių (2,9 proc.) bei pieno (1,9 proc.) supirkimo kainos. Gyvulininkystės produkcijos apimtis sumažėjo 0,8 proc., nes buvo mažiau išauginta paukščių (2,5 proc.) bei mažiau primelžta pieno (2 proc.).

Žemės ūkio ekonominės veiklos rūšies produkcija pagal rūšis 2020 m.

2021 m. vasario 1 dienos Statistikos departamento duomenimis, rajone yra iš viso 2227 žemės ūkio valdos (2013 m. kovo mėn. duomenimis jų buvo 2845). Pastebima tendencija, kad šiuo laikotarpiu jų sumažėjo net 618.

Didžiausios žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės yra: Kurpių žemės ūkio bendrovė, Švenčionių profesinio rengimo centras, UAB „VĖJINĖ“ ir UAB „Renergija“.

Ūkininkų ūkių skaičius 2020 m. sausio 1 d. duomenimis Švenčionių rajono savivaldybėje buvo 863. Iš Vilniaus apskrities savivaldybių didžiausias ūkininkų ūkių skaičius fiksuojamas Vilniaus r. (3495), Ukmergės (1800), Trakų r. (1500) savivaldybėse, mažiausias Vilniaus miesto sav. – 28.

Vidutinis Švenčionių rajono savivaldybėje ūkio dydis 2021 m. sausio mėn. buvo 19,08 ha, apskrityje – 8,31 ha, šalyje – 15,54 ha (lyginant su 2019 metais vidutinis ūkininko ūkio dydis didėjo tiek rajone, šalyje ir nežymiai apskrityje).

17 lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius, jų žemė 2021 m. sausio 1 d.

	Ūkininkų ūkių skaičius	Bendras žemės plotas, ha	Vidutinis ūkininko ūkio dydis, ha	Paskirtis			
				Žemės ūkio, ha	Miškai, ha	Vanduo, ha	Kita, ha
Lietuvoje	86067	1337306,37	15,54	1170254,61	83240,61	15799,93	55965,85
Vilniaus apskrityje	11190	93002,53	8,31	79060,24	7212,37	934,32	4726,76
Švenčionių rajone	863	16464,07	19,08	14497,24	968,57	119,3	759,82

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/valdos-ukiai/statistika/ukininku-ukiu-statistika/>)

18 lentelė. Ūkininkų ūkių grupavimas pagal bendrą plotą 2021 m. sausio 1 d., ha

ha	Iš viso Lietuvoje	Vilniaus apskrityje	Švenčionių rajone
Iki 0,5	4877	744	73
0,5-1	4892	1486	63
1-5	31239	5020	303
5-10	17023	1967	159
10-20	13371	1083	126
20-30	5188	380	45
30-50	4106	230	28
50-80	2427	123	18
80-100	777	48	12
100-150	1033	55	12
150-200	419	20	7
200-300	404	22	10
300-500	239	7	4
500 ir daugiau	72	5	3

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/?mid=213>)

19 lentelė. Žemės ūkio valdų skaičius, jų žemė 2021 m. sausio 1 d.

	Lietuvoje	Vilniaus apskrityje	Švenčionių rajone
Žemės ūkio valdų skaičius	86067	11190	863
Žemės ūkio valdų bendras plotas, ha	1337306,37	93002,53	16464,07
Tenka vienai žemės ūkio valdai, ha	15,54	8,31	19,08
Paskirtis			
Žemės ūkio, ha	1170254,69	7906024	14497,24
Mišakai, ha	83240,61	7212,38	968,57
Vanduo, ha	15799,93	934,32	119,3
Kita, ha	55965,85	4726,76	759,82

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/valdos-ukiai/statistika/ukininku-ukiu-statistika/>)

Traktorių savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre iki 2021 metų sausio 1 dienos, Švenčionių rajone buvo registruoti iš viso 3500 objektų (426 daugiau nei praeitais metais):

Cisterninė priekaba	4	Plentvolis	1	Savikrovė priekaba	8
Greideris	16	Prikabinamoji platforma	6	Srutvežis	26
Ratinis ekskavatorius-krautuvys	13	Ratinis ekskavatorius	77	Sunkusis keturratis motociklas	45

Krautuvas	69	Javų kombainas	115	Traktoriaus priekaba	596
Medvežė priekaba	38	Ratinis traktorius	1749	Traktoriaus puspriekabė	260
Medvežis	13	Savaeigis kranas	2	Vikšrinis buldozeris	11
Mėšlo kratytuvas	1	Savaeigis purkštuvas	1	Vikšrinis ekskavatorius	20
Miško kirtimo mašina	5	Savaeigis smulkintuvas	2	Vikšrinis traktorius	53
Vikšrinis vamzdžių klotuvas	3	Cisterninė puspriekabė	2	Savaeigė mašina	1

Šaltinis: Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
(<https://www.vic.lt/zutrs/traktoriai-reg/statistika/>)

2020 m. buvo priimtos 1851 paraiškos dėl Paramos Švenčionių rajone už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus. Bendras deklaruotas plotas – 34918,03 ha, įbraižytų laukų skaičius – 15430 vnt. 70 paraiškos, 1066,83 ha bendro deklaruoto ploto ir 492 vnt. įbraižytų laukų skaičiaus buvo pateikta naudojantis e-valdžios vartų portalu. Taip pat 2020 m. buvo pateiktos 115 paraiškos išmokai jaunajam ūkininkui už plotą gauti. Jose buvo deklaruota 1896,78 ha plotas.

21lentelė. Bendras deklaruotas plotas, laukų, paraiškų skaičius 2020 m.

	Paraiškų skaičius, vnt.	Bendras deklaruotas plotas, ha	Įbraižytų laukų skaičius, vnt.	Iš jų naudojantis e-valdžios vartų portalu		
				Paraiškų skaičius, vnt.	Bendras deklaruotas plotas, ha	Įbraižytų laukų skaičius, vnt.
Lietuvoje	124885	2937302,7	1179167	5646	265384,71	75058
Švenčionių r. sav.	1851	34918,03	15430	70	1066,83	492

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/ppis/statistine-informacija/>)

Mažiausias pateiktų paraiškų skaičius tarp Lietuvos savivaldybių yra Visagino sav. (5), Šiaulių m. sav. (8), Kauno m. sav. (28), didžiausias – Alytaus r. sav. (4952) ir Šilalės r. sav. (4773).

Paraiškos, pateiktos pagal priemonę „Ekologinis ūkininkavimas“ Švenčionių rajone

Metai	Ekologinio ūkininkavimo programa, ha
2018	10017,06
2019	10450,79
2020	9145,51

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/ppis/statistine-informacija/>)

SOCIALINIAI VEIKSNIAI

DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2021 m. sausio 1 d. Lietuvoje gyveno 2 795,175 tūkst. nuolatinių gyventojų – 1085 daugiau negu prieš metus. COVID-19 pandemija paveikė visas demografines šalies charakteristikas.

Pernai 20 tūkst. daugiau žmonių imigravo negu emigravo ir 18,9 tūkst. daugiau žmonių mirė negu gimė kūdikių.

1 pav. Nuolatinių gyventojų skaičius 1990–2021¹ m.
Metų pradžioje, tūkst.

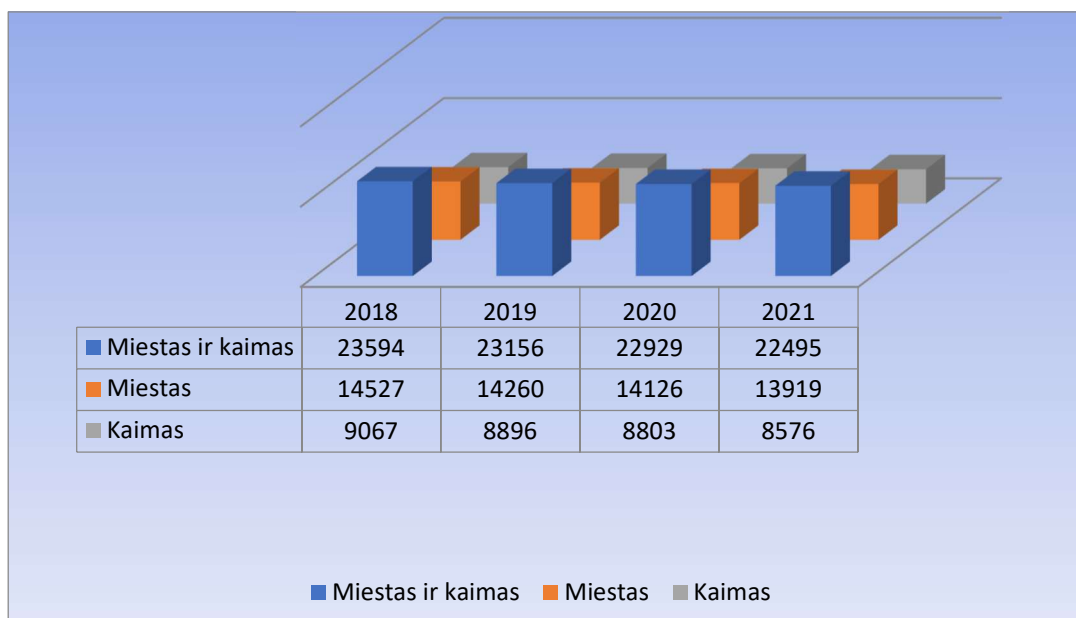
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

2020 m. gimė 24,5 tūkst. kūdikių, arba 2,9 tūkst. kūdikių (10,6 proc.) mažiau nei 2019 m., mirė 43,4 tūkst. žmonių, arba 5,1 tūkst. (13,3 proc.) daugiau.

2020 m. į Lietuvą imigravo 43,1 tūkst. žmonių, 3 tūkst. (7,5 proc.) daugiau negu 2019 m. Imigrantų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, padidėjo nuo 14,3 (2019 m.) iki 15,4 (2020 m.). Imigravo vyrų 2,8 karto daugiau negu moterų (atitinkamai 31,8 tūkst. ir 11,3 tūkst.). 2020 m. į Lietuvą grįžo gyventi 20,8 tūkst. Lietuvos Respublikos piliečių, tai 0,4 tūkst. (2 proc.) daugiau negu 2019 m. Jie 2020 m. sudarė beveik pusę (48,3 proc.) visų imigrantų.

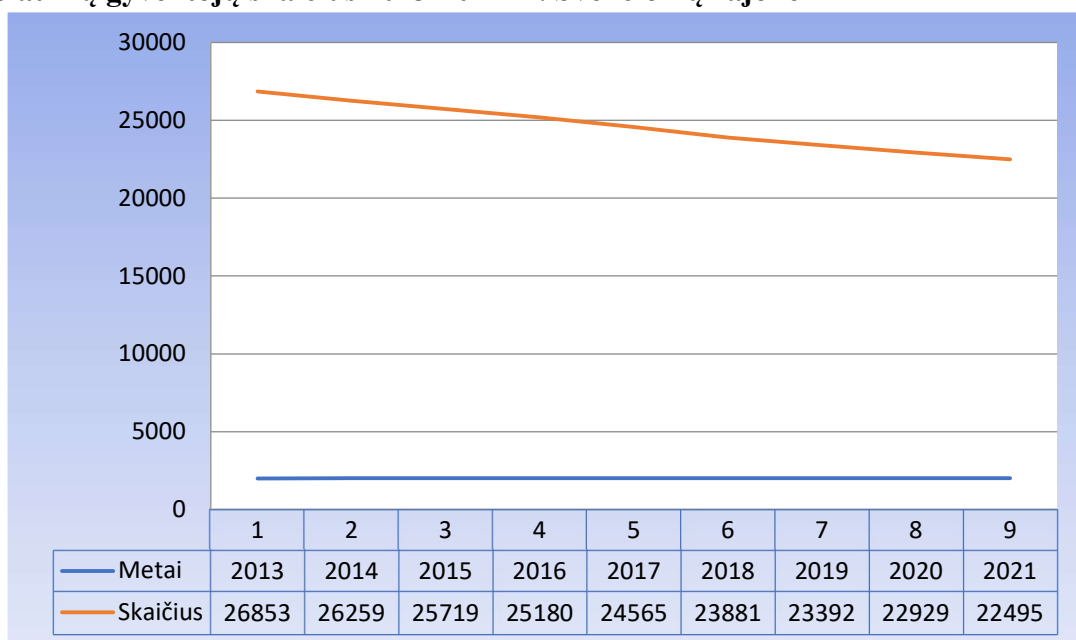
2020 m. į šalį imigravo 22,3 tūkst. užsieniečių, tai 2,6 tūkst. (13,2 proc.) daugiau negu 2019 m. 9,3 tūkst., arba 41,8 proc. 2020 m. jų buvo Ukrainos piliečiai, 7,3 tūkst. (32,7 proc.) – Baltarusijos.

Nuolatinių gyventojų skaičius 2018–2021 m. Švenčionių rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

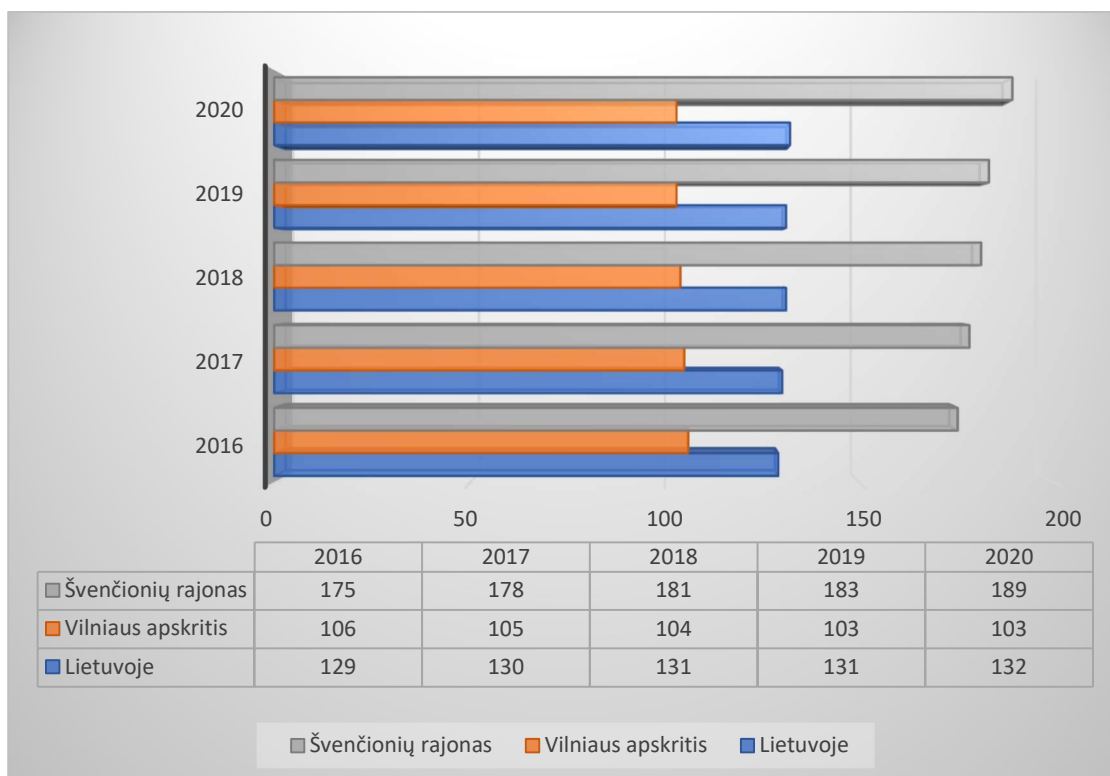
Nuolatinių gyventojų skaičius 2013-2021 m. Švenčionių rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

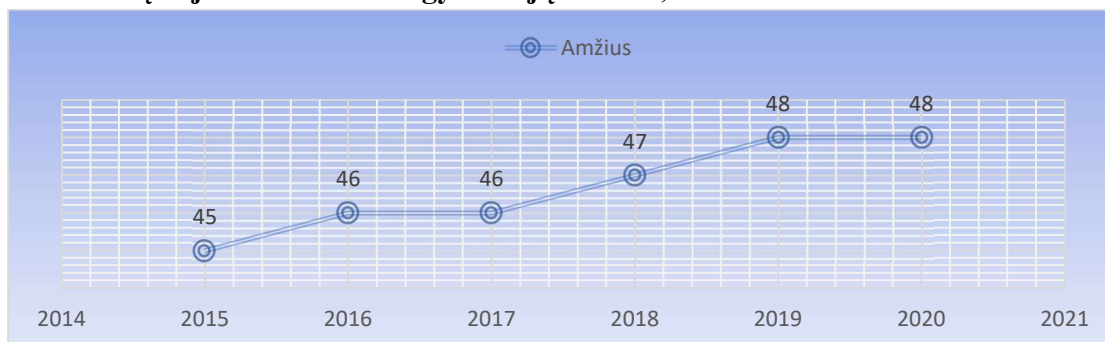
2021 m. liepos mėn. Švenčionių rajono savivaldybėje gyveno 22495 nuolatiniai gyventojai(iš jų: kaime – 8896, mieste - 14260). Tai sudarė 2,84 proc. Vilniaus apskrities ir 0,83 proc. šalies gyventojų. Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja.

Demografinės senatvės koeficientas 2020 metų pradžioje | asmenys

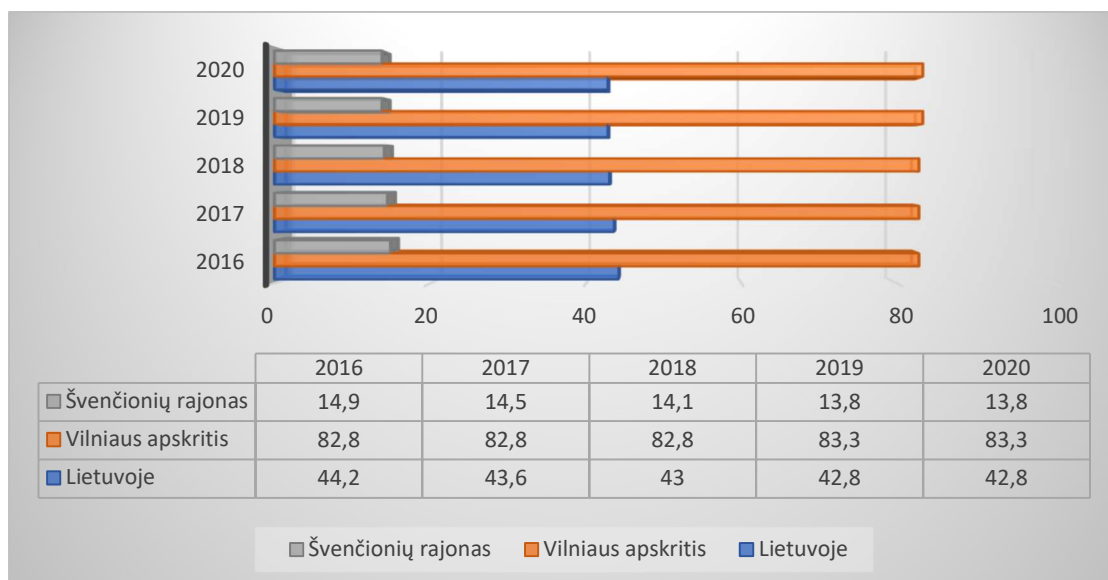
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono Medianinis gyventojų amžius, metai

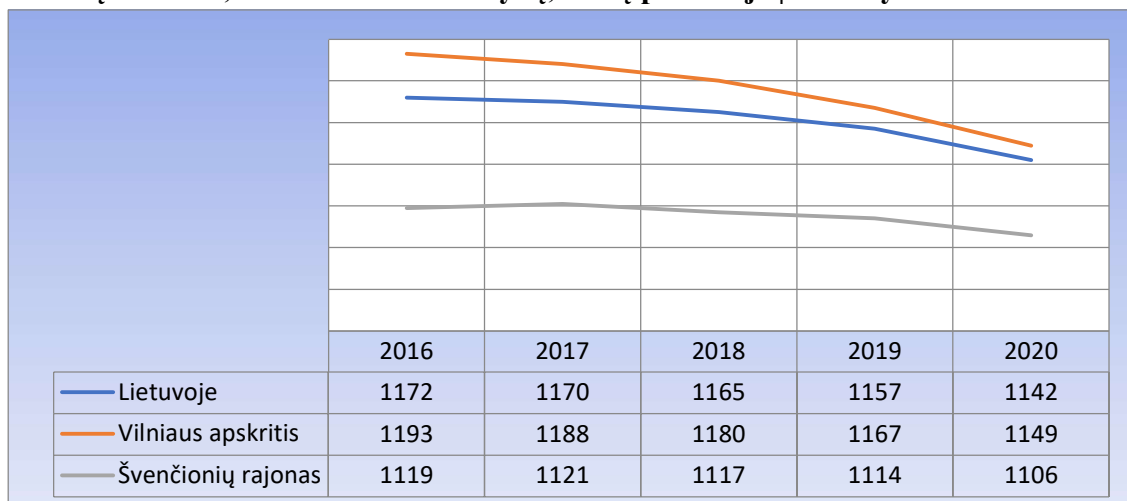
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Gyventojų tankis metų pradžioje|vienaime km²

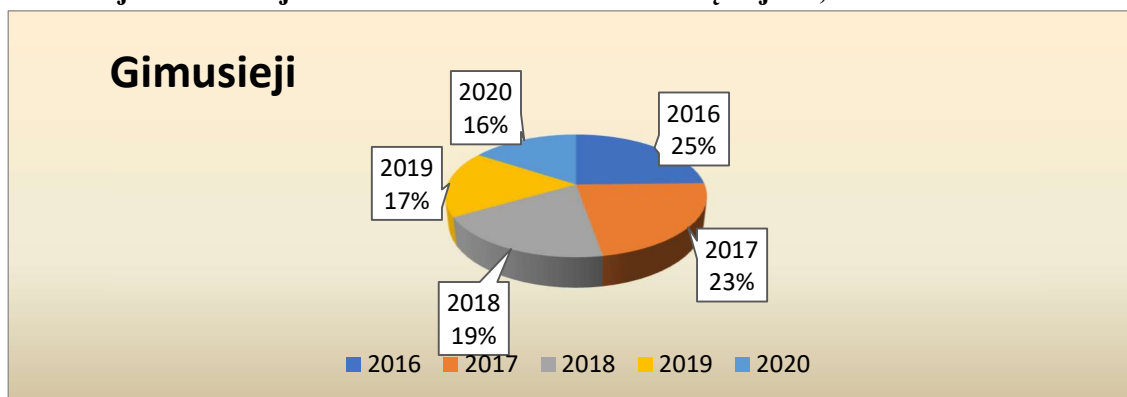
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų, metų pradžioje | asmenys

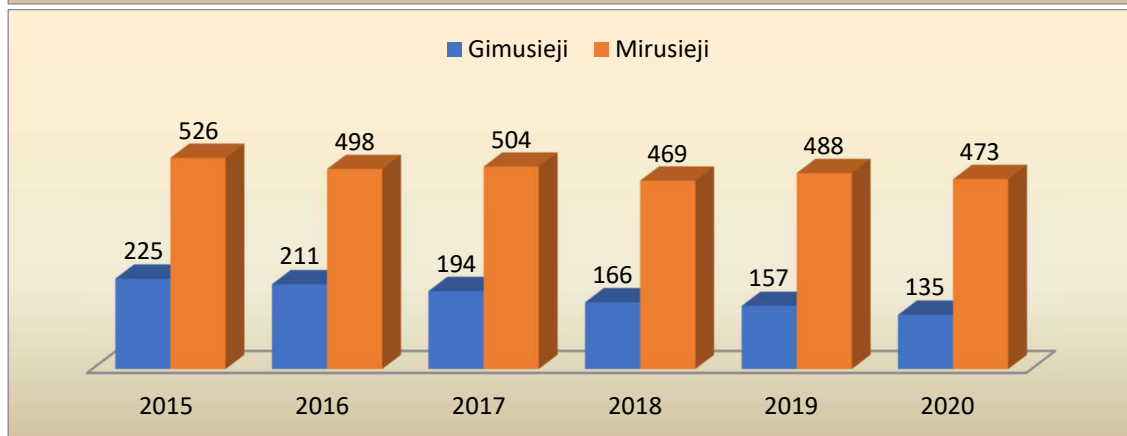
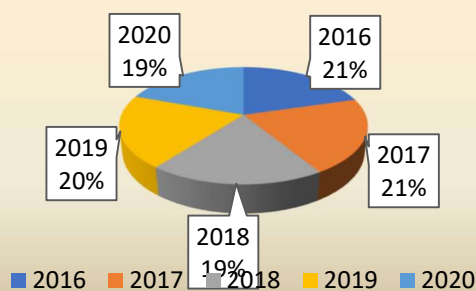

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Gimusieji ir mirusieji 2016 – 2020 metais Švenčionių rajone, skaičius

Mirusieji

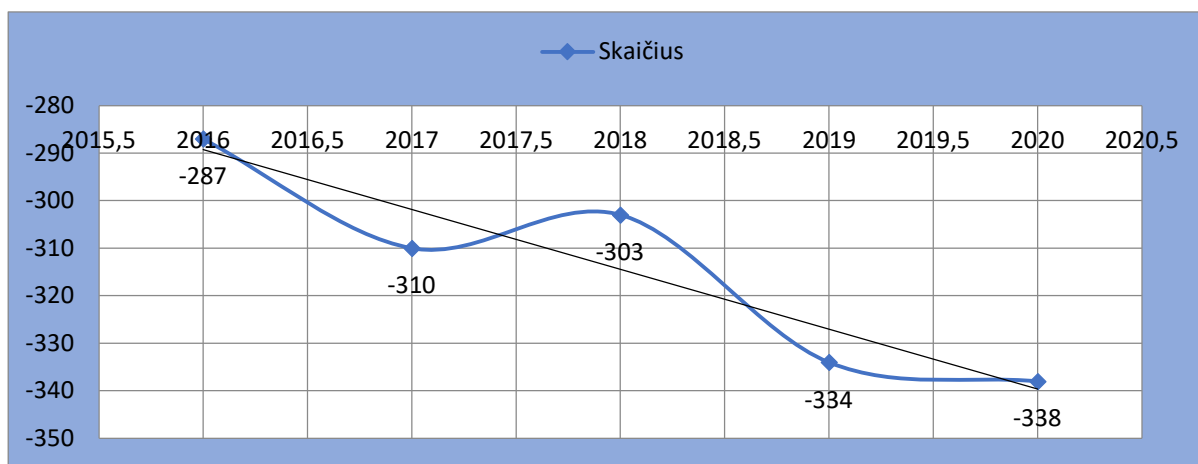
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Lietuvoje 2020 m. gimė 24 521 kūdikių, tai 276 mažiau (1,1 proc.) negu 2019 m. 2020 m. 1 tūkst. gyventojų teko 8,8 gimusiojo. 2020 m. mirė 43 429 tūkst. žmonių, tai 5148 tūkst. (13,44 proc.) daugiau negu 2019 m.

Gimusiųjų skaičius iš Vilniaus apskrities savivaldybių didžiausias fiksuojamas Vilniaus miesto savivaldybėje (6057). Šis skaičius palyginti su praeitais metais sumažėjo 683. Mažiausias naujagimių skaičius tarp Vilniaus apskrities savivaldybių fiksuojamas Širvintų rajono savivaldybėje (124).

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2016–2020 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje natūrali gyventojų kaita buvo neigiama. Didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita savivaldybėje fiksuota 2020 m. (-338), mažiausia 2016 m. (-287). Didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita šalyje buvo fiksuota 2020 m. (-18908) pagal išankstinius duomenis. Vilniaus apskrityje 2020 m. -2325 (pagal išankstinius duomenis). Neigiama natūrali gyventojų kaita fiksuojama visose savivaldybėse, net ir Vilniaus miesto savivaldybėje, kurioje ankstesniais metais visuomet buvo fiksuojamas prieaugis.

Natūrali gyventojų kaita | asmenys Švenčionių rajone 2016 – 2020 metais

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Lietuvoje 2020 m. buvo įregistruota 15 184 santuokų ir 7431 ištuokų. Santuokų skaičius, palyginti su 2019 m., sumažėjo 4318 (22,14 proc.), ištuokų – 1252 (14,42 proc.).

Statistikos departamento duomenimis 2020 m. Švenčionių rajone buvo registruotos 85 santuokos (2019 m. – 93), ištuokos – 51 (2019 m. – 52).

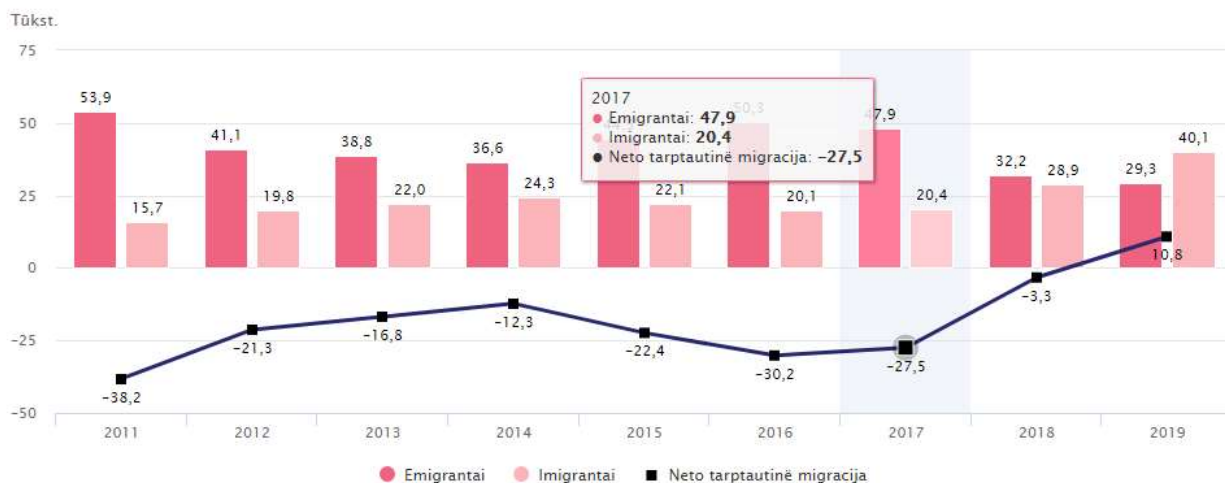
22 lentelė. Nuolatinių gyventojų vidaus migracija 2016 - 2019 m.

	Atvykusieji				Išvykusieji				Neto vidaus migracija			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Švenčionių raj.	582	547	634	577	753	728	715	652	-171	-181	-81	-75
Vilniaus apskr.	19093	19005	20629	20876	13912	14349	16106	15731	5181	4656	4523	5145
Lietuva	68572	69417	76176	73165	68572	69417	76176	73165	-	-	-	-

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Neigiamas vidaus migracijos saldo 2019 m. Švenčionių rajono savivaldybėje siekė - 75 (į rajoną atvyko 577, išvyko 652 asmenys). Neigiamas vidaus migracijos saldo rajone buvo fiksuotas visu 2016–2019 m. laikotarpiu, didžiausias – 2017 m. (-181), mažiausias – 2019 m. (-75).

23 lentelė. Tarptautinė migracija 2011 - 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2021 m. sausio 1 d. šalyje buvo registruota 277,1 tūkst. darbo neturinčių asmenų – jie sudarė 16,1 proc. visų šalies darbingo amžiaus gyventojų. Tai, palyginti su 2020 m. gruodžio 1 d. – 10,5 tūkst. daugiau, o palyginti su pernai metų tuo pačiu laikotarpiu – 126,7 tūkst. daugiau. Registruotas nedarbas per metus išaugo 7,4 proc. punkto.

24 lentelė. Darbo rinkos rodikliai teritorijose 2020 m. gruodį

Apskritis, savivaldybės	Pradėjo dalyvauti ADRP (Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės)	Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų		
		2020-12-01	2021-01-01	pokytis+/-
Sostinės regionas	469	14,0	14,4	0,4
Vilniaus apskritis	469	14,0	14,4	0,4
Vilniaus	325	13,6	13,9	0,3
Vilniaus m. savivaldybė	251	13,5	13,8	0,3
Vilniaus r. savivaldybė	74	14,1	14,6	0,5
Šalčininkų	54	16,9	17,5	0,6
Širvintų	23	17,6	18,2	0,6
Švenčionių	12	11,7	12,6	0,9
Trakų	33	14,0	14,7	0,7
Trakų r. savivaldybė	21	14,0	14,7	0,7
Elektrėnų savivaldybė	12	14,0	14,6	0,6
Ukmergės	22	20,4	21,0	0,6

Šaltinis: Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (<https://uzt.lt/darbo-rinka/situacijos-apzvalga/>)

2020 m. trečiąjį ketvirtį buvo 137,2 tūkst. 15–74 metų amžiaus bedarbių, iš jų 15–24 metų amžiaus – 23,7 tūkst. Per ketvirtį bedarbių skaičius padidėjo 11,3 tūkst., iš jų 15–24 metų amžiaus –

2,6 tūkst. Ilgalaikių bedarbių buvo 38,7 tūkst., arba 28,2 proc. visų bedarbių. Per ketvirtį ilgalaikių bedarbių skaičius padidėjo 4,2 tūkst., per metus – 10,4 tūkst.

Darbo rinkoje bandantys įsitvirtinti jauni žmonės aktyviai naudojami paramos mokymuisi galimybe ir taip įgyja darbo rinkoje paklausių profesijų: įvairių kategorijų transporto priemonių vairuotojo, apskaitininko, kirpėjo, krautuvų vairuotojo ir žiniatinklio programuotojo.

25 lentelė. Bedarbių ir dirbančiųjų santykis

Apskritis, savivaldybė	Registruotas bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis 2021 m.	Bedarbių skaičius
Vilniaus m. savivaldybė	13,5%	49517
Vilniaus r. savivaldybė	14,1%	9515
Šalčininkų r. savivaldybė	16,9%	3396
Širvintų r. savivaldybė	17,6%	1683
Švenčionių r. savivaldybė	11,7%	1751
Trakų r. savivaldybė	14%	3029
Elektrėnų savivaldybė	14%	2225
Ukmergės r. savivaldybė	20,4%	4168

Šaltinis: Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (<https://uzt.lt/darbo-rinka/darbo-rinkos-rodikliai/>)

Didžiausias bedarbių skaičius 2020 metais buvo registruotas sausio pabaigoje – 277 119. Mažiausiai darbo neturinčių asmenų buvo registruota sausio pabaigoje – 157 803. Metų pabaigoje mažėjant darbo jėgos paklausai bei įsidarbinimo galimybėms, daugiau žmonių sugrįžtant iš laikino užimtumo priemonių bedarbių skaičius augo.

2021 m. sausio 1 d. šalyje buvo 277,1 tūkst. darbo neturinčių asmenų (16,1 proc. visų šalies darbingo amžiaus gyventojų). 2020 m. gruodį Užimtumo tarnybos informacinėje sistemoje registruota 22,5 tūkst. darbo pasiūlymų. Į Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo skyrius per gruodžio mėnesį kreipėsi 22 tūkst. darbo neturinčių asmenų. Užimtumas suteiktas 25,7 tūkst. asmenų.

Antros COVID-19 pandemijos bangos metu situacija darbo rinkoje išlieka stabili. Įprastai žiemą darbo rinka lėtėja. Tokios tendencijos buvo stebimos ir 2019-ųjų žiemą, kai karantino dar nebuvo. Paskutinį 2020 m. mėnesį beveik ketvirtadaliu (23,7 proc.) mažėjo darbo jėgos paklausa. Taip pat į Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo skyrius, palyginti su lapkričio mėnesiu, kreipėsi 13,6 proc. mažiau darbo neturinčių asmenų.

Visgi, bendra 2020 m. vyrausianti situacija darbo rinkoje pesimistinė. Šalyje galiojusi ekstremali situacija bei karantinas lėmė, kad darbo neteko ir į Užimtumo tarnybą kreipėsi 1,3 karto daugiau darbingo amžiaus asmenų nei 2019 m. Beveik visais 2020-ųjų mėnesiais bedarbių buvo įregistruojama gerokai daugiau nei per atitinkamą 2019 m. mėnesį. O darbo jėgos paklausa per metus buvo labai netolygi.

Didžiausias augimas fiksuotas Pakruojo (1,5 proc. punkto), Kupiškio (1,4 proc. punkto), Ignalinos (1,3 proc. punkto), Joniškio (1,2 proc. punkto) rajonų ir Druskininkų (1,2 proc. punkto) savivaldybėse. Daugiausiai darbingo amžiaus gyventojų sausio 1 d. buvo registruota bedarbiais Lazdijų (24,6 proc.), Kelmės (22,0 proc.), Vilkaviškio ir Rokiškio (po 21,7 proc.) rajonų savivaldybėse. Mažiausias nedarbas išlieka Neringoje (7,7 proc.) ir Klaipėdos rajone (9,8 proc.).

Vidutinis darbuotojų skaičius šalies ūkyje, įskaitant individualiąsias įmones, 2019 m. buvo 1 mln. 287,9 tūkst., privačiajame sektoriuje – 920,7 tūkst. (71,5 proc. šalies ūkio darbuotojų), viešajame sektoriuje – 367,2 tūkst. (28,5 proc. šalies ūkio darbuotojų). Šalies ūkyje darbuotojų skaičius, palyginti

su 2018 m., padidėjo 1,6 proc. (20,9 tūkst.). Privačiajame sektoriuje darbuotojų skaičius augo 2,8 proc. (25,2 tūkst.), o viešajame sektoriuje per metus sumažėjo 1,2 proc. (4,3 tūkst.).

Vidutinis darbuotojų skaičius 2019 m., palyginti su 2018 m., skirtingose ekonominės veiklos rūšių įmonėse ir įstaigose kito nevienodai. Labiausiai – 11,5 tūkst. (9,1 proc.) – vidutinis darbuotojų skaičius padidėjo transporto ir saugojimo veiklos įmonėse, o labiausiai sumažėjo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto bei švietimo įmonėse ir įstaigose (po 1,9 tūkst.).

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) 2020 m. trečiąją ketvirtį Sostinės regione buvo 1 603,4 EUR ir, palyginti su 2020 m. antruoju ketvirčiu, padidėjo 3 proc. Vidurio ir vakarų Lietuvos regione bruto darbo užmokestis buvo 1 339,3 EUR ir per ketvirtį išaugo 5,2 proc. Bruto darbo užmokesčio atotrūkis tarp šių regionų 2020 m. trečiąją ketvirtį sumažėjo 19 EUR ir sudarė 264 EUR.

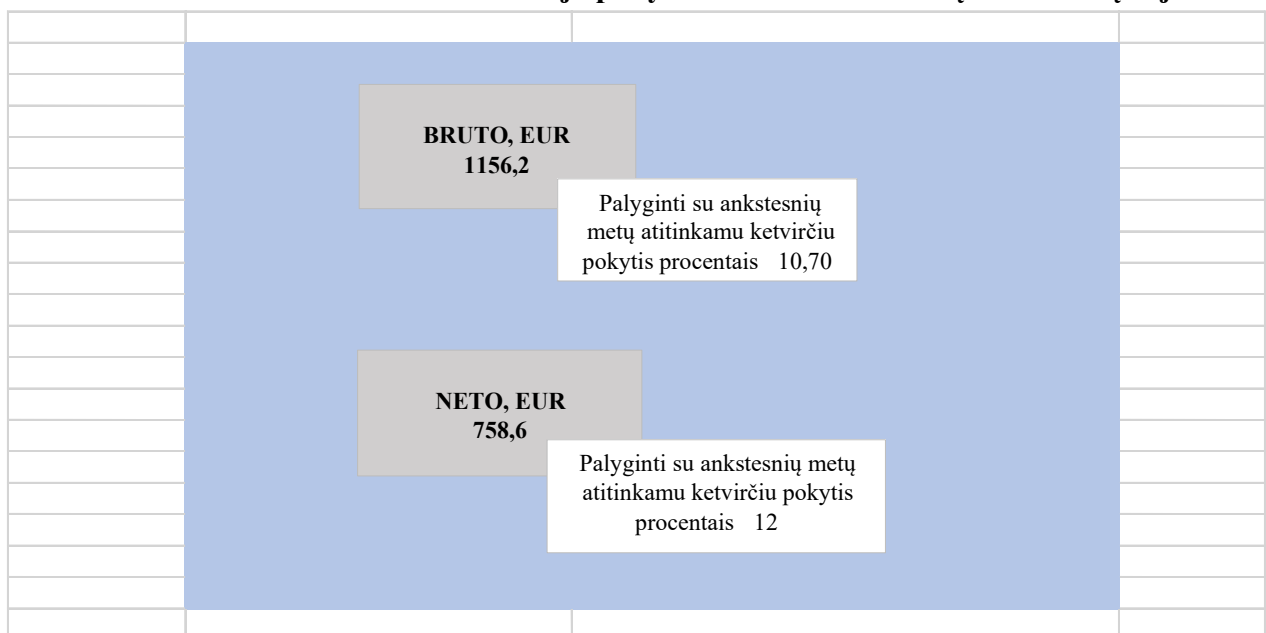
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje per ketvirtį padidėjo visose apskrityse nuo 3 proc. Vilniaus iki 6,9 proc. Alytaus. Didžiausią – 1 603,4 EUR – bruto darbo užmokestį gavo Vilniaus apskrities įmonių, įstaigų ir organizacijų darbuotojai. Mažiausiai – 1 180,5 EUR – uždirbo Tauragės apskrities darbuotojai. Darbo užmokesčio padidėjimui 2020 m. trečiąją ketvirtį įtakos turėjo sustabdytos veiklos dėl COVID-19 infekcijos atnaujinimas, didesnis darbo dienų skaičius, sezoniniai svyravimai ir kitos priežastys.

Vidutinis darbuotojų skaičius per ketvirtį išaugo šešiose apskrityse nuo 0,1 (Kauno, Panevėžio ir Telšių) iki 0,9 proc. (Tauragės). Marijampolės, Šiaulių ir Utenos apskrityse vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo po 0,3, Vilniaus apskrityje – 0,4 proc. Sostinės regione vidutinis darbuotojų skaičius buvo 0,4 proc. mažesnis, o Vidurio ir vakarų Lietuvos regione padidėjo 0,1 proc.

Per ketvirtį vidutinis darbuotojų skaičius padidėjo 35 savivaldybėse (nuo 0,1 proc. Molėtų rajono iki 16,7 proc. Neringos), likusiose sumažėjo 0,2 iki 1,3 proc., Elektrėnų savivaldybėje – nepakito.

Per metus (2020 m. trečiąją ketvirtį, palyginti su 2019 m. trečiuoju ketvirčiu) vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo visose apskrityse nuo 0,2 (Telšių) iki 3,4 proc. (Panevėžio). Per metus vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo daugelyje (40) savivaldybių nuo 0,2 iki 7 proc., likusiose padidėjo nuo 0,1 proc. (Vilniaus rajono) iki 14,2 proc. (Neringos).

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis ir jo pokytis 2020 m. III ketvirtį Švenčionių rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

**SAVIVALDYBĖS VIETA
PAGAL BRUTO DARBO
UŽMOKESTĮ -**

43

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

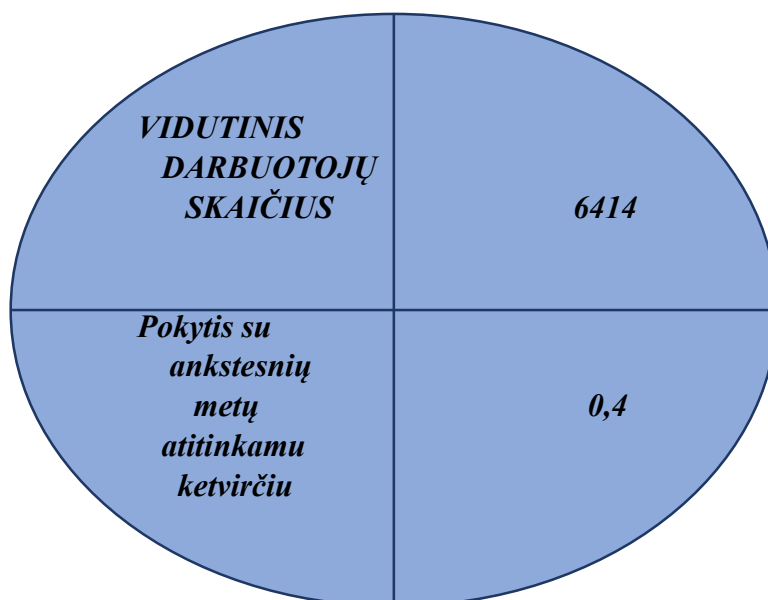
Vidutinis darbuotojų skaičius per 2020 m. III ketvirtį išaugo šešiose apskrityse nuo 0,1 (Kauno, Panevėžio ir Telšių) iki 0,9 proc. (Tauragės). Marijampolės, Šiaulių ir Utenos apskrityse vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo po 0,3, Vilniaus apskrityje – 0,4 proc. Sostinės regione vidutinis darbuotojų skaičius buvo 0,4 proc. mažesnis, o Vidurio ir vakarų Lietuvos regione padidėjo 0,1 proc.

Per ketvirtį vidutinis darbuotojų skaičius padidėjo 35 savivaldybėse (nuo 0,1 proc. Molėtų rajono iki 16,7 proc. Neringos), likusiose sumažėjo 0,2 iki 1,3 proc., Elektrėnų savivaldybėje – nepakito.

Per metus (2020 m. trečiąjį ketvirtį, palyginti su 2019 m. trečiuoju ketvirčiu) vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo visose apskrityse nuo 0,2 (Telšių) iki 3,4 proc. (Panevėžio).

Per metus vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo daugelyje (40) savivaldybių nuo 0,2 iki 7 proc., likusiose padidėjo nuo 0,1 proc. (Vilniaus rajono) iki 14,2 proc. (Neringos).

Vidutinis darbuotojų skaičius 2020 m. III ketvirtį Švenčionių rajono savivaldybėje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

ŠVIETIMAS

2021 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2 788 725 nuolatinių gyventojų, vaikai iki 14 metų sudarė 15,2 proc. visų nuolatinių gyventojų. Mažėjantis gyventojų skaičius, visuomenės senėjimas neišvengiamai daro įtaką švietimo situacijai, ypač infrastruktūros rodikliams.

2019–2020 mokslo metais Lietuvoje mokėsi 459 443 mokiniai ir studentai, arba beveik kas šeštas Lietuvos gyventojas.

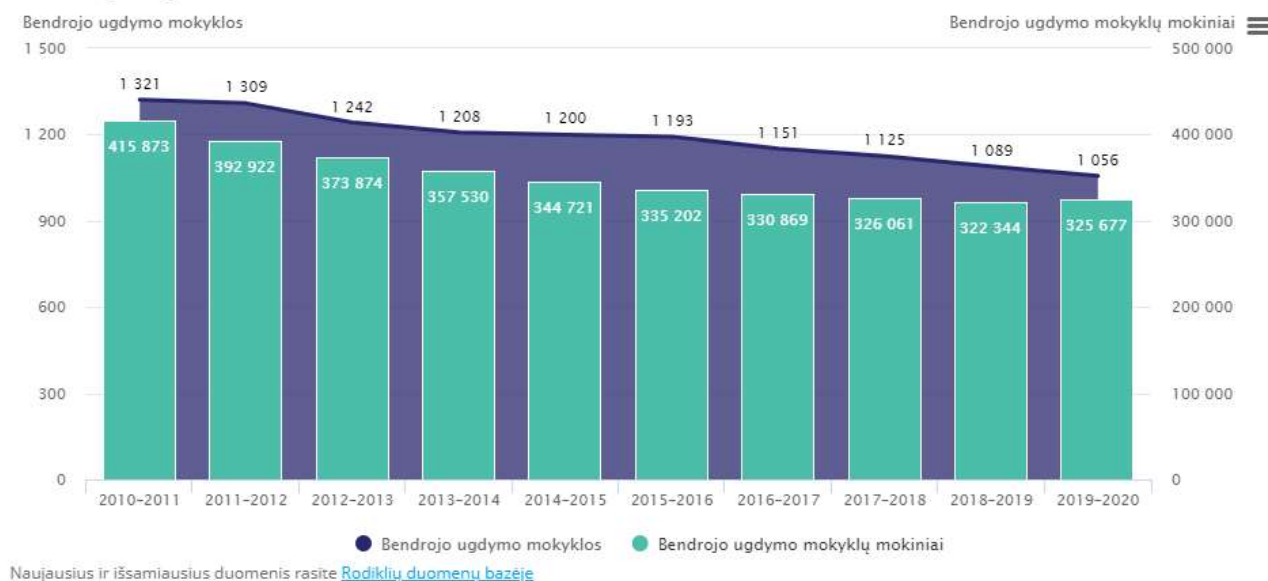
2019 m. pabaigoje šalyje veikė 739 ikimokyklinio ugdymo įstaiga (mieste –637, kaime –102) ir 517-oje bendrojo ugdymo mokyklų įsteigtos ikimokyklinio ugdymo grupės. Jose buvo ugdoma 121 717 vaikų.

Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius per metus sumažėjo nuo 1 089 iki 1 056, o besimokančių jose asmenų skaičius – nuo 322 344 iki 325 677 arba 3333 tūkst. (1 proc.).

2019 m. rudenį į bendrojo ugdymo mokyklas buvo priimta 29,8 tūkst. pirmokų – 1,1 tūkst. (4 proc.) daugiau nei 2018 m. Iš viso pagal bendrojo ugdymo programas buvo ugdoma 325,7 tūkst. mokinių. Beveik pusė visų mokinių (49,8 proc.) mokosi pagal pagrindinio ugdymo programas, 118,6 tūkst. (36,4 proc.) – pagal pradinio ugdymo, 44,9 tūkst. (13,8 proc.) mokinių mokosi pagal vidurinio ugdymo programas. 2019 m. bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus gavo 24,8 tūkst. mokinių (2018 m. – 25 tūkst.), brandos atestatus – 21,5 tūkst. abiturientų (2018 m. – 23 tūkst.). Du trečdaliai abiturientų (67,4 proc.) tais pačiais metais tęsė mokslus šalies mokyimo įstaigose: 36 proc. – universitetuose, 21,3 proc. – kolegijose, 10,1 proc. – profesinio mokyimo įstaigose.

2019 m. šalyje 92,5 proc. 20–24 metų amžiaus jaunuolių turėjo ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą (2018 m. –92 proc.). 2015–2019 m. bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokyimo įstaigose vidurinį išsilavinimą įgijo 143,5 tūkst. asmenų, arba vidutiniškai 28,7 tūkst. asmenų kasmet. 2019 m. vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokyklose įgijo 21,5 tūkst. abiturientų, profesinio mokyimo įstaigose – 3,9 tūkst. (2018 m., atitinkamai 23,1 ir 4,5 tūkst.).

Bendrojo ugdymo mokyklos ir mokiniai jose 2019 – 2020 mokslo metų pradžioje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (<https://osp.stat.gov.lt/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas-2019/bendrasis-mokyklinis-ugdymas>)

Tuo pačiu laikotarpiu bendrojo ugdymo mokyklų, mokinių, mokytojų ir mokyklos vadovų skaičius ženkliai mažėjo ir šalyje. Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus mažėjimas sietinas su bendru gyventojų skaičiaus mažėjimu, neigiamais migracijos ir natūralios gyventojų kaitos rodikliais.

2019 - 2020 mokslo metų pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose dirbo 28,6 tūkst. mokytojų ir mokyklos vadovų, arba 0,5 tūkst. (1,6 proc.) mažiau nei 2018-2019 mokslo metais. 28,5 tūkst. arba 98 proc. jų turėjo aukštąjį išsilavinimą. Moterys mokytojos sudarė 88 proc. Daugiau kaip trečdalis (38,3 proc.) mokytojų ir mokyklos vadovų buvo 50-59 m. amžiaus, penktadalis (20 proc.) - 60 m ir vyresni. Vidutinis mokytojo amžius - 50,5 m. (2011 m. 46,7).

Bendrojo ugdymo mokyklų vidutinis statistinis mokytojas yra 55–59 metų moteris, dirbanti miesto gimnazijoje ir turinti ilgesnį nei 15 metų darbo stažą. Mokytojų, dėstančių atskirus dalykus, skaičius kiekvienais mokslo metais sumažėja po kelis šimtus. Didėja tik specialiųjų ugdymo dalykų mokytojų skaičius.

Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai metų 2019 – 2020 pradžioje

Pagal gyvenamąją vietovę

Naujausius ir išsamiausias duomenis rasite [Rodiklių duomenų bazėje](#)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (<https://osp.stat.gov.lt/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas-2019/bendrasis-mokyklinis-ugdymas>)

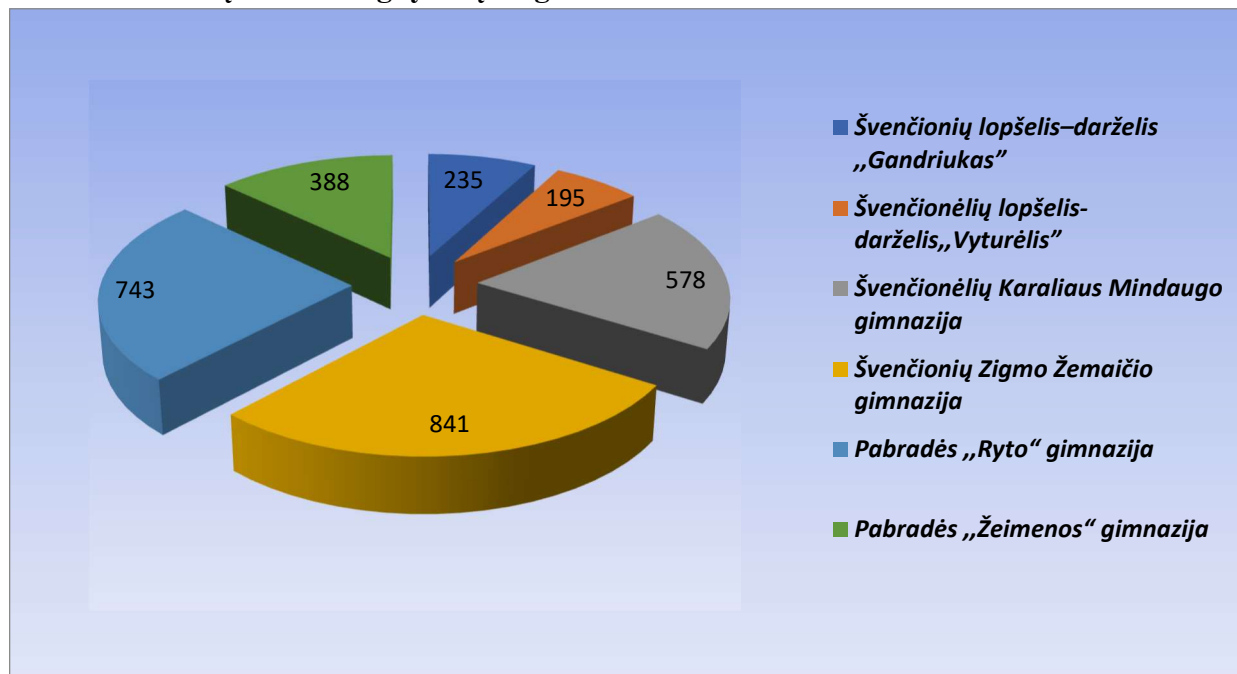
2020 metais sausio 1 d. rajone veikė 11 švietimo įstaigų: 2 lopšeliai-darželiai, 4 gimnazijos, 4 meno mokyklos, 1 pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga.

26 lentelė. Švietimo įstaigų tinklas (2020 m. kalendorinių metų rugsėjo 1 d.)

	2008	2012	2016	2017	2018	2019	2020
Ikimokyklinės įstaigos	4	4	3	3	3	3	2
Darželiai – mokyklos	-	-	-	-	-	-	-
Pradinės mokyklos	2	2	1	1	1	1	-
Pagrindinės mokyklos	3	-	1	1	1	1	-
Progimnazijos	-	1	2	2	2	2	-
Vidurinės mokyklos	3	3	-	-	-	-	-
Gimnazijos	4	4	4	4	4	4	4
Neformaliojo vaikų švietimo įstaigos	4	4	4	4	4	4	4
Pagalbos mokyklai, mokytojui, mokiniui įstaigos	2	2	1	1	1	1	1
Iš viso	22	20	16	16	16	16	11

Vietų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje, tenkantis 100 vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, remiantis Statistikos departamento duomenimis 2019 m. - 99, 2018 metais buvo 102 (2016 m. - 106, 2017 m. - 104).

27 lentelė. Vaikų skaičius ugdymo įstaigose 2021 metais

Visose rajono meno mokyklose yra meno kolektyvų, kuriems suteiktos meninio pajėgumo kategorijos: Pabradės meno mokyklos jaunučių choras, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos jaunių choras, Švenčionėlių meno mokyklos jaunučių ir merginų šokių grupės „Lūgnė“, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos klasikinių šokių grupė „Šėlsmas“, Pabradės šiuolaikinių šokių kolektyvai „Gelmė“ ir „Dangiukai“, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos vaikų dainų ir šokių ansamblis „Aukštaitukas“ (2 jaunių ir 2 jaunuolių šokių grupės), Švenčionėlių meno mokyklos liaudies instrumentų ansamblis.

Mokiniai papildomas kompetencijas gali įgyti neformaliojo švietimo įstaigose veikiančiose formalųjį švietimą papildančio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo grupėse pagal meninio ir sportinio ugdymo kryptis.

28 lentelė. 2020 m. rugsėjo 1 d. rajone veikė 4 neformaliojo vaikų švietimo įstaigos ir mokinių skaičius jose

Mokykla	2015 – 2016 mokslo metai	2016 – 2017 mokslo metai	2017 – 2018 mokslo metai	2018 – 2019 mokslo metai	2019 – 2020 mokslo metai	2020 - 2021 mokslo metai
Švenčionių rajono sporto centras (Sporto mokykla)	197	137	135	133	132	134
Pabradės meno mokykla	176	208	213	223	228	205
Švenčionėlių meno mokykla	159	155	135	126	137	127

Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokykla	168	193	186	208	223	217
Iš viso:	738	693	669	690	720	683

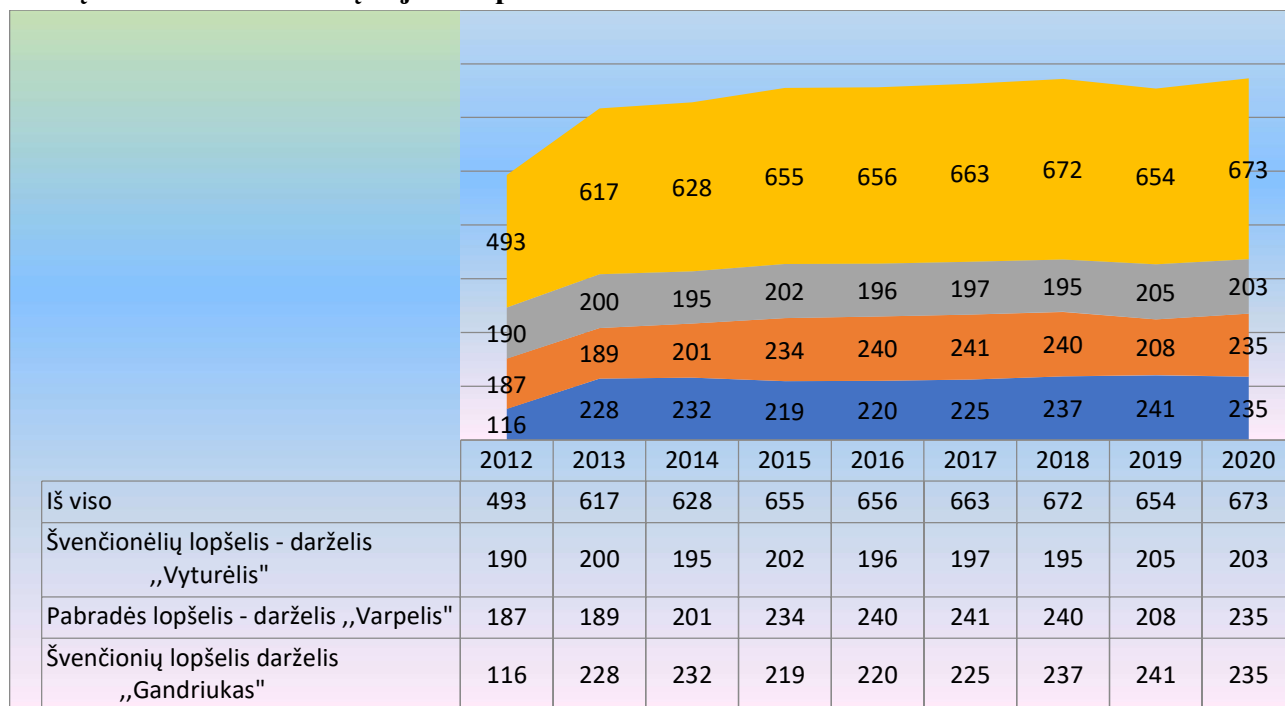
Rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose vaikų ugdymas vykdomas pagal Ikimokyklinio ugdymo programas parengtas individualiai, kuriose numatytas vaiko ugdymas pagal 5 kompetencijas: socialinę, sveikatos, pažinimo, komunikavimo ir meninę.

29 lentelė. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų skaičius rugsėjo 1 d.

Įstaigos pavadinimas	2019-2020 m. m.		Iš viso	2020-2021 m. m.		Iš viso	Pokytis (+;-) vnt.
	Ikimoky klinio amžiaus vaikai	Priešmo kyklinio amžiaus vaikai		Ikimoky klinio amžiaus vaikai	Prieš moky klinio amžia us vaikai		
Švenčionių lopšelis– darželis „Gandriukas”	198	37	235	190	45	235	-+
Pabradės lopšelis- darželis „Varpelis” (nuo 2020 m. rugsėjo mėn. - Pabradės „Ryto“ gimnazija	224	11	235	211	42	253	+18
Švenčionėlių lopšelis- darželis „Vyturėlis”	167	36	203	147	48	195	-8
Švenčionėlių progimnazija (nuo 2020 m. rugsėjo - Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija)	-	-	-	-	-	-	-
Švenčionių pradinė mokykla (nuo 2020 m. rugsėjo mėn. - Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija)	-	16	16	0	20	20	+4
Adutiškio pagrindinė mokykla (nuo 2020 m. rugsėjo mėn. - Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija)	9	1	10	5	3	8	-2
Pabradės „Ryto“ gimnazija	-	34	34	-	-	-	-
Pabradės „Žeimenos“ gimnazija	1	12	13	5	31	36	+24
Iš viso:	599	147	746	558	189	747	+1

Švenčionių rajono savivaldybėje ikimokyklinio ugdymo programas vykdo 3 įstaigos: Švenčionių lopšelis - darželis „Gandriukas“, Švenčionių r. Pabradės „Ryto“ gimnazija, Švenčionių r. Švenčionėlių lopšelis – darželis „Vyturėlis“. Pagal pateiktus rodiklius, vaikų skaičius lopšeliuose - darželiuose linkęs kisti. Laikotarpyje nuo 2012 m. iki 2018 m. skaičius linkęs augti, tačiau nuo 2019 m. pastebima neženkli ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus mažėjimo tendencija.

Vaikų skaičius Švenčionių rajono lopšeliuose – darželiuose 2012 – 2019 m.

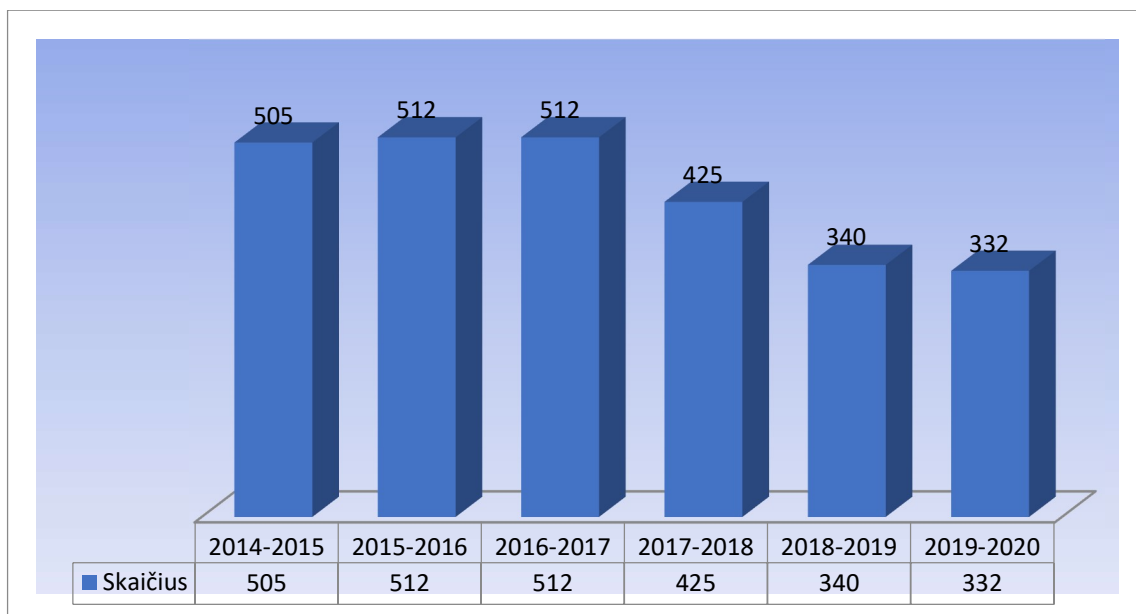

2019–2020 mokslo metų pradžioje šalyje veikė 71 profesinio mokymo įstaiga, kuriose mokėsi beveik 28 tūkst. mokinių. Profesinę kvalifikaciją šiose mokyklose 2019 m. įgijo 12 141 mokinių.

Švenčionių rajone yra viena profesinio mokymo įstaiga – Švenčionių profesinio rengimo centras. Centre dirba 42 mokytojai, mokosi 332 mokiniai. Mokyklos gyvavimo pradžia – 1959 m. Nuo 2011 m. gegužės 6 d. įkurtas gimnazijos skyrius.

Šiuo metu Centre mokiniai mokosi apdailininko, automobilių kėbulo remontininko, automobilių mechaniko, miško darbuotojo, padavėjo ir barmeno, socialinio darbuotojo padėjėjo, smulkiojo verslo organizatoriaus, virėjo mokymo programų. Be profesinių kompetencijų mokiniams suteikiamos žinios, mokėjimai ir įgūdžiai pagal pagrindinio, vidurinio ugdymo programas.

Mokinių skaičius Švenčionių profesinio rengimo centre

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba teikia švietimo pagalbą Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems vaikams, bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir švietimo įstaigoms, jų vadovams, pavaduotojams ugdymui, mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams bei tenkina asmens karjerai būtinų kompetencijų ugdymo ir mokymosi visą gyvenimą, pažinimo, lavinimosi poreikius.

SVEIKATOS APSAUGA

Remiantis Vilniaus teritorinės ligonių kasos 2018 m. pradžios informacija, Švenčionių rajono savivaldybėje sveikatos priežiūros paslaugas teikia:

- ***BPG KABINETAI IR ŠEIMOS MEDICINOS CENTRAI***

UAB „Švenčionėlių sveikatos centras“;

UAB Reginos šeimos gydytojo centras;

VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras.

- ***SLAUGOS PASLAUGAS TEIKIANČIOS ĮSTAIGOS***

VšĮ Švenčionių rajono ligoninė.

- ***GYDYTOJAI***

A. Karvelio terapijos – fitoterapijos įmonė;

UAB „IDEMUS“;

UAB „Renumvita“;

UAB Anos ginekologijos kabinetas;

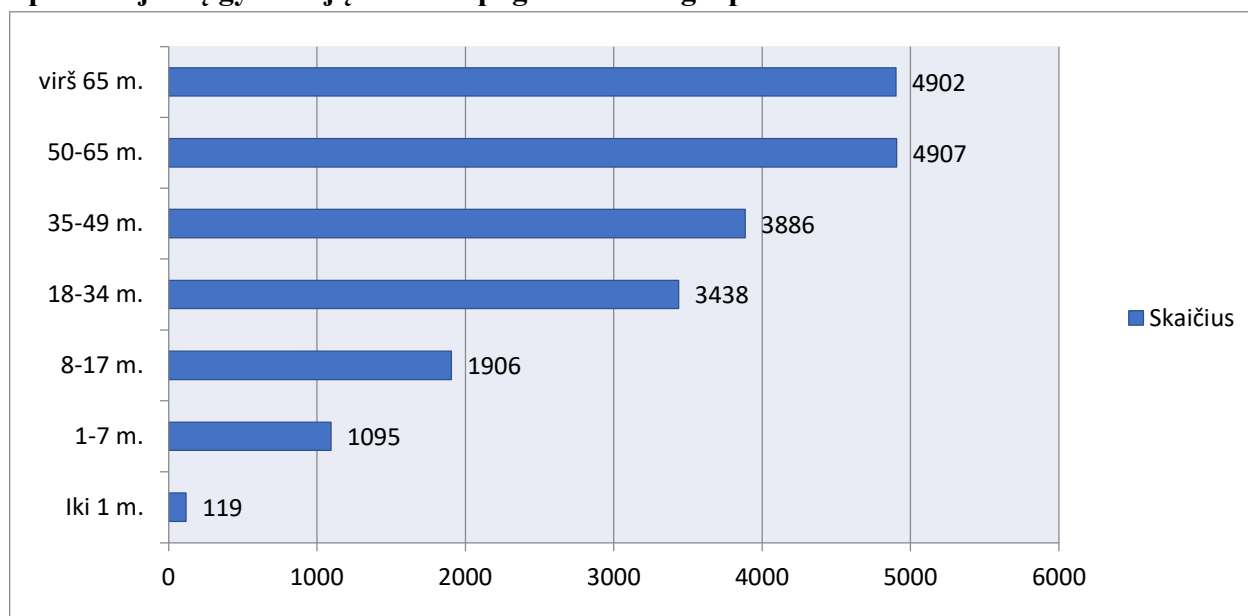
VšĮ Švenčionių rajono ligoninė.

Viešoji įstaiga Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centras (PSPC) yra teikiamos bendrosios praktikos gydytojo, terapeuto, pediatro, ambulatorinio chirurgo, ginekologo, odontologo paslaugos, vykdoma psichikos sveikatos priežiūra, dantų protezavimo paslaugos.

Viešoji įstaiga Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centras pradėjo veikti 1997.10.01. VšĮ Švenčionių PSPC aptarnauja 20 253 gyventojų. VšĮ Švenčionių PSPC sudaro Švenčionių, Pabradės, Švenčionėlių padaliniai, psichikos sveikatos skyrius ir medicinos punktai. Prie Švenčionių poliklinikos

prisirašę 9232 gyventojų, Pabradės – 6598 gyventojų, Švenčionių – 4423 tūkst. gyventojų. Įstaigoje dirba 123 darbuotojai. Iš jų 36 gydytojai, 41 slaugos specialistas. Per metus VšĮ Švenčionių PSPC registruojama daugiau nei 169 tūkst. apsilankymų pas gydytojus.

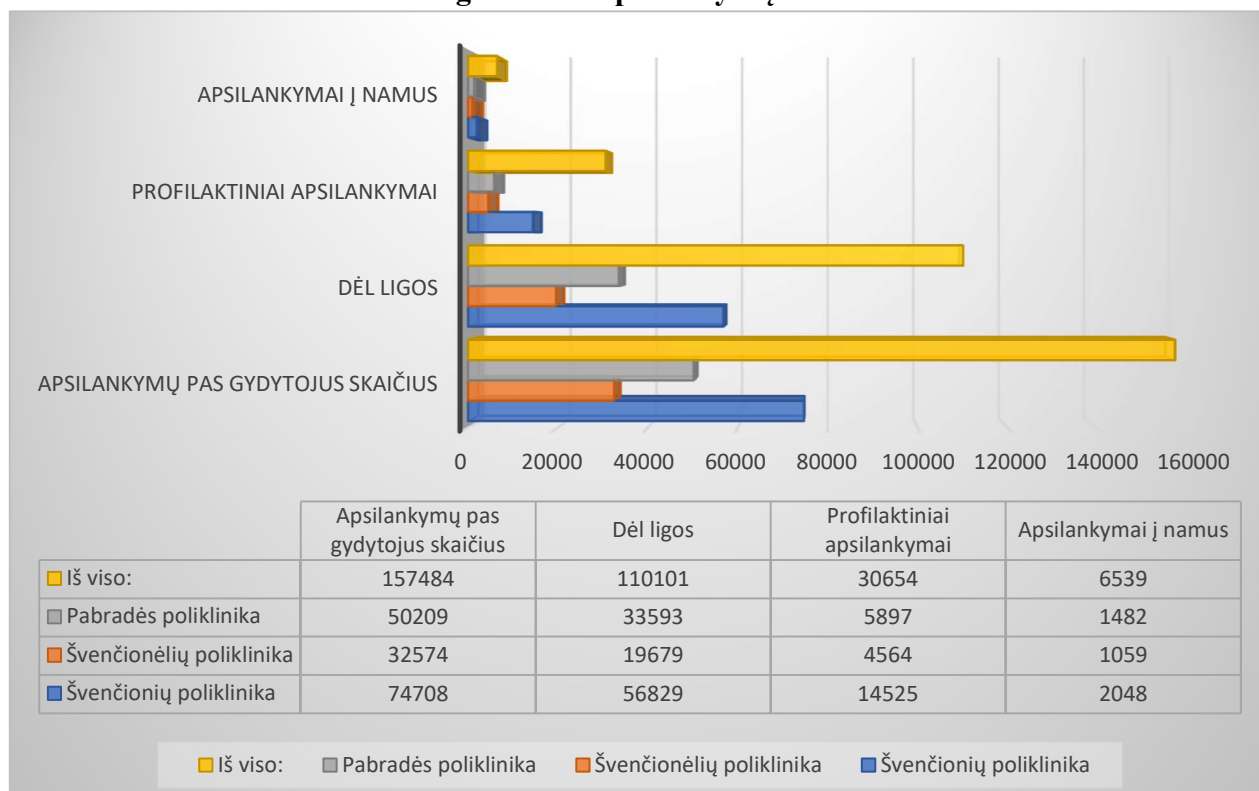
Aptarnaujamų gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes 2019 m.

Šaltinis: Viešosios įstaigos Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro 2019 m. veiklos ataskaita

Apsilankymų skaičius Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centre 2019 metais lyginant su 2018 m. sumažėjo 7 proc. To priežastys - sumažėjęs prisirašiusių prie įstaigos skaičius, skirtų receptų išrašymas ilgam laikui, paslaugų teikimas nuotoliniu būdu.

Bendras užregistruotas apsilankymų skaičius 2019 m.

Šaltinis: Viešosios įstaigos Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro 2019 m. veiklos ataskaita

VšĮ Švenčionių rajono ligoninė teikia stacionarines ir ambulatorines, būtiniosios pagalbos ir planines, nemokamas ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas:

- Antrinės stacionarinės sveikatos priežiūros: vidaus ligų, vaikų ligų, reanimacijos ir intensyviosios terapijos, chirurgijos - traumatologijos akušerijos - ginekologijos;
- Antrinės ambulatorinės sveikatos priežiūros: akušerijos ir ginekologijos, chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos, dermatovenerologines, neurologijos, otorinolaringologijos, oftalmologijos, fizinės medicinos ir reabilitacijos, radiologijos, echoskopijos, endoskopijos, anesteziologines ir reanimatologijos, vaikų ligų, vidaus ligų, pulmonologijos, kardiologijos, urologijos, endokrinologijos, stebėjimo paslauga suaugusiems ir vaikams;
- Dienos chirurgijos: chirurgijos, akušerijos ir ginekologijos;
- Slaugos: Bendrosios praktikos, anestezijos ir intensyviosios terapijos, fizinės medicinos ir reabilitacijos, vaikų;
- Masažo;
- Kineziterapijos;
- Laboratorinės diagnostikos.

31 lentelė. Stacionaro ligonių sudėtis 2019 m.

	Staciona ro ligonių skaičius	Staciona ro ligonių skaičius 1000 gyv.	Lovadie nių skaičius	Viduti nis gulėji mo laikas	Išrašytų staciona ro ligonių skaičius	Išrašytų staciona ro ligonių lovadie nių skaičius	Mirusių staciona ro ligonių skaičius	Mirusių staciona ro ligonių lovadie nių skaičius
Vilniaus m. sav.	132093	237,16	1165470	8,82	124065	1012198	3212	73335
Šalčininkų r. sav.	8912	289,58	98716	11,08	8229	89322	264	4817
Širvintų r. sav.	4067	267,33	39943	9,82	3630	32806	191	3859
Švenčionių r. sav.	5865	253,23	65140	11,11	5304	55410	263	5541
Trakų r. sav.	8767	269,34	93008	10,61	8068	77736	267	6073
Ukmergės r. sav.	9455	280,52	99186	10,49	8600	78835	347	11988
Vilniaus r. sav.	21585	217,37	227813	10,55	20145	192007	523	11803
Elektrėnų sav.	6254	262,38	65422	10,46	5699	56890	202	3780
Vilniaus apskr. iš viso	196998	241,56	1854698	9,41	183740	1565204	5269	121196

Šaltinis: Higienos institutas (<http://stat.hi.lt>)

Švenčionių r. sav. gyventojų sveikatos būklės ir pagrindinių sveikatą lemiančių veiksnių rodikliai Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste: 7 rodiklių reikšmės patenka

tarp geriausių savivaldybių, 18 - tarp prasčiausių, likusieji rodikliai atitinka šalies vidurkį. Prasčiausi rodikliai Lietuvos kontekste yra vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, mirtingumas dėl išorinių priežasčių, mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje 2018-2019 m., tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje 2019 m., pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių, transporto įvykiuose patirtos traumos skaičius, mirtingumas nuo piktybinių navikų, mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų.

Remiantis Švenčionių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro 2019 metų ataskaita, viena iš aktualių problemų rajone yra mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu. 2019 m. Švenčionių r. sav. šio rodiklio santykis su Lietuvos vidurkiu siekė 2,8. Standartizuotas mirtingumas dėl apsinuodijimo alkoholiu ir standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių buvo didesni miesto gyventojų ir vyrų tarpe.

2019 m. metais Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras įvykdė šias priemones:

1. Pirmos pagalbos praktinis mokymas Sarių seniūnijoje.
2. Mankštos vandenyje vyresnio amžiaus asmenims (6 grupės, viso 60 užsiėmimų).
3. Užsiėmimai-mankštos vandenyje moksleiviams (2 grupės, 14 užsiėmimų).
4. Laikysenos koregavimo ir kraujotakos gerinimo mankštos vyko Švenčionyse, Švenčionėliuose ir Pabradėje (3 grupės, 72 užsiėmimai).
5. Švenčionių, Švenčionėlių progimnazijų, Švenčionėlių Mindaugo gimnazijų, Švenčionių profesinio rengimo centro moksleiviams pravesti 7 sveikos mitybos seminarai „Sveikatai palankus maistas”.

Antra aktuali problema rajone - mirtingumas dėl išorinių priežasčių. Šio rodiklio santykis su Lietuvos vidurkiu siekia 1,7. Nuo 2016 m. mirtingumas dėl išorinių priežasčių Švenčionių r. sav. siek tiek sumažėjo, tačiau vis tiek išlieka ženkliai didesnis nei Lietuvoje (atitinkamai 173,40 atvejai/100 000 gyv. Ir 99,30 atvejai/100 000 gyv.). 2017 m. Švenčionių r. sav. dažniausiomis išorinėmis mirties priežastimis buvo tyčiniai sužalojimai (45,4 atvejai/100 000 gyv.), kurie vyrų tarpe buvo net 11 kartų dažnesni nei moterų.

Siekiant pagerinti visuomenės sveikatingumo rodiklius, būtina kelti gyventojų sveikatos raštingumo lygį, didžiausią dėmesį skiriant prevencinių programų prieš lėtines neinfekcines ligas vykdymui savivaldybėje, infekcinių ligų profilaktikos priemonėms, sveikai mitybai ir fiziniam aktyvumui visais gyvenimo tarpsniais. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas sveikam senėjimui, nes slaugos ir priežiūros sistemos paslaugomis daugiausiai naudojasi vyresnio amžiaus asmenys.

SOCIALINĖ APSAUGA

Socialinių paslaugų poreikis Švenčionių rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, didėja. Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys turintys negalią, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, vaikai, likę be tėvų globos, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai analizuojami pagal išskirtas šias socialinių veiksmų sritis: gyventojų senėjimas, negalia, socialinė rizika ir nedarbas.

2019 m. vaikai iki 18 metų amžiaus sudarė 15,41 proc. rajono gyventojų, kai tuo tarpu pensinio amžiaus gyventojų dalis iš bendro Savivaldybėje gyventojų skaičiaus siekė 22,83 proc. Per 2001–2018 metų laikotarpį demografinis senatvės koeficientas (pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus) rajone nuolat didėjo: 2001 m. pradžioje – 135 gyventojai, 2010 m. – 157 gyventojai, 2019 m. - 192 gyventojai (šalyje – 139 gyventojai, Vilniaus

apskirtyje – 111 gyventojų). Pensinio amžiaus gyventojų skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų buvo 228,32 gyventojai (šalyje – 223,66 gyventojai, Vilniaus apskrityje – 192,22 gyventojai).

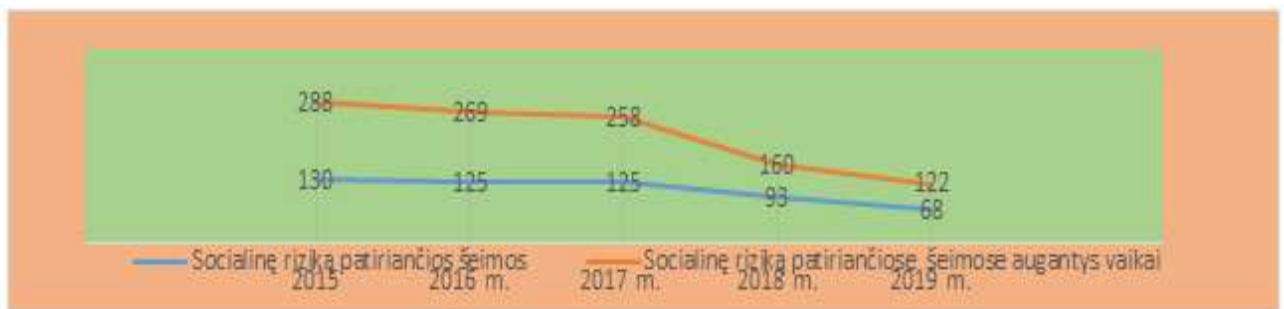
Šie demografiniai rodikliai rodo, kad savivaldybėje kinta visuomenės amžiaus struktūra, visuomenė senėja.

Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 2019 m., palyginus su 2018 m., sumažėjo 21,5 proc. (214 gavėjų), išlaidos socialinei pašalpai, lyginant su 2018 m., taip pat sumažėjo 17,8 proc. (87 104,52 eurų).

Pagrindinė priežastis, turėjusi įtakos 2019 m. socialinės pašalpos, būsto šildymo, geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijų gavėjų skaičiaus ir šių išmokų išlaidų mažėjimui – nuo 2019 m. sausio 1 d. padidėjusi minimalioji mėnesinė alga (MMA) iki 430 eurų. Įvertinus tai, kad nuo 2019 metų įsigaliojo mokesčių reforma, dėl kurios buvo sujungtos darbdavio ir darbuotojo įmokos, MMA „ant popieriaus“ siekė 555 eurus. Indeksuotos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (Sodros) mokamos senatvės, netekto darbingumo (neįgalumo), našlaičių, našlių pensijos, kompensacijos už ypatingas darbo sąlygas, ištarnauto laiko ir maitintojo netekimo pensijos, kurios vidutiniškai didėjo 7,63 proc.

Per 2019 m. laikotarpį į socialinės rizikos šeimų sąrašą buvo įrašytos 125 šeimos, kuriose augo 222 vaikai.

Socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus pokytis 2015 m. - 2019 m.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2020 m. socialinių paslaugų planas

Iš pateiktų duomenų matyti, kad socialinę riziką patiriančių šeimų bei jose augančių vaikų skaičius, lyginant su pastaraisiais keliais metais, ženkliai sumažėjo.

32 lentelė. Socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų pasiskirstymas pagal seniūnijas

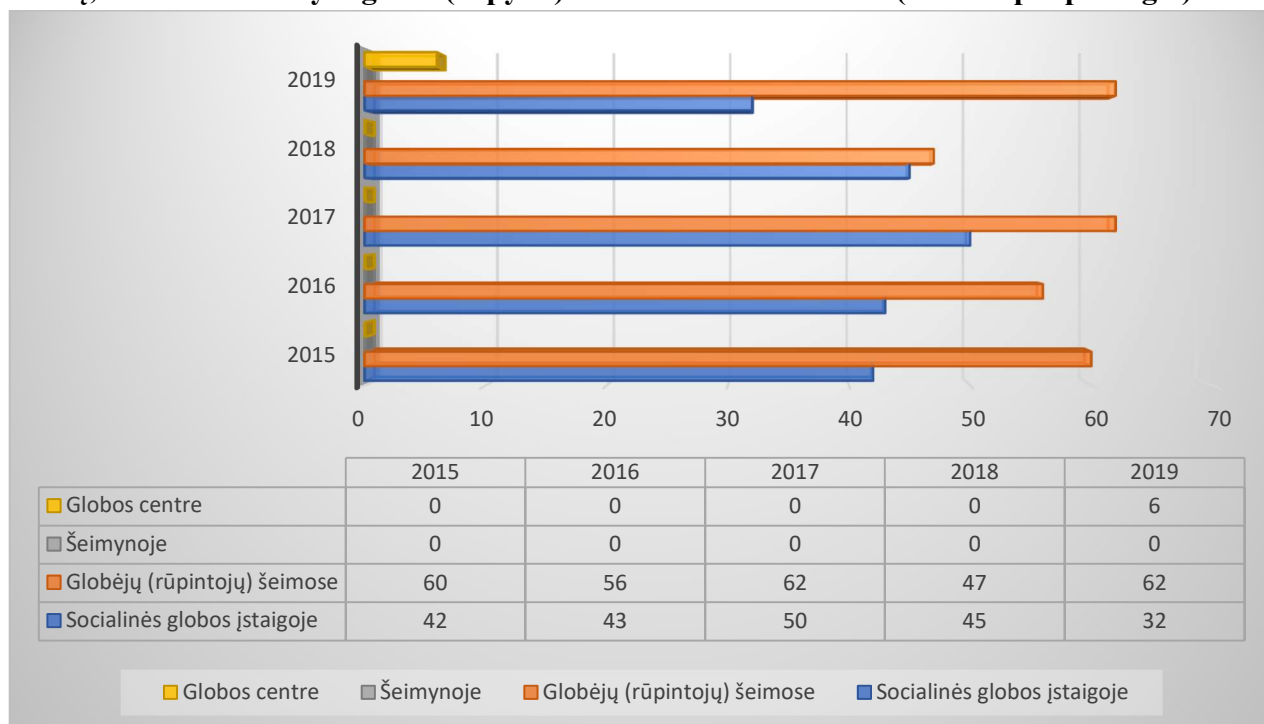
Eil. Nr.	Seniūnijos	Šeimų, patiriančių socialinę riziką, gavusių socialines paslaugas, skaičius						Vaikų, augančių šeimoje, patiriančių socialinę riziką, gavusių socialines paslaugas, skaičius					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Adutiškio	11	8	8	8	2	1	18	13	14	16	3	0
2.	Cikliškių	5	4	4	4	3	5	5	6	7	7	1	4
3.	Kaltanėnų	1	1	1	-	-	0	-	1	1	-	-	0
4.	Labanoro	-	1	1	1	-	0	-	2	2	2	-	0
5.	Magūnų	8	9	8	9	4	2	25	19	19	20	9	4

6.	Pabradė s	25	24	27	32	25	16		56	60	60	50	51	28	
7.	Sarių	3	3	2	3	2	1		4	4	3	3	2	1	
8.	Strūnaič io	7	6	4	6	5	2		11	13	9	11	7	5	
9.	Svirkų	5	6	7	6	2	2		12	14	17	16	3	5	
10.	Švenčio nėlių	41	40	36	33	24	26		97	101	87	84	53	58	
11.	Švenčio nių	22	28	27	23	22	13		43	55	49	49	26	17	
	Iš viso	128	130	125	125	89	68		279	288	268	258	155	122	

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų planas

Švenčionių socialinių paslaugų centro duomenimis, per 2019 m. buvo inicijuoti 35 nauji atvejai šeimose, kuriose augo 65 vaikai: 24 atvejų iniciatoriai buvo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius, kitus atvejus inicijavo kitų savivaldybių socialinių paslaugų įstaigos. Teritorinio skyriaus duomenimis, per 2019 m. įvertinti 271 atvejai dėl grėsmės vaikui lygio nustatymo, iš kurių 177 atvejais grėsmės lygis vaikui nebuvo nustatytas, 105 atvejais vaikui buvo nustatytas pirmas ir 28 atvejais - antras grėsmės lygis. Vertinant pagalbos poreikį šeimai atvejo vadybininkai taip pat įvertina ir socialinės rizikos veiksnių reiškimosi šeimoje lygius.

Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) skaičius 2015 - 2019 m. (laikotarpio pabaigai)

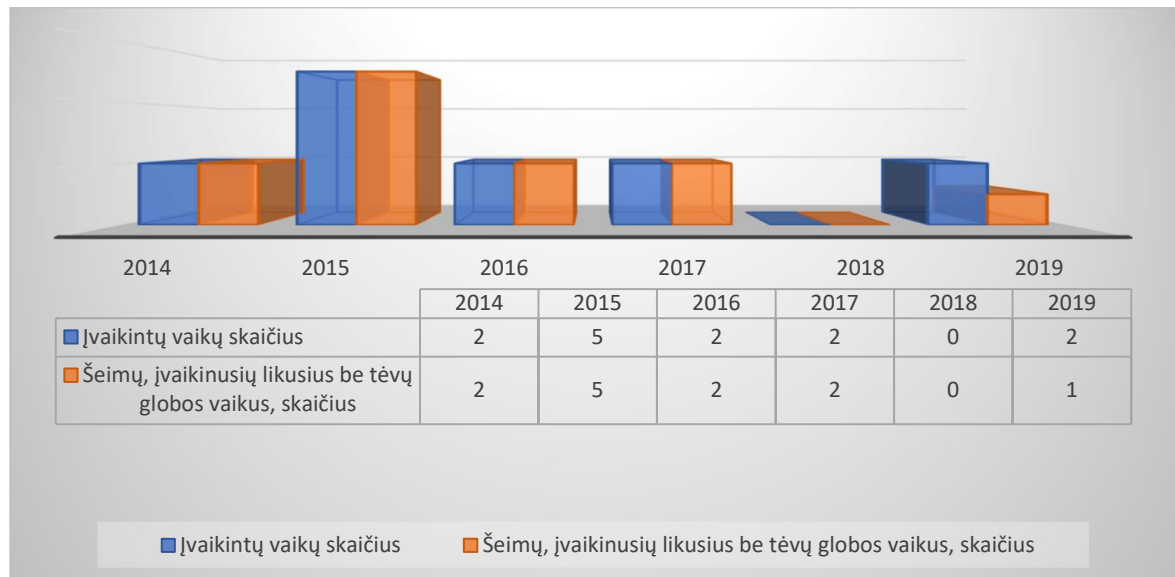

Šaltinis: Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinis skyrius

Iš lentelėje pateiktų duomenų, matyti, kad 2019 daugiau kaip pusė vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, tai sudaro 62,0 proc. nuo bendro vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), skaičiaus. Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) institucijoje, skaičius

sudaro 32,0 proc. nuo bendro vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) skaičiaus ir 6,0 proc. iš bendro vaikų skaičiaus, globa (rūpyba) buvo nustatyta globos centre.

Įvaikinimo per 2014-2019 m. laikotarpį rodikliai

Šaltinis: Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apaugos ir darbo ministerijos teritorinis skyrius

2014-2019 m. duomenimis, vidutiniškai per metus įvaikinami 2 vaikai, tai sudarė 0,85 proc. nuo kasmet apgyvendinamų socialinės globos namuose likusių be tėvų globos vaikų skaičiaus. 2019 m. viena šeima įvaikino du vaikus. Šis skaičius nepakankamas, siekiant užtikrinti pagrindinę vaiko teisę augti šeimoje. Įvaikinimas yra vienas iš pagrindinių sprendimo būdų siekiant išvengti institucinės globos vaikams, likusiems be tėvų globos.

2019 m. iš vaikų socialinės globos namų, sulaukus pilnametystės, į savarankišką gyvenimą išėjo 9 jaunuoliai (2018 m. - 5 jaunuoliai): iš Švenčionėlių socialinių paslaugų centro per metus išvyko 4, iš Pabradės vaikų globos namų – 5 jaunuoliai.

Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Švenčionių rajono policijos komisariato duomenimis, 2019 m. buvo pradėti 89 ikiteisminiai tyrimai dėl galimai patirto smurto artimoje aplinkoje.

Nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2017-2019 m.

Amžiaus grupės	Nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų skaičius, iš jų 2017 m.:				Nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų skaičius, iš jų 2018 m.:				Nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų skaičius, iš jų 2019 m.:			
	moterys	vyrų	vaiškai	iš viso	moterys	vyrų	vaiškai	iš viso	moterys	vyrų	vaiškai	iš viso
Iki 7 m.	-	-	2	2	-	-	1	1	-	-	-	0
7 – 17 m.	-	-	6	6	-	-	5	5	-	-	4	4
18 – 29 m.	28	7	-	35	15	6	-	21	16	4	-	20
30 – 59 m.	62	17	-	79	67	12	-	79	48	13	-	61
60 – 64 m.	7	3	-	10	5	2	-	7	9	3	-	12
65 – 84 m.	13	3	-	16	11	-	-	11	6	3	-	9
85 – ir vyresni	1	-	-	1	1 (neatsakė 8)	- (neatsakė 5)	-	1 (neatsakė 13)	1	- (2 nenurodė)	-	1
Iš viso	111	30	8	149	107	25	6	138	80	25	4	109

Šaltinis: Specializuotos pagalbos centras

Analizuojant SPC dvejų metų pateiktus duomenis, matyti, kad daugiausiai nukenčia nuo smurto artimoje aplinkoje 18 – 29 m. ir 30 – 59 m. amžiaus moterys, taip pat, žymiai mažesne dalimi to paties amžiaus vyrai.

Rajone 2019 m. buvo įregistruoti 90 bedarbiai neįgalieji, o 2019 m. įdarbintų neįgaliųjų skaičių sudaro 18,89 proc. nuo bendro registruotų žmonių su negalia skaičiaus.

33 lentelė. Neįgaliųjų užimtumas 2019 m.

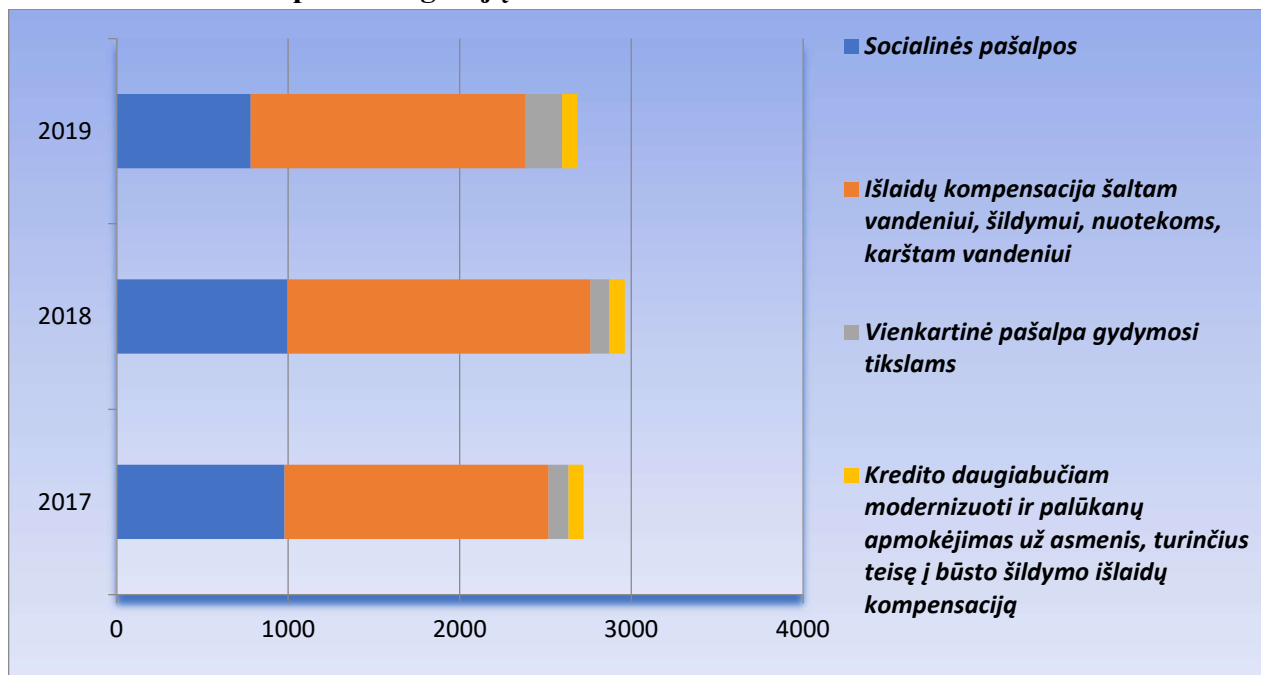
Darbo biržoje registruotų neįgaliųjų asmenų dalis bendrame registruotų asmenų skaičiuje	Neįgaliųjų, dalyvavusių aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, skaičius	Neįgaliųjų, dalyvavusių profesinės reabilitacijos programoje, skaičius	Įdarbintų neįgaliųjų skaičius
7,2	12	1	17

Šaltinis: Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus klientų aptarnavimo departamento Švenčionių skyrius

2019 m. socialinės pašalpos gavėjų skaičius, lyginant su 2018 m., sumažėjo 21,5 proc. (214 gavėjų), išlaidos socialinei pašalpai mokėti taip pat sumažėjo iki 17,8 proc. (87 104,52 eurų).

Būsto šildymo, geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijų gavėjų skaičius 2019 m., palyginus su 2018 m., sumažėjo iki 9,5 proc. (167 gavėjais), lėšos kompensacijoms mokėti sumažėjo 13,4 proc. (27526,7 eurai).

34 lentelė. Socialinės paramos gavėjų skaičius 2017 – 2019 m.

Šaltinis: Socialinės paramos skyrius

Gyventojų socialinių paslaugų poreikį sąlygoja gyventojų senėjimas, negalia, socialinė rizika ir nedarbas, tai esminės prielaidos socialinei atskirčiai rasti. Socialinėje atskirtyje esantys asmenys patiria kompleksines problemas, todėl jiems reikalinga nuosekli ir koordinuota įvairių institucijų pagalba. Tam tikslui būtina suformuoti paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam pagalbos reikalingam asmeniui gauti individualias, pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą, įsitraukti į bendruomenės gyvenimą ir, nepatiriant socialinės atskirties, dalyvauti jame.

Nuo 2020 m. vasario 28 d. veiklą pradėjo naujas juridinis asmuo – Švenčionių rajono socialinių paslaugų centras, kuris perėmė reorganizuotų jungimo būdu Švenčionių socialinių paslaugų centro, Švenčionėlių socialinių paslaugų centro ir Pabradės vaikų globos namų teises ir pareigas.

Švenčionių rajono socialinių paslaugų centro (toliau – Švenčionių rajono SPC) struktūrą sudaro 11 padalinių, iš jų veiklą vykdo 10 padalinių:

- Šventos socialinės globos namai (toliau – Šventos SGN), įsikūrę Šventos kaime, 6 km atstumu nuo Švenčionių miesto. Veiklą vykdo nuo 1995 m. Tai vienintelė savivaldybės pavaldumo socialinės globos įstaiga, teikianti senyvo amžiaus ir suaugusiems neįgaliems žmonėms ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas rajone. Globos namų gyventojų gyvenimo ir darbuotojų darbo sąlygos geros, patalpos ir aplinka pritaikytos gyventi žmonėms su negalia. Vienu metu gali gyventi 30 gyventojų. Gyventojų poreikis apsigyventi šioje globos įstaigoje - didelis, laukiančiųjų eilėje buvo 8 asmenys.

- Paslaugų namuose tarnyba (toliau – PNT). Tarnyba teikia socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, pagalbos į namus paslaugas), dienos socialinės globos asmens namuose ir specialaus transporto paslaugas, aprūpina gyventojus specialiosiomis judėjimo techninės pagalbos priemonėmis rajono mastu. PNT teikiamų socialinių paslaugų poreikis gyventojams užtikrinamas, laukusių eilėje asmenų, pageidavusių gauti socialinės priežiūros ar dienos socialinės globos paslaugas, nebuvo.

Perėmus Švenčionių socialinių paslaugų centro ir Švenčionėlių socialinių paslaugų centro pareigas ir funkcijas Švenčionių rajono SPC PNT toliau įgyvendina projektą „Integralios pagalbos plėtra Švenčionių rajone“ (projekto pradžia 2017 m. vasario mėn.), finansuojamą ES struktūrinių fondų lėšomis, integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) asmens namuose paslaugos teikiamos rajono mastu.

- Dienos centras „Verdenė“ (toliau – DC „Verdenė“), patalpos randasi Švenčionių ir Švenčionėlių miestuose. Teikiamos bendrosios ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims, turintiems fizinę negalią. Paslaugomis daugiausiai naudojasi Švenčionių ir Švenčionėlių miesto ir artimiausių apylinkių gyventojai. Pavėžėjimo į DC „Verdenė“ paslauga neteikiama.

- Socialinės pagalbos namai. Buveinė įsikūrusi Švenčionių mieste. Padalinyje teikiamos suaugusiems socialinės rizikos asmenims bendrosios socialinės bei priklausomybių konsultanto paslaugos. Konsultavimui skirtas vienas kabinetas. Siekiant išplėtoti suaugusiems socialinę riziką patiriantiems asmenims socialines paslaugas, Švenčionių rajono SPC įgyvendina tarptautinį projektą „Socialinių namų įkūrimas, siekiant teikti geresnes socialines paslaugas ir gerinti apgyvendinimo kokybę pasienio regione“, finansuojamą Europos Sąjungos fondo lėšomis. Projektas įgyvendinamas kartu su Baltarusijos Respublikos Vitebsko apskrities Postavų savivaldybės socialinių paslaugų įstaiga. Projekto įgyvendinimo metu numatoma teikti suaugusiems socialinę riziką patiriantiems asmenims atvejo vadybos, apgyvendinimo, įgūdžių ugdymo ir kt. paslaugas, įkurti asmenų apgyvendinimui skirtas patalpas.

- Savarankiško gyvenimo namai (toliau SGN) įkurti 2014 m., Švenčionėlių mieste. Šiuose namuose teikiamos apgyvendinimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos (pagalba namų ruošoje, tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant ir mokant mokesčius, planuojant ir atliekant namų ruošos darbus, bendraujant ir pan.), socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Vienu metu gali gyventi 10 asmenų.

- Vaikų dienos centras „Šaltinėlis“ (toliau – VDC „Šaltinėlis“) veiklą vykdo nuo 2002 m., buveinė yra Švenčionių mieste. Nuo 2019 m. vidurio VDC „Šaltinėlis“ paslaugas pradėjo teikti ir Pabradės miesto bei aplinkinių kaimų vaikams.

Vaikams teikiamos bendrosios ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Švenčionių mieste VDC „Šaltinėlis“ vienu metu veikloje gali dalyvauti 30 vaikų, Pabradės mieste – 10 vaikų. Švenčionių mieste sąlygos vaikų veiklai vykdyti patenkinamos: įrengtos 2 patalpos veiklai, virtuvėlė, tačiau trūksta didesnės patalpos sportinei veiklai, teritorija nepritaikyta vaikų užimtumui ir laisvalaikiui. Pabradės mieste VDC veikla vykdoma Pabradės kultūros centro skirtoje patalpoje, patalpa renovuota, įrengta, tačiau nedidelė. VDC lanko vaikai, gyvenantys Pabradės, Švenčionių ir artimiausiose seniūnijose. Pavėžėjimo paslauga į VDC neteikiama.

- Vaikų globos namai (toliau – VGN) įsikūrę Švenčionėlių mieste. VGN teikia vaikams, likusiems be tėvų globos, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas. Įstaigoje įkurta 30 vietų.

- Bendruomeniniai vaikų globos namai (toliau – BVGN) įsikūrę Pabradės mieste. BVGN įkurta 20 vietų. Likę be tėvų globos vaikų gyvena pagal šeimai artimos aplinkos modelį bendruomenėje, atskirose patalpose - viename 3-ųjų kambarių bute, bei 2-juose namuose, esančiuose Pabradės mieste. Globotiniai (rūpintiniai) lanko Pabradės miesto „Ryto“ (lietuvių dėstoma kalba), „Žeimenos“ (rusų, lenkų dėstomomis kalbomis) gimnazijas, specialybių mokosi Švenčionių profesinio rengimo centre, savo meninius gabumus lavina Pabradės meno mokykloje ir aktyviai dalyvaudami gimnazijų neformaliojo ugdymo veikloje (būreliai, minėjimai ir šventiniai renginiai, susitikimai, ekskursijos ir pan.). Būstuose, namų aplinkoje, vaikams kuriama jauki, šeimyninė aplinka, grįsta abipusiu vaiko ir darbuotojo pasitikėjimu, užtikrinama pareigas ir atsakomybę formuojanti aplinka, kurioje lavinami vaikų gebėjimai, stiprinama motyvacija patiems spręsti savo problemas, sudaromos sąlygos įgyti kiek įmanoma daugiau darbinių, namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kitų kasdieniniame gyvenime būtinų įgūdžių.

- Paramos šeimai ir krizių centras (toliau – PŠKC) veiklą vykdo Švenčionėlių mieste. PŠKC patalpos, kuriose dirba darbuotojai, patenkinamos būklės. Tarnyba teikia psichosocialines, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir šeimoms, patekusioms į krizinę situaciją. Nuo 2020-01-01 teikiamos vaiko laikinosios priežiūros paslaugas

vaikams ir jų tėvams ar vienam iš jų, ar kitiems vaikų teisėtiems atstovams, patekusiems į krizinę situaciją. Šios paslaugos teikimui įsteigta 10 vietų. PŠKC socialinių paslaugų teikimas užtikrinamas visoms šeimoms, patiriančioms socialinę riziką ar atsidūrusioms krizinėse situacijose.

35 lentelė. Atvejo vadybininkų darbo krūvio pasiskirstymas pagal aptarnaujamas teritorijas 2019 m. pabaigoje

Paskirtų atvejo vadybininkų skaičius	Atvejo vadybininkui priskirtų seniūnijų teritorijos	Šeimų, tenkančių atvejo vadybininkui, skaičius	Vaikų skaičius šeimose	Vienam atvejo vadybininkui tenkančių atvejų skaičius
1 darbuotojas/1 etatas	Adučiškio seniūnija	1	1	21 atvejis
	Strūnaičio seniūnija	5	11	
	Svirkių seniūnija	2	5	
	Švenčionių seniūnija	13	20	
1 darbuotojas/1 etatas	Cirklišio seniūnija	4	9	31 atvejis
	Kaltanėnų seniūnija	-	-	
	Labanoro seniūnija	-	-	
	Sarių seniūnija	1	1	
	Švenčionėlių seniūnija	26	63	
1 darbuotojas/1 etatas	Magūnų seniūnija	2	5	21 atvejai
	Pabradės seniūnija	19	42	

Šaltinis: Švenčionių socialinių paslaugų centras

- Globos centras (toliau – GC) įsikūręs buvusiose Vaikų dienos centro patalpose. Patalpų būklė gera, sudarytos tinkamos veiklos ir darbo sąlygos. Darbuotojų darbo vietos tinkamai įrengtos, darbuotojai aprūpinti kompiuterine įranga. GC dirba du socialiniai darbuotojai (atestuoti darbuotojai), kurie vykdo būsimų globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių mokymus, teikia išvadas apie pasirengimą tapti tėviais ar globėjais (rūpintojais), du socialiniai darbuotojai (globos koordinatoriai), socialinis darbuotojas, psichologas. GC vykdo globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių paiešką, organizuoja globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų ir tėvių mokymus pagal Globos (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą (toliau – GIMK), konsultuoja bei teikia pagalbą jau esamiems globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams ir tėviams bei jų šeimose augantiems vaikams. 2019 m. GC pasirašęs tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį su dviem budinčiais globotojais dėl socialinės priežiūros paslaugų teikimo laikinai be tėvų globos likusiems vaikams.

Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras (toliau – Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras) yra Mokyklos g. 17, Kaltanėnų mstl. Tai daugiafunkcinis centras su vaikų dienos centrų stovyklina baze (plotas – 1780,28 m²). Centre įrengta sporto salė, kurioje yra visa reikalinga sporto įranga (treniruokliai, biliardas, stalo tenisas, batutas ir t.t.), įrengti du vaikų užimtumo kambariai,

kuriuose sudarytos sąlygos vaikams žaisti stalo žaidimus, ugdyti kompiuterinius įgūdžius. Taip pat įrengtas savitarnos kambarys, kuriame teikiama socialinė pagalba šeimai (dušo, drabužių skalbimo paslaugos, yra virtuvėlė, valgykla). Patalpos pritaikytos neįgaliesiems. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centro teritorijoje įrengta universali sporto aikštė bei vaikų žaidimo aikštelė. Laisvalaikiui organizuoti turi įsigiję dviračius, valtis, baidares.

Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras socialines paslaugas pradėjo teikti nuo 2015 m. Įgyvendindamas 2014 -2016 m. projektą „Vaikų dienos centrų veiklos plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“, finansuotą Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos LT05 „Rizikos grupės vaikai ir jaunimas“ ir Švenčionių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis, įkūrė Adutiškio vaikų dienos centrą (toliau – Adutiškio VDC), kurio patalpos yra Švenčionių r. Adutiškio pagrindinės mokyklos patalpose, adresu Postavų g. 36, Adutiškio mstl. (patalpų plotas – 64,21 m²) bei Švenčionėlių vaikų dienos centrą (toliau – Švenčionėlių VDC), laikinai įsikūrusį Švenčionėlių meno mokyklos patalpose, esančiose adresu Kaltanėnų g. 7, Švenčionėlių m. Adutiškio VDC ir Švenčionėlių VDC vaikams teikiamos socialinės priežiūros ir psichologo paslaugos. Įsigyti reikalingi baldai ir įranga. Siekiant užtikrinti VDC prieinamumą, teikiama pavėžėjimo į dienos centrus ir pasibaigus veikloms, pavėžėjimo į namus, paslauga. Tokiu būdu Adutiškio VDC turi galimybę lankyti ne tik Adutiškio miestelyje gyvenantys vaikai, bet ir vaikai iš aplinkinių kaimų (Svirkių, Kackonių, Jakelių, Lazdinių, Linkonių, Leonovkos, Svylių), o Švenčionėlių VDC – ne tik Švenčionėlių m., bet ir aplinkiniuose kaimuose (Veikūnų, Pašaminės, Augustavo k.) gyvenantys vaikai.

Cirkliškio vaikų dienos centras veikia nuo 2015 m., Švenčionių profesinio rengimo centro patalpose, adresu Liepų al. 2, Cirkliškio k., Švenčionių sen. Įsikūrė įgyvendinant Švenčionių profesinio rengimo centro Mokinių bendrijos „Viltis“ projektą, finansuojamą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Centrą lanko 7 - 18 metų vaikai, gyvenantys Švenčionyse, Švenčionėliuose, Cirkliškio, Strūnaičio, Vidutinės ir kt. kaimuose. Cirkliškio vaikų dienos centre dirba 2 socialiniai darbuotojai, 4 savanoriai, perkamos psichologo paslaugos.

Bendruomeniniai šeimos namai įkurti 2017 m. spalio mėn., Savivaldybės administracijai pradėjus įgyvendinti projektą „Bendruomeniniai šeimos namai“, kuriam skiriamas finansavimas pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.1-ESFA-V-416 „Kompleksinės paslaugos šeimai“.

Bendruomeniniai šeimos namai įsikūrę VšĮ Pirminės sveikatos priežiūros centro patalpose, adresu Strūnaičio g. 3, Švenčionys. Juose reikiamą kvalifikuotą socialinę ir psichologinę pagalbą gali gauti šeimos, auginančios vaikus, besilaukiančios kūdikio, šeimos ir vaikai, susiduriantys su įvairaus pobūdžio socialinėmis ar psichologinėmis problemomis bei tėvai, kuriems būtina/ svarbu stiprinti tėvystės įgūdžius. Projektas įgyvendinamas su partneriais: Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba, VšĮ Veiklių mamų klubo Švenčionių skyriumi ir „Žiburio“ labdaros ir paramos fondu.

Šeimoms teikiamos paslaugos: konsultavimo ir informavimo kompleksinių paslaugų gavimo klausimais, taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) paslaugos šeimoms, siekiant taikaus ginčų, tarpusavio konfliktų sprendimo, vaikų priežiūros paslaugos vaikams nuo trejų metų iki septynerių metų amžiaus, kurių metu organizuojama įvairi veikla: žaidimai, sportiniai užsiėmimai, meninė veikla, šventės, ekskursijos ir kt., sociokultūrinės paslaugos šeimoms (stovyklos, šventiniai ir atmintinų dienų renginiai, žygiai, viktorinos, sportinė veikla ir kt.), šeimos įgūdžių ugdymo paslaugos šeimoms, norinčioms tobulinti ar įgyti įgūdžius, reikalingus kasdieniniame šeimos gyvenime, organizuojama šeimos klubų veikla, pavėžėjimo paslaugos projekto veiklose dalyvaujantiems asmenims ir šeimoms, kai nėra galimybių naudotis viešuoju transportu, psichosocialinės pagalbos, pozityvios tėvystės mokymai skirtingoms tėvų grupėms, siekiant užtikrinti skirtingus poreikius. 2019 m. suteiktos paslaugos 510 šeimų (projekto siektinas rodiklis viršytas, nes projekto paraiškoje numatyta, paslaugas suteikti 130 šeimų).

Švenčionių rajono teritorijoje iki 2019 m. liepos 1 d. veikė trys valstybės pavaldumo socialinės globos įstaigos: Pabradės vaikų globos namai, Pabradės socialinės globos namai ir Strūnos socialinės globos namai. Nuo 2019 m. liepos 1 d. savivaldybei perėmus iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Pabradės vaikų globos namų savininko teises ir pareigas, ši įstaiga tapo savivaldybės biudžetine įstaiga.

Pabradės socialinės globos namai yra valstybės biudžetine įstaiga, kurios paskirtis – užtikrinti socialinę globą neįgaliesiems vaikams ir jaunimui, kai jie yra likę be tėvų globos ar dėl susidariusių aplinkybių negali gyventi savo namuose ar savarankiškai ir kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra.

Šių globos namų internetinėje svetainėje skelbiama, kad globos namuose apgyvendinami vaikai iki 18 metų, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir suaugę asmenys, turintys proto negalią ir (ar) psichikos sutrikimų, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Teikia laikino atokvėpio, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas šalies mastu bei ambulatorines specializuotas asmens sveikatos paslaugas.

Globos namai randasi Pabradės miesto pakraštyje, adresu Klevų g. 27, Pabradės m. Globotiniams sudarytos geros gyvenimo ir ugdymosi sąlygos, jie gyvena šeimynų principu. Aprūpinti reikiamais baldais ir įranga. Juose teikiamos paslaugos: socialinės, psichologinės, ugdymo, kultūrinės, dvasinės, sporto, asmens sveikatos priežiūros, organizuojamos užimtumo bei saviraiškos paslaugos (mezgimo, siuvinėjimo užsiėmimai, staliaus darbai, keramikos darbai (molio), veikia plastikos ir vaidybos būrelis, liaudies šokių būrelis (etnografinis), sporto, lengvosios atletikos ir aerobikos būreliai, sodininkystės–daržininkystės–gėlininkystės būreliai. Globos namų gyventojai lanko socialinių įgūdžių ugdymo ir lavinamąsias klases, integruotas į bendrojo lavinimo mokyklą.

Nuo 2019 m. vasario 1 d. Švenčionių mieste įkurti grupinio gyvenimo namai vaikams su negalia. Švenčionių grupinio gyvenimo namuose gali gyventi 8 vaikai. Vaikams sudarytos šeimos artimos gyvenimo sąlygos, ugdomas jų savarankiškumas įvairiose gyvenimo srityse. Šiuose namuose gyvena vaikai iki 18 metų amžiaus. Švenčionių grupinio gyvenimo namuose gyvenantys vaikai lanko Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnaziją, taip pat jiems teikiamos dienos užimtumo paslaugos VDC „Šaltinėlis“ bei Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ Švenčionių skyriaus dienos centre.

Strūnos socialinės globos namai yra valstybės pavaldumo socialinės globos įstaiga, kurios paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą nesavarankiškiems ar iš dalies savarankiškiems asmenims, kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis ir asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0-40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Įsikūrę Strūnos kaime, teikiantys ilgalaikės socialinės globos paslaugas šalies mastu.

Rajono teritorijoje socialines paslaugas teikia šios nevyriausybinės organizacijos ir viešosios įstaigos:

VŠĮ Lietuvos psichikos negalios žmonių bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namai
VŠĮ „Adutiškio senelių namai“;
Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Švenčionių rajono filialas;
Švenčionių rajono neįgaliųjų draugija;
Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Švenčionių bendrija;
Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija "Viltis" Švenčionių skyrius

Švenčionių Visų šventųjų parapija;
Švenčionėlių Šv. Edvardo parapijos vaikų dienos centras „Šypsenėlė“;
VšĮ Veiklių mamų klubo grupė Švenčionyse.

Rajone įsikūrusios 37 bendruomenės, organizuojančios tos kaimo ar miesto bendruomenės teritorijos gyventojams kultūrinę veiklą, laisvalaikį ir užimtumą, teikiančios savitarpio pagalbą. Siekiant patenkinti gyventojų įvairesnių paslaugų poreikį ir taip sumažinti socialinę atskirtį Adutiškio, Milkuškų, Vidutinės, Magūnų kaimo bendruomenėse įkurti daugiafunkciniai centrai, kuriuose įrengtos patalpos bendruomenės veiklai, pobūviams, sportui, įrengtos bibliotekos, kaimo klubai, medicinos punktai, šarvojimo salės. Reškutėnų kaime veikia tradicinių amatų centras.

Socialinių paslaugų prieinamumo užtikrinimui turi įtakos teritoriniai ypatumai, didelė ir retai apgyvendinta teritorija apsunkina socialinių paslaugų organizavimą ir prieinamumą. Gyventojų senėjimas, negalia, socialinės rizikos veiksniai, vykstantys pokyčiai šalyje vaikų ir žmonių su negalia globos sistemoje, įtakoja nestacionarių socialinių paslaugų ir kitų bendruomeninių paslaugų plėtros poreikį. Atsižvelgiant į tai, investicijos į socialinės infrastruktūros plėtrą yra vienas iš prioritetinių dalykų, siekiant aukštesnės gyventojų gyvenimo kokybės ir jų integracijos į visuomenę užtikrinimo.

Siekiant užtikrinti socialinių paslaugų kokybę būtina investuoti ir į socialinių paslaugų įstaigų modernizavimą bei tinkamą darbuotojams darbo sąlygų sudarymą.

KULTŪRA

36 lentelė. Kultūros centrai, filialai, skyriai, padaliniai ir kiti dariniai 2015 – 2019 m.

	Kultūros centrai	Filialai	Skyriai, padaliniai	Kiti dariniai	Iš viso
2019 m.	159	73	405	69	706
2018 m.	158	73	423	65	719
2017 m.	158	74	413	73	718
2016 m.	157	104	378	76	715
2015 m.	156	90	385	95	726

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

Palyginti su 2018 m., šalyje kultūros centrų skaičius padidėjo 1 vienetu, padaugėjo 4 kitais dariniais.

Švenčionių rajono savivaldybei priklauso 35 kultūros įstaigos: 20 bibliotekų (iš jų - 3 miestuose, 17 – bibliotekų - filialų kaimuose), 3 miestų kultūros centrai, 9 kultūros centrų skyriai, muziejus ir 2 jo padaliniai.

Švenčionių rajono savivaldybėje veikia trys miestų kultūros centrai bei 9 jų skyriai. Švenčionių miesto kultūros centrui priklauso Adutiškio, Stanislavavo, Strūnaičio, Vidutinės skyriai. Švenčionėlių miesto kultūros centrui – Kaltanėnų, Sarių, Pašaminės skyriai. Pabradės miesto kultūros centrui – Magūnų ir Pavoverės skyriai.

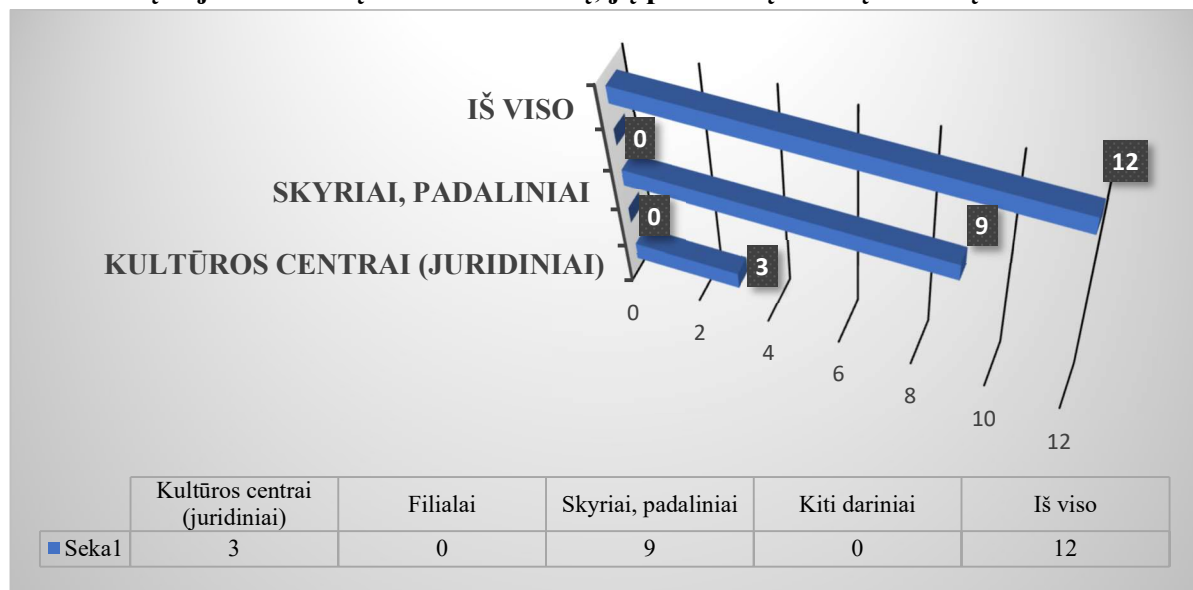
Nuo 2013 m. Švenčionių rajono savivaldybės kultūros įstaigų ir jų skyrių tinklas nesikeitė.

Švenčionių, Pabradės, Švenčionėlių miestų kultūros centrai su jiems priklausančiais skyriais nuolat rūpinasi kokybišku vietos bendruomenės gyventojų kultūros ugdymu ir puoselėjimu, profesionalaus meno propagavimu, meno mėgėjų kolektyvų tobulėjimu, etninės kultūros globa, sudaro sąlygas vietos gyventojų kūrybinei laisvei, ieško naujų, patrauklių jiems kūrybos ir edukacijos formų.

Atsižvelgiant į platų kultūros įstaigų tinklą, savivaldybei yra sudėtinga užtikrinti kultūros įstaigų poreikius atitinkantį finansavimą. Dėl poreikių neatitinkančio finansavimo ir socialinių garantijų trūkumo į rajono kultūros įstaigas neatvyksta dirbti jauni, motyvuoti specialistai.

Kultūros įstaigos ir jų padaliniai jaučia demografinės situacijos kitimą – mažėjantis jaunų šeimų, vaikų ir jaunimo skaičius, socialiai pažeidžiamų žmonių skaičiaus kaime augimas kelia didelį susirūpinimą kultūros darbuotojams, nors mėgėjų meno kolektyvų skaičius kol kas išlieka stabilus. Visgi mažėjantis gyventojų skaičius kaimuose tampa realia grėsme kai kurių kultūros įstaigų padalinių egzistavimui. Didelė komercinių renginių pasiūla, žmonių mobilumas, pasikeitusios šeimos vertybės gali sumažinti visuomenės domėjimąsi vietos tradicijomis, etnokultūra bei mėgėjų meno kolektyvų veikla.

Švenčionių rajone esančių Kultūros centrų, jų padalinių ir kitų darinių tinklas 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

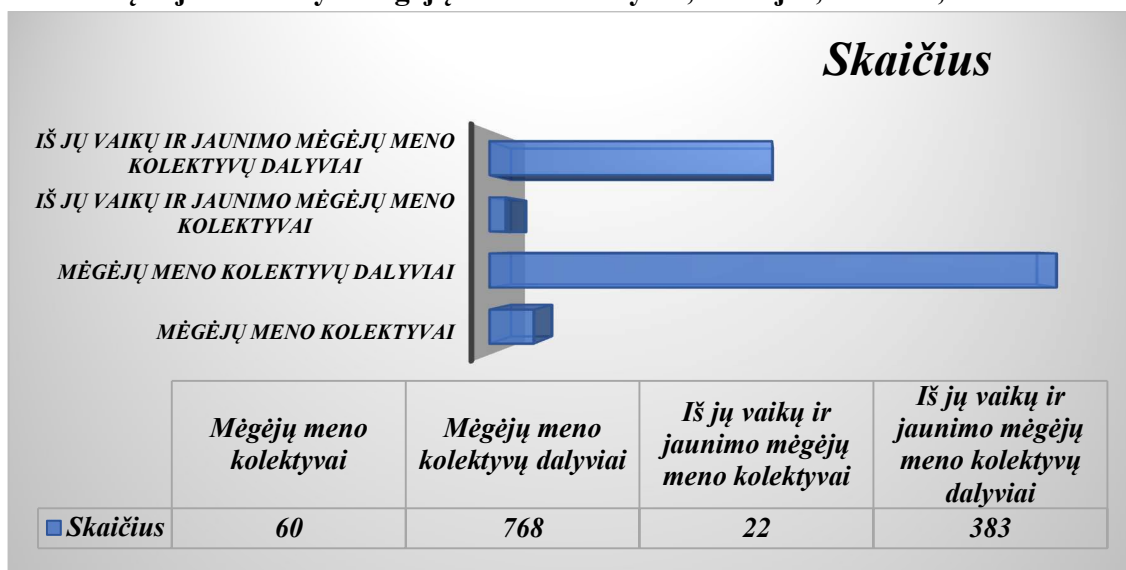
Remiantis Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenimis 2019 m. iš viso buvo 3757 mėgėjų meno kolektyvų (2018 m. - 3798, sumažėjo 41 mėgėjų meno kolektyvu), 52671 mėgėjų meno kolektyvų dalyviai (2018 m. – 52819, sumažėjo 148 mėgėjų meno kolektyvų dalyviais).

37 lentelė. Mėgėjų meno kolektyvai, studijos, būreliai, klubai 2015 – 2019 m.

	Mėgėjų meno kolektyvai		Studijos, būreliai, klubai	
	Mėgėjų meno kolektyvai	Mėgėjų meno kolektyvų dalyviai	Studijos, būreliai, klubai	Studijų, būrelių, klubų dalyviai
2019 m.	3757	52671	1484	19958
2018 m.	3798	52819	1357	20158
2017 m.	3841	52956	1351	20873
2016 m.	3863	53106	1414	23674
2015 m.	3877	56138	1430	21420

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

Švenčionių rajone esantys Mėgėjų meno kolektyvai, Studijos, būreliai, klubai 2019 m.

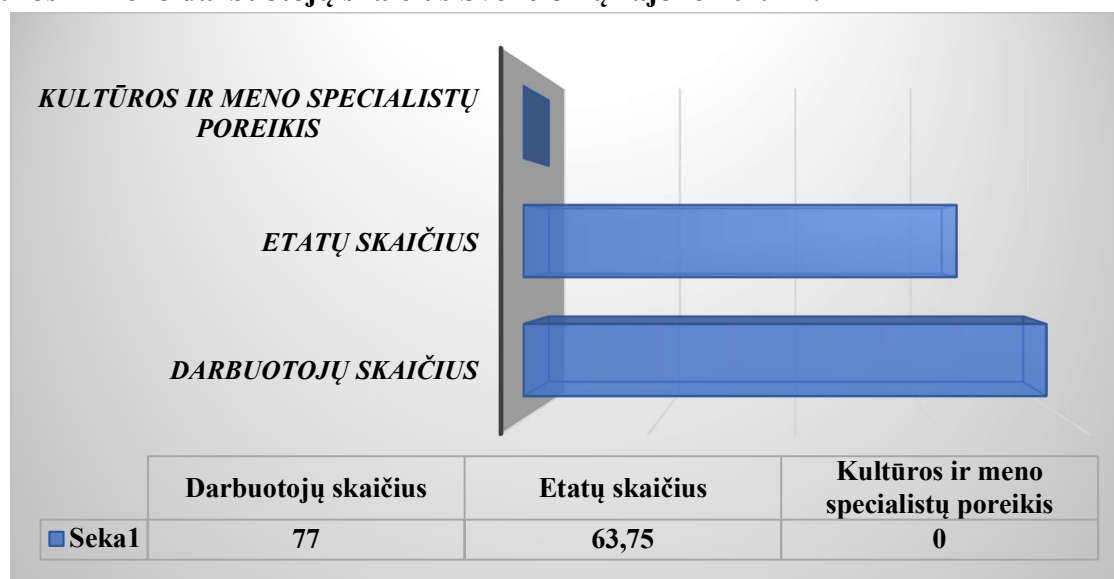
Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

38 lentelė. Kultūros ir meno darbuotojų skaičius 2015 – 2019 m.

	Darbuotojų skaičius	Etatų skaičius	Kultūros ir meno specialistų poreikis
2019 m.	4720	3701,43	269
2018 m.	4676	3654,5	244,74
2017 m.	4690	3448,49	238,5
2016 m.	4627	3534,855	244,5
2015 m.	4531	3528,67	208

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

Kultūros ir meno darbuotojų skaičius Švenčionių rajone 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

2019 m. Švenčionių rajone dirbo 77 kultūros darbuotojai, tai sudarė 63,75 etato. Švenčionių, Švenčionėlių, Pabradės miestų kultūros centruose bei jų skyriuose veikė 60 mėgėjų meno kolektyvų, iš

jų - 22 vaikų ir jaunimo iki 19 metų. Iš viso kolektyvuose dalyvauja 768 dalyvių. Rajone veikė 14 Studijų, būrelių ir klubų, kuriuos lankė 211 dalyvių. Organizuojama mėgėjų meno saviraiškos kolektyvų, studijų, būrelių vykdoma veikla apima įvairaus amžiaus grupių (vaikų, jaunimo, suaugusiųjų, senjorų) atstovus, taip pat ir tautinių mažumų atstovus.

39 lentelė. Kultūros pastatai Švenčionių rajone 2019 metais

Naujai pastatyti, baigti rekonstruoti arba kapitaliniai suremontuoti kultūros centrai	Šiuo metu statomi, rekonstruojami arba kapitaliai remontuojami pastatai	Pastatai, kuriems reikalinga rekonstrukcija arba kapitalinis remontas	Pastatų šildymas			Pastatų priklausomybė	
			Šildomi pastatai	Renginių metu šildomi pastatai (patalpos)	Nešildomi pastatai (patalpos)	Kultūros centrui	Savivaldybės administracijai (seniūnijai)
Valstybės investicijų programos lėšomis	Savivaldybės biudžeto lėšomis						
2	1	8	12	0	1	2	11

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

40 lentelė. Materialinė bazė 2019 metais

Salės	Vietų skaičius salėse	Patalpos kūrybinei veiklai	Specializuotos parodų salės	Šokių – diskotekų salės	Veikianti kino filmų demonstravimo įranga	Interneto ryšys (sk.)		Muzikos instrumentai		
						Taip	Ne	Iš viso	Iš jų įsigyta	Poreikis
12	2190	29	2	5	3	5	7	75	0	33

Tautiniai kostiumai		
Iš viso	Iš jų įsigyta	Poreikis
193	12	146

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

2018 m. buvo parengta ir rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Kultūros rėmimo programa „Kultūrinės veiklos plėtros ir materialinės bazės stiprinimo Švenčionių rajone programos projektų finansavimas“. Programa leidžia sudaryti kokybiškesnes sąlygas rajono mėgėjų meno kolektyvų veiklos plėtrai ir jau esamų kolektyvų materialinės bazės stiprinimui. Priemonė leidžia stiprinti rajono kultūros įstaigų, meno mokyklų ir nevyriausybinių organizacijų mėgėjų meno kolektyvų materialinę bazę. 2018 m. suteiktas finansavimas 13 paraiškų, o 2019 m. – 12 paraiškų.

Atsižvelgiant į mėgėjų meno kolektyvų meninį lygį, veiklą ir pasiektus rezultatus, Lietuvos nacionalinis kultūros centras 2018 m. yra suteikęs I kategoriją dviem kolektyvams – Pabradės miesto kultūros centro Pavoverės vario dūdų orkestrui ir Pabradės fanfariniam orkestrui. II kategorija suteikta septyniems kolektyvams – Švenčionėlių miesto kultūros centro kolektyvams: liaudies teatrui, sutartinių

giedotojų grupei „Lakiūtė“, vaikų folkloro ansambliui „Eršketėlis“; Švenčionių miesto kultūros centro: pagyvenusių liaudiškų šokių grupei „Trepis“ dainų ir šokių ansamblio „Aukštaitija“ šokėjų grupei ir chorui, Adutiškio filialo Lazdinių - Adutiškio folkloro ansambliui, tradicinei kapelai „Kaimynai“. III kategoriją suteikęs dviem kolektyvams – Švenčionėlių miesto kultūros centro pagyvenusių liaudiškų šokių grupei „Senjorai“ ir Švenčionių miesto kultūros centro vaikų folkloro ansambliui „Saulalė“. IV kategoriją – dviem kolektyvams (Švenčionėlių kultūros centro vokaliniam ansambliui „Bočiai“ ir neįgaliųjų vokalinei grupei „Upelė“).

2020 m. rajone veikė 20 bibliotekų: Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekos-filialai, 13 filialų kaime, keturių kaimo bibliotekų-filialų veiklos yra pristabdytos.

Pagrindinės vartotojų grupės viešojoje bibliotekoje ir filialuose yra vaikai iki 14 metų amžiaus, dirbantieji, bendrojo lavinimo mokyklų 9-12 klasių mokiniai, bedarbiai ir laikinai nedirbantieji, pensininkai, studentai, neįgalieji.

2019 m. rajone buvo registruoti 6288 vartotojai (2018 m. – 6338), iš jų 1508 vaikai iki 14 m.

Švenčionių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos paslaugomis naudojosi 1331 vartotojas (2018 m. – 1382 vartotojas), iš kurių 395 vaikai iki 14 m. amžiaus (2018 m. – 422).

Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialuose bibliotekų paslaugomis naudojosi 2694 vartotojai, iš jų – 720 vaikai iki 14 m. (2018 m. – 2608 vartotojų, iš jų 734 vaikai iki 14 m).

Kaimų filialuose bibliotekų paslaugomis naudojosi 2263 vartotojai, iš jų – 393 vaikai iki 14 m. (2018 m. – 2348, iš jų – vaikų iki 14 m. – 438).

2019 m. Švenčionių rajono savivaldybės bibliotekose ir jų filialuose apsilankė 106539 vartotojai (2018 m. – 111923): Viešojoje bibliotekoje apsilankė – 36112 (2018 m. – 37174), miestų filialuose – 37711 (2018 m. – 39442), kaimų filialuose – 32716 (2018 m. – 35307).

2019 m. rajono bibliotekose įvyko 1037 renginiai (iš jų – 589 parodos), jų organizuojamuose renginiuose apsilankė 9416 lankytojai.

Viešojoje bibliotekoje ir filialuose vyksta kūrybinės dirbtuvės, edukaciniai užsiėmimai, veikia etninės veiklos klubai, informacinių technologijų techniniai būreliai vaikams, vykdyta dienos stovykla vaikams.

Viešą interneto prieigą turi visos rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklo bibliotekos (veikiančių interneto prieigos taškų mieste ir kaime skaičius – 21, Viešoji biblioteka, Vaikų literatūros skyrius, 2 filialai miestuose ir 17 filialų kaimo vietovėse). 2019 m. viešosiomis interneto prieigomis bibliotekose naudojosi 2595 vartotojai, interneto prieigos paslauga naudojosi 17128 lankytojai.

Švenčionių mieste veikia Nalšios muziejus ir du jo padaliniai: Reškutėnų tradicinių amatų centras ir Reškutėnų filialas. Muziejus ir jo padaliniai koordinuoja rajono tradicinių amatininkų veiklą, sudaro sąlygas tautinio paveldo produktų gaminiui, pristatymui ir realizavimui, vykdo edukacinius užsiėmimus ir kitus mokymus, organizuoja renginius, parodas, rengia ir organizuoja ekspedicijas.

2019 metais Nalšios muziejų aplankė 3054 lankytojai (2018 m. – 3020), Reškutėnų filialą – 730 (2018 m. – 1444), Reškutėnų tradicinių amatų centrą – 2175 (2018 m. – 2728). Suteikta paslaugų 81 fondų lankytojui (2018 m. – 86 lankytojams). Viena iš pagrindinių muziejaus darbo sričių – eksponatų tvarkymas. Turimi eksponatai nuolat peržiūrimi, konservuojami, kolekcijos papildymui ieškoma naujų. Eksponatai yra rūšiuojami, o iš visos daiktų visumos unikalūs eksponatai yra išskiriami. 2019 m. atlikta pagalbinio (121 vnt.) ir pagrindinio (160 vnt.) fondų eksponatų inventorizacija. Įsigytas 381 eksponatas (2018 m. – 229), 58 konservuoti etnografijos (2018 m. – 62) ir 95 gamtos (2018 m. – 95) eksponatai. Dviejose saugyklose patikrinta eksponatų būklė. Muziejus įvykdė 119 (2018 m. – 81) edukacinių programų įvairioms amžiaus grupėms, suorganizavo 44 renginius (2018 m. – 21), surengė 49 parodas (2018 m. – 35).

2019 m. Reškutėnų tradicinių amatų centras paslaugas suteikė 2175 asmenims. Amatų centre suorganizuota 13 renginių, įvyko 13 parodų, 119 edukacinių užsiėmimų. Reškutėnų tradicinių amatų centras yra nuolatinis rajoninių ir respublikinių renginių ir mugių dalyvis. Minėtose veiklose dalyvauja

rajono 50 amatininkų ir meno kūrėjų. Tradicinių amatų centro veiklą įprasmino Lietuvos Respublikos televizijos laidos: „Kaime gyventi gera“, „Panorama“, „Vartotojų kontrolė“. Sukurtas informacinis vaizdo įrašas apie Tradicinių amatų centre vykdomas 23 edukacines programas, kuris yra patalpintas Facebook paskyroje.

Rajone kasmet vyksta jau tradiciniais tapę, vietos gyventojų pamėgti, gausiai lankomi renginiai: Švenčionyse – kaimo kapelių šventė „Juozapinės in rubežiaus“, „Vaistažolių rinkimo čempionatas“ Sirvėtos regioniniame parke. Pabradėje – pučiamųjų orkestrų festivalis „Sidabriniai vasaros akordai“. Švenčionėliuose – „Pavasario amatų mugė“, Joninių šventė, regioninis liaudiškų kapelių ir kaimo muzikantų festivalis „Ant Sarios krantų“.

Labanoras garsus Mergelės Marijos gimimo atlaisdais, kasmet tris dienas vykstančiais Labanoro bažnyčioje, ir tradicine švente „Labanorinė“. Rugsėjo mėn. kasmet Švenčionių miesto parke vyksta padėkos žemei ir ją dirbantiems žemdirbiams renginys – viso rajono šventė – Rudens kermošius. Kalėdų žavesį Švenčionių rajonas išgyvena gruodžio mėn. žiebdamas gražuoles egles Švenčionyse, Pabradėje, Švenčionėliuose ir sutikdamas Naujuosius metus prie miestų eglių.

2019 m. gražiausiais akordais nuskambėjo Tarptautinis liaudiškos muzikos ir šokių festivalis „Ežerų sietuva“. Festivalyje dalyvavo svečiai iš daugelio pasaulio šalių: Čekijos Respublikos, Rusijos Respublikos Saratovo miesto, Čilės Respublikos, Ukrainos Respublikos, Portugalijos Respublikos MonteFunšalio miesto. Atvyko svečių ir iš kaimyninio Vilniaus rajono – Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro liaudiškų šokių ansamblis „Perla“.

2019 m. nemažas dėmesys skirtas nekilnojamojo paveldo objektų tvarkymui ir priežiūrai. Kultūros paveldo departamento ir rajono savivaldybės administracijos lėšomis buvo tęsiami Švenčionių stačiatikių cerkvės tvarkybos darbai: atliktas cerkvės kupolų stogų dengimas titancinko skarda, mūrinių sienų paviršiaus restauravimas, lauko tinko restauravimas, lipdinių restauravimas, fasadų karnizų, briaunų restauravimas, fasadų paviršių polichrominis dažymas, medinių langų restauravimas, lietaus nuvedimo sistemos montavimas, apsaugos gročių keitimas, apsaugos techninių priemonių įrengimas.

Atlikti skulptūros ir kryžiaus Adutiškio gyventojų žudynių vietoje, Adutiškio seniūnijoje, priežiūros darbai. Išaiškinus naujus duomenis apie žuvusiuosius Labanoro mūšyje prie Kiauneliškio kaimo 1945 m., organizuota atminimo lentos gamyba ir įrengimas Labanoro mūšio partizanų kapuose Švenčionių seniūnijoje prie Cirkliško kaimo. Blogėjant Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapuose Adutiškyje esančio paminklo būklei, organizuotas paminklo tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programos parengimas. Kasmet yra vykdoma ir 2019 m. tęsta rajono neveikiančių kapinių ir memorialinių vietų priežiūra.

Informacija apie organizuojamus renginius talpinama savivaldybės interneto tinklapyje www.svencionys.lt, viešosios bibliotekos tinklapyje www.svencioniuvb.lt, Nalšios muziejaus tinklapyje www.nalsia.blogspot.com, Švenčionių miesto kultūros centro tinklapyje www.svencionyskc.lt, Švenčionėlių miesto kultūros centro tinklapyje www.smkc.lt, Pabradės miesto kultūros centro tinklapyje www.pabradeskc.lt bei įstaigų paskyrose Facebook, viešinama rajoninėje spaudoje, saugoma laikmenose ir archyvuose.

SPORTAS

Sėkminga kūno kultūros ir sporto plėtra – vienas iš Švenčionių rajono savivaldybės prioritetų, kuriuo siekiama populiarinti sveiką gyvenimo būdą bei visuomenės aktyvumą. 2015 m. rugsėjo 24 d. Švenčionių rajono savivaldybės taryba sprendimu Nr. T-164 patvirtino Švenčionių rajono savivaldybės 2015 – 2020 metų kūno kultūros ir sporto strategiją, kurios tikslas – didinti kūno kultūros ir sporto paslaugų sklaidą Švenčionių rajone, gerinti sporto infrastruktūrą, ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę, suteikti rajono gyventojams platesnes galimybes tenkinti savo poreikius sporto ir

sveikatingumo srityse, sukurti palankias galimybes talentingiems sportininkams siekti sportinio meistriškumo.

Formalųjį ugdymą papildančio sportinio ugdymo programos vykdomos Švenčionių rajono Sporto centre (iki 2016 m. gegužės mėnesio sportinio ugdymo programos buvo vykdomos Papildomo ugdymo centre, jo funkcijas perėmė 2016 m. sausio 1 d. įsteigtas Sporto centras).

Kūno kultūros ir sporto politikos Švenčionių rajono savivaldybėje įgyvendinimui 2019 m. iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 234,7 tūkst. Eur (2018 m. 249,7 tūkst. Eur, 2017 m. – 252,7 tūkst. Eur), iš jų:

Sporto klubams paremti	7800
Kūno kultūros ir sporto programų, finansuojamų konkurso būdu, įgyvendinimui	15000
Savivaldybės sportininkų parengimui ir dalyvavimui Europos ir pasaulio čempionatuose, pirmenybėse, taurės varžybose, kituose tarptautiniuose ir kompleksiniuose sporto renginiuose bei tarptautiniuose seminaruose, mokymuose, kursuose, kurie skirti kūno kultūros ir sporto srityje dirbantiems specialistams	4700
Vaikų, jaunimo, sporto veteranų kūno kultūros ir sporto veikloms savivaldybėje: čempionatams, žaidynėms, treniruotėms, sveikatingumo ir kitiems masiniams sporto renginiams	8600
Perspektyvių savivaldybės sportininkų skatinimui siekti aukštų sporto rezultatų, jiems skiriant savivaldybės finansinę paramą	1700
Neįgalių žmonių integracijai per sportą	700
Programos „Mokėk plaukti ir saugiai elgtis vandenyje 2017 m.“ įgyvendinimui	5000

Švenčionių rajono savivaldybėje 2019 m. surengtos 94 sporto varžybos (3500 dalyviai), 2018 m. surengtos 96 sporto varžybos (3800 dalyviai). Švenčionių rajono sporto centras surengė 86 sporto varžybas (3100 dalyvių), 2017 m. - 85 sporto varžybų (3300 dalyvių). Sporto klubų iniciatyva surengtos 8 sporto varžybos (400 dalyvių), 2018 m. - 11 sporto varžybų (500 dalyvių).

2019 m. Švenčionių rajono sporto centras organizavo Lietuvos XI-jų seniūnijų sporto žaidynių I etapo varžybas, dalyvavo asociacijos „Sportas visiems“ veikloje, organizavo Lietuvos mokyklų žaidynių rajonines ir zonines štangos spaudimo ir svarsčių kilnojimo varžybas, Rudens kermošiaus varžytuves, tradicija tapusius bėgimus „Bėgame už Lietuvą“ ir „Bėgimas Švenčionėlių gatvėmis“, Švenčionių rajono spinningavimo varžybas, miestų švenčių sportines varžybas, rajono neįgaliųjų sporto varžybas.

2019 m. Švenčionių rajono sporto centre suformuota 11 sportinio ugdymo grupių, iš jų:

- 6 grupės – formalųjį švietimą papildančios sportinio ugdymo grupės;
- 5 grupės - lengvosios atletikos (2 – didelio meistriškumo, 2 – meistriškumo tobulinimo, 1 – pradinio rengimo) grupės;
- 1 - graplingo 3-ų metų meistriškumo ugdymo grupė.

Švenčionių rajono sporto centre ugdomos 5 neformalaus sportinio ugdymo grupės (2 iš jų krepšinio, po 1 bokso, futbolo ir jėgos trikovės). 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis sporto centro treniruotes lankė 151 ugdytinis (2018 m. – 162, 2017 m. – 164), iš jų 134 mokiniai.

Švenčionių rajono sporto centre mokiniai lankė krepšinio (23 mokiniai), lengvosios atletikos (58 mokiniai), dziudo (12 mokinių), bokso (19 mokinių), futbolo (22 mokiniai), jėgos trikovės (15 mokinių) grupes. Be šių sporto šakų, Švenčionių rajono gyventojai mielai lanko sunkiosios atletikos, fitneso, zumbos treniruotes.

41 lentelė. Sporto mokyklos mokiniai pagal sporto šakas 2019 m. pabaigoje.

	Sporto mokyklos mokinių skaičius	Procentai
Futbolas	23	15
Krepšinis	23	15
Jėgos trikovės	15	10
Grapplingas	12	8
Lengvoji atletika	76	52
Iš viso:	149	100

2019 m. Švenčionių rajono sporto centre dirbo 11 trenerių, iš jų 2 moterys. 9 treneriai turi aukštąjį universitetinį kūno kultūros išsilavinimą, 2 dirba įgiję sportinės veiklos leidimą.

Švenčionių rajono savivaldybės sportininkai dalyvavo treniruočių stovyklose, tarptautinėse, respublikinėse bei kitose varžybose ir pasiekė puikių rezultatų.

2019 m. Švenčionių rajono sportininkai Lietuvos suaugusiųjų ir jaunimo čempionatuose iškovojo 7 pirmas vietas, 9 antras ir 6 trečias vietas. 3 Švenčionių rajono sportininkai yra Lietuvos olimpinės rinktinės nariai, 8 – Lietuvos nacionalinės rinktinės nariai, 3 – Lietuvos jaunimo rinktinės nariai ir 1 Lietuvos jaunų rinktinės narys.

Nuo 2014 m. Švenčionių rajone vykdomas plaukimo projektas, kurio dalyviai – Švenčionių rajonų ugdymo įstaigų antrokai. Projekto tikslas – išmokyti kuo daugiau projekte dalyvaujančių vaikų taisyklingai plaukti ir saugiai elgtis vandenyje ir prie vandens.

2015–2016 m. mokslo metais projekte dalyvavo 55 mokiniai iš Švenčionių pradinės mokyklos. 2016–2017 m. iki gruodžio mėn. dalyvavo 123 Švenčionių pradinės ir Švenčionėlių progimnazijos antrokai. 2017–2018 m. iki 2017 m. gruodžio mėn. programoje dalyvavo 160 Švenčionių pradinės ir Švenčionėlių progimnazijos antrojų. 2018–2019 m. projekte iki 2018 m. gruodžio mėn. dalyvavo 120 Švenčionių pradinės, Švenčionių r. Švenčionėlių progimnazijos ir Švenčionių r. Pabradės „Žeimenos“ gimnazijos antrojų.

2019 – 2020 m. projekte iki 2019 m. gruodžio mėn. dalyvavo Švenčionių pradinės (61), Švenčionių r. Švenčionėlių progimnazijos (44) ir Švenčionių r. Pabradės „Žeimenos“ gimnazijos (28) antrokai. Švenčionių r. Pabradės „Ryto“ gimnazijos (48) antrokai ir trečiokai (32). 2019 m. plaukimo projekto įgyvendinimui skirta 5000 Eur (2018 m. – 4924,80 Eur, 2017 m. – 4600 Eur).

2015 m. sausio mėn. Ignalinos kultūros ir sporto centras ir Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba pasirašė bendradarbiavimo dėl ugdymo paslaugų teikimo sutartį. Vadovaujantis šia sutartimi, Ignalinos kultūros ir sporto centre plaukimo treniruotes 2019 m. lankė 15 Švenčionių rajono mokinių (2018 m. – 13, 2017 m. – 14). Šioms plaukimo pamokoms 2019 m. skirta 8500 Eur.

Švenčionių rajono plaukikai iškovojo: tarptautinėse plaukimo varžybose 2 pirmąsias, 3 antrąsias ir 3 trečiąsias vietas, Lietuvos jaunųjų čempionatuose 1 pirmąją ir 2 antrąsias vietas. 1 Švenčionių rajono plaukikas dalyvavo 2019 m. jaunimo festivalyje Baku (Azerbaidžanas), kur užėmė 16 vietą.

Švenčionių rajone registruotos 28 organizacijos, kurių viena iš veiklų yra sportinės ir kūno kultūros veiklos organizavimas. Realią veiklą vykdo 22 sporto klubai. Vyraujančios sporto šakos sporto klubų veikloje yra krepšinis, futbolas ir kultūrizmas.

42 lentelė. Švenčionių rajono sporto klubų plėtojamos sporto šakos:

Sporto šaka	Klubų, kuriuose vystoma šaka, skaičius
Krepšinis	7
Futbolas	5

Kultūrizmas	3
Jėgos trikovė, techninės sporto šakos, Tailando boksas, lengvoji atletika	po 2
Svarsčių kilnojimas, aerobika, pankrationas, boksas, karatė, fitnesas	po 1

Daugiausia sporto klubų savo veiklą vykdo rajono centre, šiek tiek mažiau Švenčionėliuose ir Pabradėje. Visuose miestuose sporto klubai plėtoja dvi sporto šakas- krepšinį ir futbolą.

43 lentelė. Sportų klubų veiklos teritorinis išsidėstymas:

	Švenčionys	Švenčionėliai	Pabradė
Krepšinis	2	2	2
Futbolas	1	1	3
Jėgos trikovė, kultūrizmas	2	2	
Lengvoji atletika		1	1
Boksas			1
Muai- thay, Tailando boksas, pankrationas	1		
Aerobika	1		
Svarsčių kilnojimas	1		
Karatė		1	
Iš viso:		7	7

Švenčionių rajono savivaldybės sporto infrastruktūrą sudaro 8 stadionai, 8 sporto salės, 5 krepšinio aikštelės, viena tinklinio aikštelė, 4 futbolo aikštelės, 3 teniso aikštelės ir 5 universalios dirbtinės dangos sporto aikštelės. 2018 m. renovuota Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijos sporto salė, atlikti Švenčionių ir Švenčionėlių daugiafunkčių sporto aikštelių remonto darbai, Švenčionėliuose įrengta riedučių rampa ir teniso aikštelė, įrengtas lauko sporto aikštynas prie Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos, Adutiškio miestelyje baigta įrengti daugiafunkcinė sporto aikštelė.

Švenčionių rajono savivaldybės taryba 2015 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T -176 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės Kūno kultūros ir sporto tarybos sudėties patvirtinimo“ patvirtino Švenčionių rajono Kūno kultūros ir sporto tarybos sudėtį.

Švenčionių rajono savivaldybės Kūno kultūros ir sporto tarybos tikslas – analizuoti kūno kultūros ir sporto situaciją Švenčionių rajone ir teikti siūlymus savivaldybės institucijoms dėl kūno kultūros ir sporto politikos formavimo ir įgyvendinimo, o pagrindinis uždavinys – padėti įgyvendinti Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą bei Švenčionių rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto plėtros strategiją. 2018 m. įvyko 4 posėdžiai (2018 m. – 4), svarstyti 7 klausimai (2017 m. – 11).

VIEŠASIS SAUGUMAS

Švenčionių rajone 2020 m. užregistruota 248 nusikalstama veika (6 mažiau nei praėjusiais metais), ištirtos – 161 veika (tai sudaro 64,92 proc. visų užregistruotų nusikalstamų veikų). Lyginant su 2019 metais Lietuvoje pastebimas užregistruotų nusikalstamų veikų skaičiaus mažėjimas 10 proc. (-5143).

44 lentelė. Užregistruota ir ištirta nusikalstamų veikų 2019 – 2020 m.

	Nusikalstamos veikos			
	Užregistruota	Augimas(+)	Ištirta	Ištirta proc.

				Mažėjimas (-)							
	2018	2019	2020	Kieki s	Proc.	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Lietuv a	5783 0	51449	46306	-5143	-10	36376	32951	31748	62,9 0	64,0 3	68,5 6
Vilniau s apskrit is	1943 6	16165	14165	-2000	-12,4	10363	9288	8779	53,3 2	57,4 3	61,9 8
Švenči onių rajonas	343	254	248	-6	-2,4	286	162	161	83,3 8	63,3 9	64,9 2

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Didžiausias nusikalstamų veikų skaičius 2020 m. Vilniaus apskrityje fiksuojamas Vilniaus miesto savivaldybėje (10319), mažiausias – Širvintų rajono (258) ir Švenčionių rajono savivaldybėse (248). Nusikalstamos veikos tiek Lietuvoje, tiek ir visose apskrityse linkusios mažėti. Užregistruotų nusikaltimų taip pat mažėja.

45 lentelė. Užregistruota ir ištirta nusikaltimų 2018 – 2020 m.

	Nusikaltimai										
	Užregistruota			Augimas(+) Mažėjimas (-)		Ištirta			Ištirta proc.		
	2018	2019	2020	Kie kis	Proc.	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Lietuva	5365 1	47348	42421	- 4927	-10,4	33499	29835	28686	62	63,0 1	6762 3
Vilniau s apskriti s	1779 7	14851	12897	- 1555	-13,2	9357	8331	7897	52,5 8	56,1	61,23
Švenčio nių rajonas	327	245	236	-9	-3,7	273	157	157	83,4 9	64,0 8	66,53

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

2020 m. lyginant su 2019 m. Lietuvoje užregistruotų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų skaičius nežymiai didėja (85 vnt.). Vilniaus apskrityje nusikaltimų skaičius taip pat mažėja (3,6 proc.). Švenčionių rajone šių nusikaltimų mažėja 12 proc.

46 lentelė. Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai

	Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai									
	Užregistruota		Augimas(+) Mažėjimas (-)		Ištirta		Užregistruota nusikaltimų vieš.vietose		Iš jų gatvėse	
	2019	2020	Kiekis	Proc.	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Lietuva	2747	2832	85	3,1	2049	1865	8819	6981	2559	2058
Vilniaus	1046	1084	38	3,6	708	713	3527	2696	1079	901

apskritis										
Švenčionių rajonas	21	9	-12	-57,1	14	8	23	24	8	10

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Iš viso Lietuvoje iki 2019 m. gruodžio mėnesio yra užregistruoti 3289 eismo įvykiai, kuriuose nukentėjo 3908 žmonės. Lyginant su 2018 metais šis skaičius yra didesnis 465 eismo įvykiais ir 619 sužeistais asmenimis. 2019 m. eismo įvykiuose žuvusių asmenų skaičius – 184, 2018 – 173.

Dėl neblaivių vairuotojų kaltės Lietuvoje 2019 m. gruodžio mėnesio duomenimis buvo įvykę 168 eismo įvykiai, Vilniaus apskrityje 50, Švenčionių rajone 3 eismo įvykiai.

47 lentelė. Kelių eismo įvykiuose sužeistųjų ir žuvusiųjų skaičius/asmenys

Sužeistieji					
Metai	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvoje	3594	3749	3561	3390	3390
Vilniaus apskrityje	895	903	960	919	999
Švenčionių rajone	22	10	18	15	17
Žuvusieji					
Metai	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvoje	242	192	191	173	186
Vilniaus apskrityje	51	47	43	58	50
Švenčionių rajone	3	1	3	7	4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Per 2020 metus Lietuvoje kilo 8846 gaisrai, tai net 2661 arba 23,1 proc. mažiau nei 2019 metais. Gaisruose žuvo 95 žmonės (2019 metais - 70 žmonės), tarp jų 2 nepilnamečiai asmenys. Gaisrų metu ugniagesiai išgelbėjo 104 gyventojus, tarp jų - 1 vaiką. Nuo ugnies jie apsaugojo 693 pastatus, 79 transporto priemonės, išgelbėjo 949 gyvūnus. 16 gyventojų žuvo Vilniaus apskrityje (iš jų 3 – Šalčininkų r. sav., 3 – Vilniaus m. sav., 3 – Vilniaus r. sav., 2 - Švenčionių r. sav.).

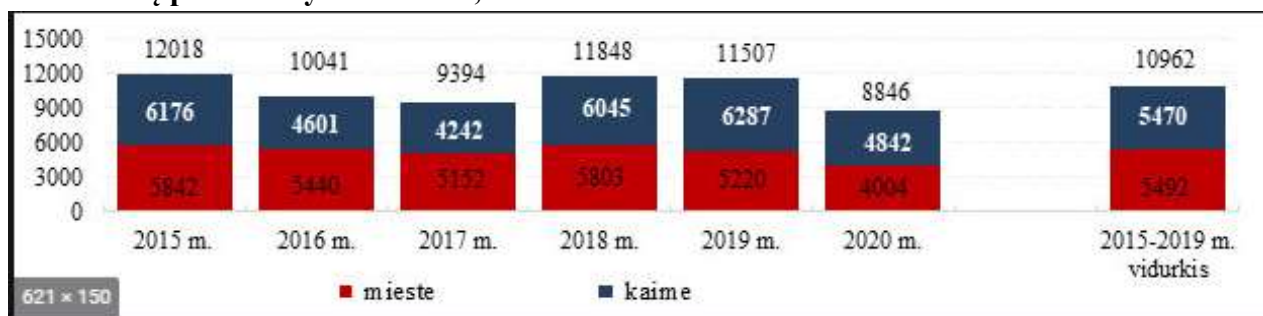
Be gaisrų gesinimo, ugniagesiai atliko ir 12981 kitų gelbėjimo darbų. Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, gelbėjimo darbų atlikta 8,28 proc. daugiau. Jų metu ugniagesiai išgelbėjo 293 gyventojus, tarp jų 26 vaikus.

Gaisrų darbų kitimo dinamika

Šaltinis: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Gaisrų pasiskirstymas mieste, kaime

Šaltinis: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

2020 metais Švenčionių priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba gavo pranešimus apie 104 gaisrus, iš kurių 61 buvo užgesintas. Taip pat atliko 99 kitus gelbėjimo darbus. Palyginus su 2019 metais, gaisrų kilo 25,7 proc mažiau. Rajone žuvo 2 žmonės, traumuoti buvo 4, o išgelbėtas - 1 žmogus.

Švenčionių rajono savivaldybėje įsteigtos dvi vyriausiųjų specialistų pareigybės, kuriems suteikti įgaliojimai palaikyti viešąją tvarką, t. y. pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą bei priimti sprendimus administracinių nusižengimų bylose.

Per 2020 metus buvo vykdoma prekybos viešose vietose, išorinės reklamos, neprižiūrimų žemės sklypų, neeksploatuojamų, paliktų be priežiūros transporto priemonių laikymo bendro naudojimo vietose, gyvūnų laikymo, atliekų tvarkymo, švaros taisyklių laikymosi, tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo, naudojimosi vietinės reikšmės keliais, kelio ženklų, žmonių vežimo reikalavimų nesilaikymo ar kitų KET pažeidimų, vėliavų iškėlimo tvarkos ir užkrečiamųjų ligų profilaktikos kontrolė.

Siekiant mažinti nusikalstamumo ir viešosios tvarkos pažeidimų skaičių Švenčionių rajone, buvo pastatyta 18 vaizdo kamerų (muliažų): Švenčionyse – 6, Pabradėje – 4, Švenčionėliuose – 6, Sviriose – 2. Viena stacionari vaizdo kamera prijungta Švenčionėliuose. Įsigyti ir išdalinti stulpeliai su informacinėmis lentelėmis „Teritorija stebima vaizdo kameromis“: Švenčionyse – 10, Saviuose – 3, Sviriose – 3, Švenčionėliuose – 10, Cirkliškyje – 3. Pabradėje – 10, Kaltanėnuose – 2. Rajono savivaldybės tinklapyje bei vietinėje spaudoje buvo paskelbti 8 aktualūs straipsniai.

Per 2020 metus iš gyventojų gauti ir išnagrinėti prašymai ir skundai - 49, surašyti administracinio nusižengimo protokolai – 177, priimti nutarimai administracinių nusižengimų bylose – 4, išsiųsta administracinių nusižengimų bylų į teismą – 2, skirtos žodinės pastabos, įspėjimai už mažai pavojingas veikas - 71, skirta piniginių baudų – 106, vykdyta prevencinių priemonių ir reidų – 152, kurių metu nustatyti 144 pažeidimai.

2020 m. vasario mėn. buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Švenčionių r. savivaldybės ir Vilniaus aps. VPK.

TEISINĖ BAZĖ

Švenčionių rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidaus dokumentais: Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Švenčionių rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais ir kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Švenčionių rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, vykdomoji institucija – administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, turintys viešojo administravimo teises ir pareigas. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės įgyvendinimą.

Savivaldybės funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba. Viešojo administravimo funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba, savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kiti savivaldybės įstaigų ir tarnybų vadovai, valstybės tarnautojai, kuriems teisės aktai ar savivaldybės tarybos sprendimai suteikia viešojo administravimo teises savivaldybės teritorijoje. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybės įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

Savivaldybės taryba susideda iš įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinktų savivaldybės bendruomenės atstovų – 25 savivaldybės tarybos narių. Savivaldybės tarybos nariai savo veiklą vykdo komitetuose, komisijose ir darbo grupėse. Švenčionių rajono savivaldybėje yra sudaryti 3 komitetai: Biudžeto, ekonomikos, aplinkos apsaugos ir kaimo reikalų komitetas, Švietimo, kultūros, sveikatos ir socialinės apsaugos komitetas ir Kontrolės komitetas.

Savivaldybės taryba 2013 m. gruodžio 1 d. patvirtino naują Švenčionių rajono savivaldybės administracijos struktūrą. Administraciją šiuo sprendimu sudaro: administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, vyriausieji administracijos specialistai, Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyrius, Buhalterinės apskaitos skyrius, Centralizuotas vidaus audito skyrius, Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius, Finansų skyrius, Bendrasis skyrius, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Žemės ūkio skyrius, Mokesčių ir turto skyrius, Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius, Socialinės paramos skyrius, Teritorijų planavimo ir architektūros skyrius, Vietinio ūkio skyrius bei Adučiškio, Cirkliščio, Kaltanėnų, Labanoro, Magūnų, Pabradės, Sarių, Strūnaičio, Svirkų, Švenčionių ir Švenčionėlių seniūnijos.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

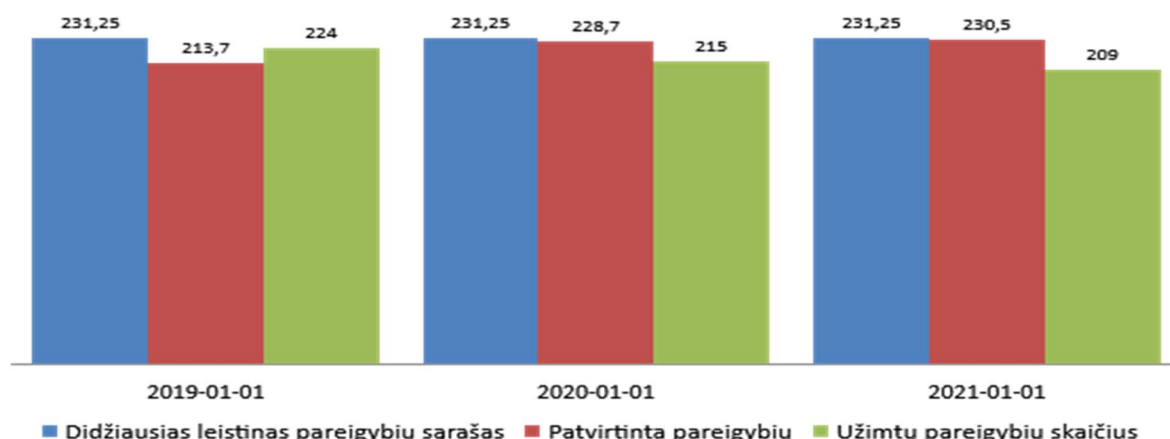
Švenčionių rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, vykdomoji institucija – administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, turintys viešojo administravimo teises ir pareigas. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės įgyvendinimą.

Savivaldybės administracija yra savivaldybės įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai), savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina; įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą; administruoja viešųjų paslaugų teikimą; per įgaliotus valstybės tarnautojus atstovauja savivaldybei savivaldybės įmonių ir akcinių bendrovių valdymo organuose; rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus; atlieka mero, tarybos narių ir savivaldybės kontrolieriaus finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą.

Viešąsias paslaugas teikia savivaldybės įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys. Švenčionių rajono savivaldybės administracijos struktūrą sudaro 11 seniūnijų, 14 skyrių, ir trys į struktūrinius padalinius neįeinantys viešojo administravimo valstybės tarnautojai.

Dirbančiųjų skaičius administracijoje ir seniūnijose 2020-12-31 (220 darbuotojai), palyginus su 2019-12-31 (229 darbuotojai) sumažėjo apie 3,9 procento (9 darbuotojais).

Patvirtintų pareigybių skaičiaus kaita 2019 – 2021 metais

48 lentelė. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Darbuotojų dalyvavimas kvalifikacijos kėlime (kartai)	194	228	167	211	232
Išlaidos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui (Eur)	3692	9508	6300	3751,30	13667,10

49 lentelė. Organizuoti konkursai dėl priėmimo į darbą

	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Organizuota konkursų dėl priėmimo	6	9	5	0	0

į valstybės tarnautojų pareigas					
Organizuota konkursų dėl priėmimo į pavaldžių įstaigų vadovų pareigas	2	2	2	0	0

PLANAVIMO SISTEMA

Savivaldybės veiklos planavimas pagal veiklos rezultatų pasiekimo trukmę yra suskirstytas į tris kategorijas: ilgos trukmės – Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas ir Švenčionių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas; vidutinės trukmės (3 metų) – Švenčionių rajono savivaldybės strateginis veiklos planas; trumpojo laikotarpio (1 metų) – savivaldybės biudžetas.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 23 d. sprendimu Nr. T-2. Savivaldybės bendrasis planas – teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai.

Švenčionių rajono savivaldybės 2014 – 2020 metų strateginis plėtros planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-8. Švenčionių rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane išskirtos 4 plėtros sritys:

- Konkurencinga ekonomika;
- Kokybiška ir patogi gyvenamoji aplinka;
- Sumani, saugi ir aktyvi visuomenė;
- Efektyvi rajono savivalda.

Plėtros sritims įgyvendinti numatyta 10 tikslų ir 20 uždavinių, už kurių įvykdymą paskirti atsakingi savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai ir kitos savivaldybės administracijai pavaldžios institucijos bei įstaigos.

Savivaldybėje kasmet rengiamas strateginis veiklos planas, kuris per metus koreguojamas, atsižvelgiant į savivaldybės biudžeto pasikeitimus. Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą sudaro 6 programos:

- Ekonominės aplinkos ir investicijų;
- Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos;
- Kultūros;
- Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos;
- Švietimo ir sporto veiklos;
- Savivaldybės valdymo.

FINANSINIAI IŠTEKLIAI

Savivaldybės taryba 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T-23 patvirtino 2021 metų rajono savivaldybės biudžetą – 31.627,1 tūkst. eurų pajamų ir 31.627,1 tūkst. eurų asignavimų išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti.

Rajono savivaldybės 2021 metų biudžetas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, ministrų įsakymus ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų prašymus, buvo patikslintas 2021 m. birželio 29 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-154 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimo Nr. T-23 „Dėl

Švenčionių rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“. Patikslintos biudžeto pajamos sudarė 35.958,0 tūkst. eurų ir asignavimai – 35.958,0 tūkst. eurų.

Savivaldybės taryba 2020 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T-36 patvirtino 2020 metų rajono savivaldybės biudžetą – 31.791,5 tūkst. eurų pajamų ir 31.791,5 tūkst. eurų asignavimų.

Rajono savivaldybės 2020 metų biudžetas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, ministrų įsakymus ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų prašymus, buvo tikslinamas tris kartus: 2020 m. birželio 25 d. tarybos sprendimu Nr. T-119, 2020 m. rugsėjo 24 d. tarybos sprendimu Nr. T-174 ir 2020 m. gruodžio 29 d. tarybos sprendimu Nr. T-230.

Patikslintos biudžeto pajamos sudarė 41.218,8 tūkst. eurų ir asignavimai – 41.218,8 tūkst. eurų.

Švenčionių rajono savivaldybės biudžeto pajamos per 2020 metus padidėjo 120,9 tūkst. eurų (padidintos vietinės rinkliavos pajamos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą – 80,0 tūkst. eurų, pajamos iš mokesčių už medžiojamųjų gyvūnų išteklius – 18,2 tūkst. eurų, kitų mokesčių pajamos už valstybinius gamtos išteklius – 5,0 tūkst. eurų, pajamos už prekes ir paslaugas – 18,3 tūkst. eurų, pajamos už patalpų nuomą – 6,1 tūkst. eurų, kitos neišvardintos pajamos – 40,0 tūkst. eurų, sumažintos pajamos už aplinkos teršimą – 2,0 tūkst. eurų ir pajamos iš įmokų už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose – 44,7 tūkst. eurų).

2020 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 94,2 proc. (planas – 37.283,7 tūkst. eurų, vykdymas – 35.102,5 tūkst. eurų). Pajamų iš mokesčių ir kitų pajamų (be specialiųjų tikslinių ir kitų dotacijų) planas rajone įvykdytas 96,8 proc. (planas – 16.849,3 tūkst. eurų, faktas – 16.316,8 tūkst. eurų, skirtumas – 532,5 tūkst. eurų). Įvertinus nepanaudotas specialiąsias tikslines ir kitas dotacijas – 1.648,7 tūkst. eurų, bendras 2020 metų biudžeto įvykdymo rezultatas yra 91,6 proc.

Pagal atskiras pajamų rūšis savivaldybės biudžeto įvykdymo rezultatai tokie: gyventojų pajamų mokesčio gauta 753,7 tūkst. eurų mažiau, žemės mokesčio gauta – 30,9 tūkst. eurų mažiau, paveldimo turto mokesčio – 1,6 tūkst. eurų gauta daugiau, nekilnojamojo turto mokesčio gauta – 43,2 tūkst. eurų daugiau, mokesčio už aplinkos teršimą gauta – 0,4 tūkst. eurų mažiau, valstybės rinkliavų – 2,3 tūkst. eurų mažiau, vietinių rinkliavų gauta – 40,4 tūkst. eurų daugiau.

Specialių tikslinių ir kitų dotacijų patikslintas planas – 20.434,4 tūkst. eurų, faktiškai gauta 18.785,7 tūkst. eurų, planas įvykdytas 91,9 proc., gauta 1.648,7 tūkst. eurų mažiau (liko nepanaudotos ir/arba grąžintos valstybės biudžetui specialiosios tikslinės ir kitos dotacijos einamiesiems tikslams (206,3 tūkst. eurų) ir kapitalui formuoti (1.442,4 tūkst. eurų)).

Kitų pajamų patvirtintas planas – 2.107,3 tūkst. eurų, faktiškai gauta 2.267,6 tūkst. eurų, planas įvykdytas 107,6 %, gauta 160,3 tūkst. eurų daugiau pajamų.

Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų planas 25,0 tūkst. eurų, faktiškai gauta 72,4 tūkst. eurų.

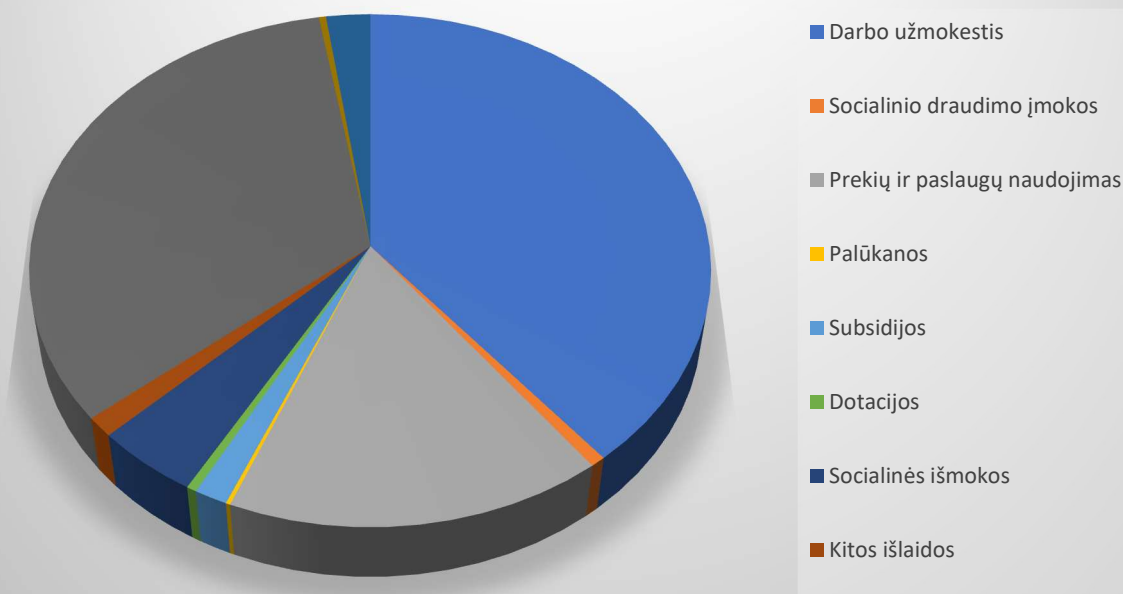
Švenčionių rajono savivaldybės taryba, siekdama paskirstyti rajono biudžeto gautas papildomas lėšas, įvertinti specialiųjų tikslinių dotacijų planinių rodiklių pokyčius ir perskirstyti biudžeto asignavimus, 2020 m. birželio 25 d., rugsėjo 24 d. ir gruodžio 29 d. tikslino 2020 m. biudžeto asignavimus.

Rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita

Funkcinės klasifikacijos kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Patikslintas planas	Įvykdyta	(tūkst. eurų)	
				Rezultatas (3-4)	Proc. %
1	2	3	4	5	6
2.1.1	Darbo užmokestis (39 proc.)	16.084,9	16.040,2	44,7	99,7
2.1.2	Socialinio draudimo įmokos (0,7 proc.)	271,5	264,6	6,9	97,5
2.2	Prekių ir paslaugų naudojimas (16,5 proc.)	6.785,9	6.055,9	730,0	89,2
2.3	Palūkanos (0,2 proc.)	80,0	69,5	10,5	86,9
2.4	Subsidijos (1,5 proc.)	600,8	598,2	2,6	99,6
2.5	Dotacijos (0,4 proc.)	180,6	180,6	0,0	100,0
2.7	Socialinės išmokos (4,5 proc.)	1.872,8	1.810,8	62,0	96,7
2.8	Kitos išlaidos (1,2 proc.)	517,1	476,5	40,6	92,1

3.1	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos (33,3 proc.)	13.728,4	11.458,0	2.270,4	83,5
3.2	Finansinio turto įsigijimo išlaidos (0,4 proc.)	150,0	150,0	0,0	100,0
3.3	Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (2,3 proc.)	946,8	946,8	0,0	100,0
IŠ VISO IŠLAIDŲ (100 proc.)		41.218,8	38.051,1	3.167,7	92,3

Rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d.

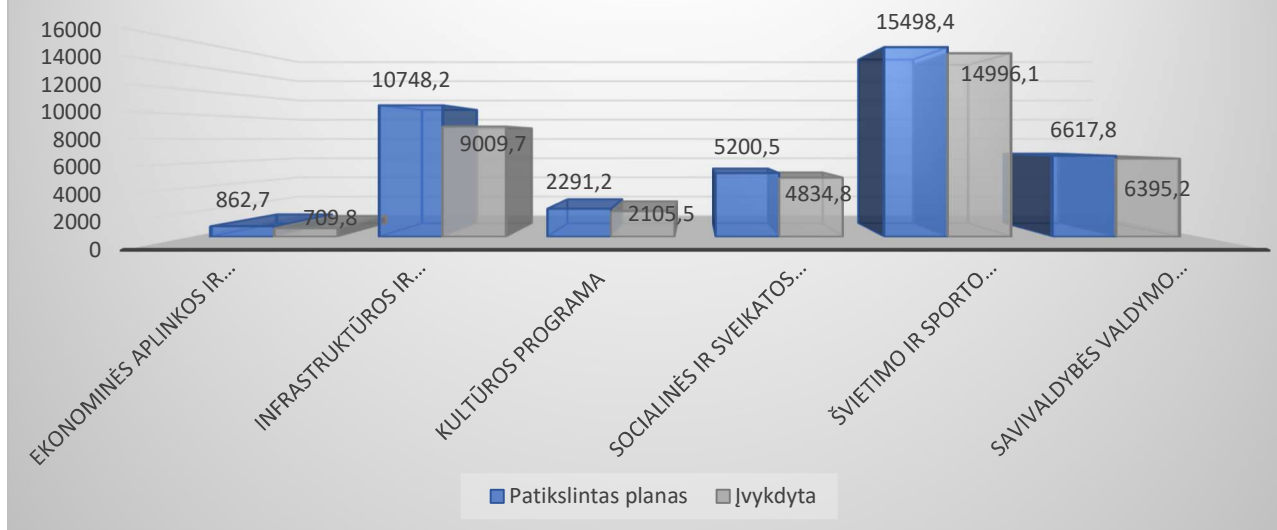

Rajono savivaldybės 2020 m. biudžeto išlaidų vykdymas pagal programas

(tūkst. eurų.)

Programos Nr.	Programos pavadinimas	Lyg. svoris	Patikslintas planas	Įvykdyta	Rezultatas (4-5)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7
1	Ekonominės aplinkos ir investicijų programa	2,1 %	862,7	709,8	152,9	82,3
2	Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos programa	26,1 %	10.748,2	9.009,7	1.738,5	83,8
3	Kultūros programa	5,6 %	2.291,2	2.105,5	185,7	91,9
4	Socialinės ir sveikatos paramos programa	12,6 %	5.200,5	4.834,8	365,7	93,0
5	Švietimo ir sporto veiklos programa	37,6 %	15.498,4	14.996,1	502,3	96,8
6	Savivaldybės valdymo programa	16 %	6.617,8	6.395,2	222,6	96,6
VISO:		100,0%	41.218,8	38.051,1	3.167,7	92,3

Rajono savivaldybės 2020 m. biudžeto išlaidų vykdymas pagal programas

Savivaldybės biudžeto 2020 metų išlaidų sąmata įvykdyta 92,3 proc. Savivaldybės biudžeto išlaidų planas neįvykdytas 3.167,7 tūkst. eurų. Didžiausi nukrypimai nuo planinių rodiklių: materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms skirtų asignavimų nepanaudota 2.270,4 tūkst. eurų (planuota panaudoti 13.728,4 tūkst. eurų ES struktūrinių fondų finansuojamų projektų, valstybės investicijų, kelių priežiūros ir plėtros programų įgyvendinimui ir vandentvarkos infrastruktūros tobulinimui, bet atsižvelgiant į vykdomų projektų eigą ir lėšų poreikį faktiškai 2020 metais panaudota 11.458,0 tūkst. eurų), prekių ir paslaugų naudojimui skirtų asignavimų – 730,0 tūkst. eurų (didžiausią sumą – 210,9 tūkst. eurų priemonių įgyvendinimui sudaro gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos, vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą, taip pat bešeimininkių atliekų surinkimą ir tvarkymą, seniūnijų viešųjų teritorijų priežiūros programa).

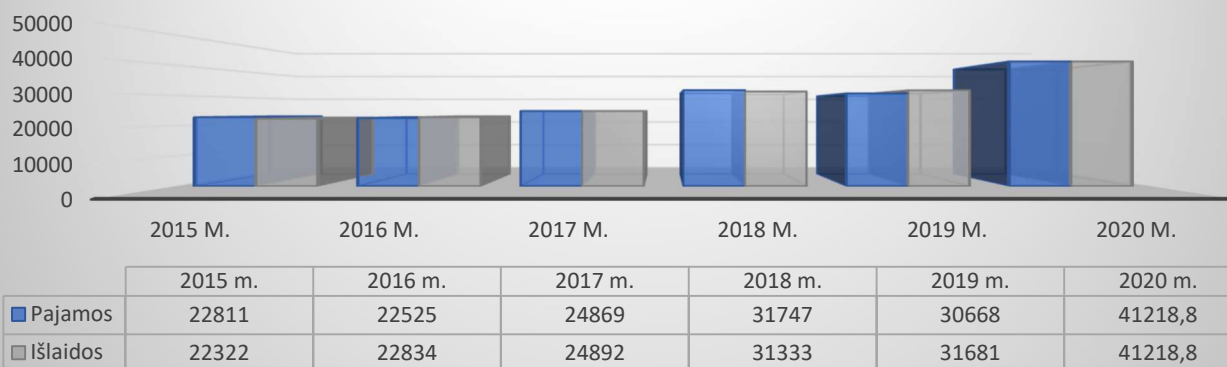
Savivaldybės investicijų projektams finansuoti 2020 m. ilgalaikės paskolos panaudota viso 1.622,4 tūkst. eurų (pagal 2018 m. pasirašytą sutartį su AB Šiaulių bankas ir 2020 m. pasirašytą sutartį su Luminor Bank AS), grąžinta 946,8 tūkst. eurų ilgalaikių paskolų, sumokėta 62,2 tūkst. eurų paskolų palūkanų.

2020 m. savivaldybė pagal pasirašytas 2020 m. gegužės 14 d. Nr. 1S-65/J-190 ir 2020 m. spalio 9 d. Nr. 1S-131/J-515 sutartis gavo trumpalaikes paskolas 1.300,0 tūkst. eurų sumai iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto laikinam pajamų trūkumui padengti. Šios lėšos buvo panaudotos: darbo užmokesčio išmokėjimui – 1.000,0 tūkst. eurų, socialinio draudimo įmokoms – 10,0 tūkst. eurų ir prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms padengti – 290,0 tūkst. eurų.

Metų pabaigai liko nepanaudotos 260,1 tūkst. eurų specialiųjų programų tikslinės paskirties lėšos, savivaldybės biudžeto apyvartos lėšos 252,9 tūkst. eurų, ES struktūrinių fondų projektams įgyvendinti lėšų likutis 175,7 tūkst. eurų.

Administracijos direktoriaus rezervo asignavimų planas 5,8 tūkst. eurų liko nepanaudotas ir metų pabaigoje buvo perskirstytas kitoms funkcijoms vykdyti.

Savivaldybės pajamų ir išlaidų dinamika 2015-2020 m.

Rajono savivaldybės mokėtinos sumos 2020 m. gruodžio 31 d.

(tūkst. eurų)				
Eil.Nr.	Išlaidų pavadinimas	Likutis metų pradžioje	Likutis metų pabaigoje	Pokytis
1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	647,6	222,8	-424,8
2	Prekių ir paslaugų naudojimas, iš jų:	783,4	569,4	-214,0
3	Subsidijos	179,5	33,5	-146,0
4	Dotacijos	28,4	68,0	39,6
5	Socialinės išmokos (pašalpos)	100,0	87,1	-12,9
6	Kitos išlaidos	0,0	0,0	0,0
7	Ilgalaikio turto įsigijimas	1190,2	503,9	-686,3
7.1	Tame skaičiuje finansinės nuomos (lizingo) išlaidos	51,3	12,4	-38,9
8	Finansinio turto padidėjimo išlaidos	150,0	0,0	-150,0
Iš viso:		3 079,1	1 484,7	-1 594,4

Savivaldybės kreditorinis įsiskolinimas, lyginant su 2019 m., gruodžio 31 dienai sumažėjo 1.594,4 tūkst. eurų.

RYŠIŲ SISTEMA. INFORMACINĖS IR KOMUNIKAVIMO SISTEMOS

Kaip veiklos viešinimo ir įvaizdžio kūrimo priemonė, savivaldybei svarbus internetinis puslapis www.svencionys.lt. Šiame puslapyje pateikiama informacija periodiškai atnaujinama ir papildoma nauja informacija, skelbiant rajono savivaldybės tarybos sprendimų projektus, tarybos sprendimus, mero potvarkius, administracijos direktoriaus įsakymus, kitą rajono gyventojams aktualią informaciją.

2020 informacinių technologijų sistemų administratoriai užtikrino nuolatinę kompiuterinės technikos, sisteminės ir taikomosios programinės įrangos, lokalaus ir bevielio

kompiuterinio tinklo, elektroninio pašto, internetinio ryšio priežiūrą, buvo plėtojamos informacinės technologijos, siekiama jų efektyvesnio panaudojimo.

Informacinių technologijų specialistai 2020 m. aptarnavo 262 personalinius kompiuterius, 88 spausdintuvus, administravo 9 tarnybinės stotis (serverius). Paruošta naudojimui kompiuterinė technika 2020 m. vykusiems Seimo rinkimams. Įsigyti 42 nauji kompiuteriai, 14 spausdintuvų, nusidėvėję kompiuteriai pakeisti naujais, darbui nuotoliniu būdu paruošta 16 nešiojamų kompiuterių.

Interneto svetainės www.svencionys.lt administravimas

2020 metais buvo nuolat atnaujinama ir papildoma informacija rajono savivaldybės interneto svetainėje www.svencionys.lt, paskelbta **715** straipsnių (2019 m. – 449), vidutinis apsilankymų svetainėje skaičius per mėnesį 2936 (2019 m. – 2438). Pasirašyta svetainės turinio valdymo sistemos plėtros darbų ir priežiūros paslaugų sutartis.

Socialinių tinklų administravimas

2019 metais savivaldybės Youtube kanale paskelbti 10 renginių ir 9 tarybos posėdžių vaizdo įrašai, kurie buvo peržiūrėti **11719** kartus (2020 m. – 12513). Savivaldybės paskyros Facebook socialiniame tinkle prenumeratorių skaičius 2020-12-31 – **4840** (2019 m. – 2927).

Tarybos posėdžių darbo užtikrinimas

Užtikrintas Švenčionių rajono savivaldybės **9** tarybos posėdžių elektroninio balsavimo, diskusijų, posėdžių transliavimo interneto svetainėje bei posėdžių valdymo sistemų darbas. 3 tarybos posėdžiai vyko nuotoliniu būdu.

2020 metais buvo administruojamos šios informacinės sistemos:

- *Dokumentų valdymo sistema;*
- *Strateginio planavimo bei priežiūros ir programinio biudžeto sistema;*
- *Vieningos apskaitos ir valdymo sistema;*
- *Gyvenamosios vietos deklaravimo sistema;*
- *Žemės nuomos mokesčių skaičiavimo IS MASIS;*
- *Turinio valdymo sistema (www.svencionys.lt svetainė) (savivaldybės portalo modernizavimas pagal projektą „Elektroninės demokratijos priemonių plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“);*
- *Elektroninio balsavimo sistema (pagal projektą „Elektroninės demokratijos priemonių plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“);*
- *IS „Sąmata“ (statybos sąmatų sudarymui);*
- *LR teisės aktų ir teismų praktikos paieškos sistemos prenumerata;*
- *Socialinės paramos apskaitos sistema Parama;*
- *Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimo ir apskaitos IS RUATIS;*
- *Švietimo įstaigų darbo užmokesčio apskaitos programa Vira3.*

Švenčionių rajono savivaldybės administracija įgyvendino projektą „Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Švenčionių rajono savivaldybėje“ Nr. 10.1.3-ESFA-R-920-01-0004, kurio tikslas pagerinti visuomenės pasitenkinimą paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo klausimais Švenčionių rajono socialinių paslaugų centre ir Švenčionių rajono savivaldybės administracijoje. Projekto tikslo siekiama vykdant kokybės vadybos metodų diegimo veiklas šiose įstaigose.

AUDITAS IR VIDAUS DARBO KONTROLĖ

Siekiant užtikrinti viešojo juridinio asmens, jam pavaldžių ir jo valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą atliekamas vidaus auditas.

Vadovaujantis 2020 m. veiklos planu, atlikti visi numatyti vidaus auditai, pateiktos vidaus audito ataskaitos ir rekomendacijos. Didžiausią rekomendacijų dalį sudaro vidutinio reikšmingumo rekomendacijos. Daugiausia rekomendacijų buvo pateikta dėl audituojamų subjektų veiklos tobulinimo ir nustatytų teisės aktų neatitikimų. Taip pat buvo teikiamos rekomendacijos dėl viešojo juridinio asmens veiklos ir vidaus kontrolės tobulinimo.

Atlikti Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. biudžeto vykdymo ataskaitos rinkinio auditas, Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės turto valdymo ir disponavimo juo finansinis auditas, 2020 m. biudžeto vykdymo ataskaitos rinkinio auditas, Švenčionių rajono savivaldybės 2020 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės turto valdymo ir disponavimo juo finansinis auditas.

Atliktas Švenčionių rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos, Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos auditas.

Su vidaus audito ataskaitomis dėl administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymo vertinimu galima susipažinti Švenčionių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.svencionys.lt. Nuolatos stebima ir fiksuojama rekomendacijų įgyvendinimo būklė, priemonės, rezultatai ir poveikis, kaupiama ir analizuojama informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo terminų atidėjimo ar neįgyvendinimo priežastis.

SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS

- Plėtojama strateginio valdymo sistema – rengiami ir atnaujinami strateginiai planai.
- Gerėjantys ekonominiai rodikliai: augančios tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų apimtys; gerėjantys darbo rinkos rodikliai.
- Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos integravimas į regioninę atliekų tvarkymo sistemą, sudarančią sąlygas atliekų rūšiavimui ir perdirbimui.
- Įvertinus rajone vykstančius demografinius pokyčius, vykdoma viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų reorganizacija.
- Gerėjantys gyventojų sveikatingumo rodikliai: mažėjantis greitosios medicinos pagalbos iškvietimų skaičius; mažesnis rajono vaikų sergamumas, lyginant su šalies ir apskrities rodikliais.
- Šalies mastu sukurta nuosekli socialinės paramos politikos įgyvendinimo sistema.
- Bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, bendruomenėmis sprendžiant rajonui aktualias problemas, organizuojant socialinių paslaugų teikimą.
- Patraukli rajono gamtinė aplinka ir kultūros vertybių gausa, sudaranti prielaidas turizmo plėtrai rajone.

- Santykinai gera kriminogeninė situacija: nusikalstamumas, pagal gyventojų skaičių, vienas mažiausių apskrityje; vienas didžiausių nusikalstamų veikų ištyrimas apskrityje.

SILPNYBĖS

- Ribotos savivaldybės investicinės galimybės projektams bendrafinansuoti ir riboti žmogiškieji ištekliai juos įgyvendinti.
- Blogėjanti demografinė situacija: mažėjantis gyventojų skaičius; neigiama natūrali gyventojų kaita; aukštas emigracijos lygis; senstanti visuomenė.
- Nepatenkinama vietinės reikšmės kelių dangos būklė: didelė dalis kelių, kuriuose neįrengta asfalto danga; prasta dalies kelių dangos būklė.
- Fiziškai nusidėvėjusi inžinerinė, energetinė infrastruktūra ir jos trūkumas (vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų tvarkymo).
- Mažėjantis mokinių skaičius, lemiantis mokyklų ir mokytojų mažėjimą.
- Augantis socialinių paslaugų poreikis, dalies socialinių paslaugų trūkumas.
- Prasta dalies viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų ir viešųjų teritorijų infrastruktūros būklė.
- Ribotos savivaldybės investicinės galimybės užtikrinti kultūros įstaigų poreikius atitinkantį finansavimą.

GALIMYBĖS

- Investicijų projektų įgyvendinimas, panaudojant ES, kitas tarptautines finansinės paramos lėšas ir pritraukiant privatų kapitalą.
- Inžinerinio ir energetinio sektorių nuolatinis plėtros planavimas, infrastruktūros atnaujinimas ir efektyvus eksploatavimas.
- Modernios, racionalios ir efektyvios švietimo sistemos kūrimas.
- Gyventojų švietimas sveikatingumo klausimais ir prevencinių programų įgyvendinimas, skatinant sveikatingumo rodiklių gerėjimą.
- Nevyriausybinių organizacijų teikiamų socialinių paslaugų plėtra, jų projektų ir programų finansavimas.
- Kultūros vertybių ir gamtinių objektų panaudojimas skatinant atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrą.
- Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros skatinimas, gyventojų verslumo ugdymas.
- Transporto tinklo plėtra, kelių būklės gerinimas, eismo saugumo didinimas.
- Švietimo, sveikatos, sporto ir kultūros įstaigų pastatų ir materialinės bazės atnaujinimas.

GRĖSMĖS

- Esant neigiamai natūraliai gyventojui kaitai ir migracijos saldo, išlieka grėsmė, kad rajone gyventojų skaičius ir toliau mažės.
- Socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros poreikio ir išlaidų augimas dėl senstančios visuomenės ir sudėtingos ekonominės situacijos.
- Dėl nepakankamų investicijų blogėjanti rajono transporto ir inžinerinės infrastruktūros būklė.
- Pasyvus gyventojų požiūris į sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą.
- Kultūros paveldo objektų sunykimas dėl nepakankamo finansavimo ir panaudojimo visuomenės poreikiams.

- Sumažėjusi gyventojų perkamoji galia, energetinių išteklių kainų augimas.

MISIJA

Plėtoti pažangų, į bendruomenės poreikius nukreiptą viešąjį valdymą, kuriant patrauklią gyvenamąją ir verslo aplinką

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS	
1 Strateginis tikslas. Didinti savivaldybės teritorijoje teikiamų viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą	
Igyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os):	
3 programa. Kultūros programa	
4 programa. Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos programa	
5 programa. Švietimo ir sporto veiklos programa	
2 Strateginis tikslas. Didinti savivaldybės valdymo ir įgyvendinamų funkcijų efektyvumą	
Igyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os):	
6 programa. Savivaldybės valdymo programa	
3 Strateginis tikslas. Gerinti savivaldybės viešąją ir gyvenamąją aplinką, skatinti verslo ir žemės ūkio plėtrą	
Igyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os):	
1 programa. Ekonominės aplinkos ir investicijų programa	
2 programa. Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos programa	